

U.2011.2904Ø
TfK2011.894/1

Dansk statsborger skulle ikke udleveres til strafforfølgning i Indien.

Almindelige emner 1.2 - International ret 4 - Menneskerettigheder 1.1 - Udlændinge 64.2.

- ◆ A, der var dansk statsborger, var i Indien tiltalt for overtrædelse af straffebestemmelser, der svarer til straffelovens §§ 114, 114 f og 192 a ved i 1995 at have deltaget i nedkastning af våben i den indiske delstat Vestbengalen. Justitsministeriet traf i 2010 bestemmelse om udlevering af A til strafforfølgning herfor i Indien på nærmere angivne vilkår, herunder om A's sikkerhed i de indiske myndigheders varetægt, hvilke vilkår de indiske myndigheder havde afgivet diplomatiske garantier for overholdelsen af. Landsretten fandt, at udlevering af A til strafforfølgning i Indien, trods de diplomatiske garantier, ville være i strid med udleveringslovens § 6, stk. 2, idet der ville være en reel risiko for, at A i Indien ville blive udsat for en behandling i strid med EMRK art. 3, og at udlevering af A derfor burde nægtes.

Ø.L.K. 30. juni 2011 i kære 11. afd. nr. S-3321-10

(Karsten Bo Knudsen, Ulla Staal, Taber Rasmussen, Olaf Tingleff, Tine Vuust).

Anklagemyndigheden
mod

A (adv. Tyge Trier, Kbh., besk.).

Hillerød Rets kendelse 1. november 2010, SS 9-1316/2010.

Denne sag drejer sig om gyldigheden af Justitsministeriets afgørelse af 9. april 2010 om, at A skal udleveres til strafforfølgning i Indien i medfør af udleveringslovens § 2.

Nordsjællands Politi har nedlagt påstand om, at Justitsministeriets afgørelse af 9. april 2010 om udlevering af A til strafforfølgning i Indien kendes lovlig.

A har nedlagt påstand om, at Justitsministeriets afgørelse ikke godkendes.

Justitsministeriets afgørelse blev af A begæret indbragt for retten den 10. april 2010, og sagen er hovedforhandlet den 23. og 24. september 2010 og den 25. oktober 2010.

Der er under sagen afgivet forklaringer af A, H, M og Emma Reilly. Forklaringerne er gengivet i retsbogen.(1)

Der er under sagen dokumenteret fra sagens bilag, men disse er ikke gengivet i kendelsen.

Rettens afgørelse:

Justitsministeriets afgørelse af 9. april 2010 om udlevering af A til strafforfølgning i Indien godkendes ikke.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

2905

Rettens begrundelse:

Om tidligere truffet endelig afgørelse

På baggrund af Justitsministeriets brev af 19. oktober 2010 og de øvrige dokumenter i tilknytning hertil lægges det til grund, at der fra de danske myndigheder i tidsrummet mellem den 19. april og den 14. maj 2002 blev givet meddelelse/underretning til de indiske

myndigheder om, at A ikke kunne udleveres til strafforfølgning i Indien. Dette var i overensstemmelse med de dagældende udleveringslove, hvorefter danske statsborgere ikke kunne udleveres til strafforfølgning til lande uden for Norden. Det nærmere indhold af de danske myndigheders meddelelse/underretning er ikke dokumenteret.

Retten lægger til grund, at der på daværende tidspunkt ikke forelå en udleveringsbegæring fra de indiske myndigheder. Det kan derfor ikke lægges til grund, at der i forbindelse med meddelelsen/underretningen er truffet en endelig bindende afgørelse, som er til hinder for, at Justitsministeriet efter de senere ændringer af udleveringsloven, herunder lov nr. 378 af 6. juni 2002, har kunnet træffe afgørelse om udlevering af A.

Om ligebehandling og sagens oplysning

I brev af 16. september 1999 til Den Indiske Ambassade i Danmark meddelte Justitsministeriet, at de danske myndigheder ville kunne medvirke til politimæssig efterforskning i forhold til to andre danske statsborgere, som var involveret i sagen, hvis de indiske myndigheder bl.a.

1) frafaldt at begære de pågældende udleveret fra Danmark eller andre lande, og

2) ville begære eventuel ønsket strafforfølgning af de pågældende overført til Danmark.

Det indiske Central Bureau Of Investigation (CBI) tiltrådte i brev af 22. marts 2000 disse betingelser.

I brev af 19. november 2001 fra Den Indiske Ambassade til Justitsministeriet anmodede de indiske myndigheder om, at de danske myndigheder undersøgte, hvorvidt strafforfølgning i sagen mod de to andre involverede danske statsborgere kunne overtages af de danske myndigheder.

Ifølge Justitsministeriets brev af 19. april 2002 til Udenrigsministeriet blev denne anmodning »... sendt til Politidirektøren i København med henblik på overvejelse af, hvorvidt der efter dansk ret er grundlag for at overtage retsforfølgningen.«

Ifølge de for retten foreliggende oplysninger er der herefter intet strafforfølgningmæssigt foretaget i forhold til de to andre involverede danske statsborgere.

Retten lægger efter de foreliggende oplysninger til grund, at de to andre involverede danske statsborgere har haft en væsentlig mindre betydende rolle i forbindelse med de handlinger, som A nu begæres udleveret til strafforfølgning for.

Retten finder på denne baggrund og efter de i øvrigt foreliggende oplysninger ikke grundlag for at antage, at Justitsministeriet ved sagsbehandlingen har varetaget usaglige hensyn eller behandlet A i strid med et almindeligt gældende lighedsprincip.

Om dobbelt strafbarhed og strafferammekravet

Justitsministeriets beslutning om udleveringen af A til strafforfølgning i Indien er truffet i henhold til § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, i lov om udlevering af lovovertrædere (lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005 med senere ændringer), og hele bestemmelsen er sålydende:

»§ 2. Justitsministeriet kan på grundlag af en overenskomst med en stat uden for Den Europæiske Union fastsætte, at danske statsborgere kan udleveres til strafforfølgning i den pågældende stat,

1) hvis den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil udlevering ønskes, og en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udleveret, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, eller

2) hvis handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Stk. 2. Gælder der i forhold til en stat uden for Den Europæiske Union ikke en af de i stk. 1 nævnte overenskomster, kan justitsmi-

nisteren træffe beslutning om udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning, hvis betingelserne i stk. 1 i øvrigt er opfyldt og særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor.«

Den første danske udleveringslov (lov nr. 27 af 3. februar 1960) omhandlede alene udlevering til Finland, Island, Norge og Sverige.

Den første lov, der omhandlede udlevering af lovovertrædere til lande uden for Norden, er lov nr. 249 af 9. juni 1967, som trådte i kraft den 1. juli 1967. I henhold til lovens § 2 kunne danske statsborgere ikke udleveres, og der var indsat følgende bestemmelse om udlevering:

»§ 3. Udlevering kan kun ske, såfremt en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere frihedsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat.

...«

Af bemærkningerne til lovforslaget fremsat den 28. februar 1967 fremgår blandt andet følgende:

»...«

Til § 3.

Til stk. 1. I stk. 1, der omfatter såvel udlevering til strafforfølgning som udlevering til fuldbyrdelse af en straffedom, opstilles i 1. pkt. den begrænsning for udlevering, at lovovertrædelsen skal svare til en handling,

2906

for hvilken der efter dansk ret er mulighed for idømmelse af højere straf end fængsel i 1 år.

For sådanne lovovertrædelser har Danmark ved ratifikationen af den europæiske udleveringskonvention påtaget sig forpligtelse til at tillade udlevering, ...

...

Da det i forhold til nært beliggende lande vil kunne være hensigtsmæssigt og ubetænkeligt, at udlevering kan ske også for handlinger, som efter dansk ret kan medføre en kortere frihedsstraf end angivet i 1. pkt., foreslås der i 2. pkt. optaget en bemyndigelse til indgåelse af overenskomster herom.

...«

Bestemmelsen i § 3 i loven var herefter uændret indtil vedtagelsen af lov nr. 417 af 10. juni 1997 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere (*Gennemførelse af EU-udleveringskonventionen*), hvoraf blandt andet fremgår:

»1. § 3, stk. 1, affattes således:

Udlevering til en medlemsstat i den Europæiske Union kan ske, hvis en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre frihedsstraf 6 måneder. Udlevering til andre stater kan kun ske, hvis handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere frihedsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat.«

Af bemærkningerne til lovforslaget fremsat den 3. april 1997 fremgår blandt andet:

»...«

2.3. Justitsministeriets overvejelser

Artikel 2 i EU-udleveringskonventionen indebærer, at udlevering fra Danmark skal tillades, hvis lovovertrædelsen i den medlemsstat, der har fremsat begæring om udlevering, kan medføre frihedsstraf i mindst 1 år og efter dansk ret kan medføre frihedsstraf i mindst 6 måneder. Det er derfor nødvendigt at ændre udleveringslovens § 3, der i dag stiller krav om, at lovovertrædelsen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. Det foreslås på den baggrund, at udleveringslovens § 3 ændres, således at der kan ske udlevering til en medlemsstat, hvis en handling, der svarer til den

lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre frihedsstraf i mindst 6 måneder.

Som nævnt indebærer § 3, stk. 1, i den nugældende udleveringslov bl.a., at udlevering som udgangspunkt kun kan ske, hvis en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. For sådanne lovovertrædelser har Danmark ved ratifikationen af 1957-konventionen påtaget sig en pligt til at tillade udlevering. Denne konventionsmæssige forpligtelse gælder dog kun, såfremt lovovertrædelsen efter lovgivningen i det land, der har fremsat anmodning om udlevering, kan medføre frihedsstraf i mindst 1 år. Denne yderligere begrænsning fandtes det ikke nødvendigt at medtage i den nugældende udleveringslov, jf. Folketingstidende 1966-67, Tillæg A, sp. 2543.

Også efter artikel 2, stk. 1, i EU-udleveringskonventionen gælder alene en folkeretlig forpligtelse til at tillade udlevering for lovovertrædelser, der efter lovgivningen i den begærende medlemsstat kan medføre frihedsstraf i mindst 1 år. Denne begrænsning af den folkeretlige pligt til at udlevere findes det fortsat ikke nødvendigt at medtage i selve lovteksten.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til udleveringslovens § 3, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 1.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

...

Til § 1

Til nr. 1

Ved *lovforslagets § 1, nr. 1*, foreslås en ændret affattelse af udleveringslovens § 3, stk. 1. Forslaget indebærer, at der kan ske udlevering til en medlemsstat i den Europæiske Union, hvis en handling (eller undladelse), der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre frihedsstraf i mindst 6 måneder. ...

Kravet om frihedsstraf i mindst 6 måneder gælder kun ved udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union. ... Ved udlevering til andre ikke-nordiske stater uden for Den Europæiske Union, gælder fortsat, at lovovertrædelsen normalt skal svare til en handling, der efter dansk ret kan medføre fængsel i 1 år, jf. § 3, stk. 1, 2. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 1.

...«

Ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af blandt andet udleveringsloven blev det hidtidige forbud mod udlevering af danske statsborgere i lovens § 2 ophævet, ligesom lovens hidtidige § 3, stk. 1, blev ophævet, og der indsat følgende nye bestemmelser i udleveringsloven:

»§ 5. ...

1. § 2 affattes således:

§ 2, Udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union kan ske,

1) hvis den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil udlevering ønskes, og en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 6 måneder, eller

2) hvis handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

2907

Stk. 2. Justitsministeriet kan på grundlag af en overenskomst med en anden stat fastsætte, at danske statsborgere kan udleveres til strafforfølgning i den pågældende stat, hvis handlingen, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, og betingelserne i stk. 1, i øvrigt er opfyldt.

Stk. 3. Gælder der i forhold til en anden stat ikke en af de i stk. 2 nævnte overenskomster, kan justitsministeren træffe beslutning om udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning, hvis betingelserne i stk. 2, jf. stk. 1, er opfyldt og særlige hensyn til retshåndhævelsen i øvrigt taler derfor.

2. Efter § 2 indsættes:

§ 2 a. Udlevering af en udlænding til strafforfølgning eller til fuldbyrdelse af en dom i en medlemsstat i Den Europæiske Union kan ske, hvis en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 6 måneder. Udlevering af en udlænding til andre stater kan kun ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere fængselsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat.«

Af bemærkningerne herom til lovforslaget fremsat den 13. december 2001 fremgår blandt andet:

»... 4. Udlevering

...

4.4. Justitsministeriets overvejelser

...

Som disse begivenheder [terrorangrebene mod USA den 11. september 2001] til fulde har illustreret, bliver samfundets problemer i øget omfang internationale og globale, og kriminaliteten bliver i stigende grad grænseoverskridende og organiseret. Dette gælder også andre former for kriminalitet end terrorvirksomhed. Kriminalitetsbekæmpelsen og retsforfølgningen må derfor også være grænseoverskridende.

Når man hidtil har nægtet at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet bortset fra de nordiske lande har det været ud fra en betragtning om, at danske statsborgere, som mistænkes for strafbare handlinger, og som pågribes her i landet, bør have krav på at blive stillet for en dansk domstol med de retssikkerhedsgarantier, der er knyttet hertil. Der er således efter straffeloven vide muligheder for at strafforfølge danske statsborgere for lovovertrædelser begået i udlandet, forudsat forholdet er strafbart både efter dansk ret og efter lovgivningen i det land, hvor overtrædelsen er begået (kravet om dobbelt strafbarhed).

Det må imidlertid erkendes, at der vil kunne forekomme sager ikke mindst om terrorvirksomhed eller anden grov international kriminalitet hvor det kan være forbundet med store og eventuelt uoverstigelige vanskeligheder under en straffesag i Danmark at føre bevis for lovovertrædelser begået i udlandet, når vidnerne eller beviserne ikke befinder sig i Danmark.

Dette taler for, at straffesagen som udgangspunkt gennemføres i det land, hvor lovovertrædelsen er begået, eller hvor det i øvrigt af hensyn til bevisførelsen er mest hensigtsmæssigt. Det må også indgå i overvejelserne, at det ikke kan udelukkes, at en opretholdelse af forbudet mod at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet vil kunne indebære, at en mistænkt dansk statsborger ikke kan straffes eventuelt for meget alvorlig kriminalitet fordi det i praksis ikke er muligt at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark.

Justitsministeriet vurderer på denne baggrund, at den eksisterende ordning, hvor danske statsborgere kan udleveres til de øvrige nordiske lande, ... bør udvides til i en revideret form at omfatte udlevering også til andre stater, særligt andre EU-medlemsstater, i de tilfælde, hvor hensynet til at beskytte danske statsborgere mod udlevering bør vige for den almindelige interesse i, at lovovertrædelser pådømmes. ...

...

Justitsministeriet foreslår derfor, at udlevering af danske statsborgere bør kunne ske til strafforfølgning i *andre EU-lande*, hvor der

er tale om grove lovovertrædelser, der kan medføre højere straf end fængsel i 4 år, eller hvor der er tale om, at den danske statsborger, der ønskes udleveret, har en tilknytning til den anmodende stat i form af bopæl i de sidste 2 år forud for den strafbare handling. Dette svarer til kravene for udlevering af danske statsborgere til de øvrige nordiske lande, jf. § 2 i den nordiske udleveringslov. I sager om udlevering af en dansk statsborger, der har haft bopæl i den EU-medlemsstat, der anmoder om udlevering, bør det dog efter Justitsministeriets opfattelse desuden være en betingelse, at handlingen efter dansk ret kan medføre frihedsstraf i mindst 6 måneder. Det svarer til det krav, der er opstillet i den nugældende bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 1, 1. pkt., om udlevering til et andet EU-land af personer, der ikke har dansk statsborgerskab.

...

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at der også bør skabes hjemmel til at udlevere danske statsborgere til *lande uden for EU (og Norden)*.

Det foreslås derfor, at justitsministeren på grundlag af en *gensidig overenskomst* med et andet land om udlevering af egne statsborgere kan fastsætte, at udlevering af danske statsborgere kan ske til den anden stat. Det foreslås dog, at handlingen, der anmodes om udlevering for, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, og at betingelserne for udlevering til andre EU-lande, jf. ovenfor, i øvrigt er opfyldt. Kriminalitetskravet svarer til det kriminalitetskrav, der foreslås for

2908

udlevering til andre stater end EU-medlemsstater af personer, der ikke er danske statsborgere, jf. forslagens § 5, nr. 2. For disse personer er kravet i den nugældende bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., at handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år, hvis udlevering skal kunne ske.

Hjemlen til at fastsætte disse regler indebærer, at gennemførelse af sådanne gensidige overenskomster i dansk ret ikke kræver ændringer af udleveringsloven, og hjemlen giver forudsætningsvis regeringen bemyndigelse til at godkende og ratificere sådanne ændringer. Det forudsættes imidlertid, at Justitsministeriet orienterer Folketingets Retsudvalg, inden Danmark indgår en aftale med et land uden for EU (og Norden) om gensidig udlevering af egne statsborgere til strafforfølgning.

Endvidere foreslås det, at justitsministeren i *en konkret sag*, hvor anmodning om udlevering af en dansk statsborger kommer fra en stat, der ikke er medlem af EU, og som Danmark ikke har indgået en gensidig overenskomst med om udlevering af egne statsborgere, kan beslutte, at den pågældende skal udleveres, hvis betingelserne for udlevering til andre EU-lande er opfyldt samt kravet om, at handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, jf. ovenfor, og særlige hensyn til retshåndhævelsen i øvrigt taler derfor. Ved vurderingen af, om en dansk statsborger skal udleveres i denne situation, bør der således i modsætning til, hvad der efter forslaget kommer til at gælde for udlevering til andre EU-lande eller lande, som der er indgået gensidig overenskomst med foretages en konkret vurdering af mulighederne for og det hensigtsmæssige i at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark frem for at udlevere den pågældende til strafforfølgning i udlandet.

Det skal fremhæves, at der vil være adgang til at nægte udlevering af danske statsborgere, hvis der er fare for *forfølgelse* f.eks. på grund af den pågældendes politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold, eller hvis udleveringen er uforenelig med *humanitære hensyn*. Desuden må udlevering kun ske på vilkår af, at *dødsstraf* ikke fuldbyrdes for den pågældende handling, jf. herom pkt. 4.1.2.2. ovenfor.

...

I forlængelse af disse ændringer foreslås enkelte, i det væsentlige redaktionelle, yderligere ændringer af udleveringsloven og den nordiske udleveringslov.

En enkelt ændring skal dog fremhæves i det følgende.

Efter den gældende bestemmelse i udleveringsloven § 3, stk. 1, 2. pkt., (der efter de foreslåede redaktionelle ændringer bliver til § 2 a, 2. pkt.) kan udlevering af en person uden dansk statsborgerskab kun ske, hvis lovovertrædelsen kan straffes med højere straf end fængsel i 1 år.

Den europæiske udleveringskonvention fra 1957 omfatter ifølge artikel 2, stk. 1, lovovertrædelser, der kan medføre frihedsstraf i en længstetid af *mindst* ét år eller strengere straf. Danmark har i overensstemmelse med konventionen taget forbehold over for denne bestemmelse, således at forpligtelsen til udlevering begrænses til lovovertrædelser, der efter dansk ret kan medføre *strengere* straf end fængsel i 1 år. Det fremgår ikke umiddelbart af forarbejderne til udleveringsloven, hvorfor Danmark har taget dette forbehold.

Efter at kriminalitetskravet i forhold til de andre EU-lande er nedsat til 6 måneders fængsel eller derover, jf. ovenfor pkt. 4.1.2.2., er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke længere grundlag for i forhold til de øvrige europæiske lande at opretholde et forbehold over for 1957-konventionens generelle kriminalitetskrav på 1 års fængsel eller derover.

Det foreslås derfor, at udleveringslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., (der efter de foreslåede redaktionelle ændringer bliver til § 2 a, 2. pkt.) affattes i overensstemmelse med 1957-konventionens artikel 2, stk. 1, og at det danske forbehold over for denne bestemmelse tilbagekaldes.

...

Til § 5

Udleveringsloven

Til nr. 1 (udleveringslovens § 2)

Efter den gældende bestemmelse kan en dansk statsborger ikke udleveres hverken til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse.

Forslaget indebærer, at det bliver muligt i visse situationer at udlevere en dansk statsborger til strafforfølgning (men ikke straffuldbyrdelse) i udlandet, hvis den pågældende er sigtet eller tiltalt for at have begået en alvorlig forbrydelse, eller hvis den pågældende har en mere begrænset tilknytning til Danmark.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2 (udleveringslovens § 2 a)

Som konsekvens af den foreslåede adgang til at udlevere danske statsborgere, jf. forslagens § 5, nr. 1, foreslås den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 1, om udlevering af personer uden dansk statsborgerskab, af systematiske grunde udskilt til en selvstændig bestemmelse i § 2 a, idet de nugældende bestemmelser i udleveringslovens § 3, stk. 2-5, efter forslaget bliver fællesbestemmelser for udlevering af danske statsborgere (§ 2) og andre (§ 2 a).

Den foreslåede formulering af § 2 a er delvist en konsekvensændring af indsættelsen af en hjemmel til at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet. Den foreslåede ændring skal tydeliggøre, at § 2 a omfatter udlevering af personer, der ikke er danske statsborgere (jf. tilføjelsen af ordene »af en udlænding«), mens § 2 som affattet ved denne lov, omhandler

2909

udlevering af personer, der er danske statsborgere. Der er ikke med denne ændring tilsigtet nogen ændring af reglens anvendelsesområde.

Med udtrykket »udlænding« forstås således personer, der (udelukkende) har et andet statsborgerskab end dansk, eller som er statsløse. Personer, som både har dansk og udenlandsk statsborgerskab

(dobbelt statsborgerskab), omfattes af den foreslåede § 2 om udlevering af danske statsborgere.

Endvidere fastsættes kriminalitetskravet i 2. pkt., således at ordlyden bringes i overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i den europæiske udleveringskonvention fra 1957. Det er herefter en betingelse for, at udlevering af en udlænding fra Danmark til en stat uden EU kan tillades, hvis den strafbare handling efter dansk ret kan straffes med fængsel i *mindst* 1 år (og ikke som hidtil handlinger, der kan medføre *højere* straf end fængsel i 1 år).

Til nr. 3 og 5 (udleveringslovens § 3)

Der er tale om en konsekvensændringer som følge af den foreslåede adgang til at udlevere danske statsborgere og udskillelsen af den hidtidige bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 1, til en selvstændig bestemmelse i § 2 a om udlevering af udlændinge, jf. forslagens § 5, nr. 1 og 2.

...«

Ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere m.m. (*Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om den europæiske arrestordre m.v.*) blev blandt andet § 2 og § 2 affattet således:

»§ 2. Justitsministeren kan på grundlag af en overenskomst med en stat uden for Den Europæiske Union fastsætte, at danske statsborgere kan udleveres til strafforfølgning i den pågældende stat,

1) hvis den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil udlevering ønskes, og en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, eller

2) hvis handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Stk. 2. Gælder der i forhold til en stat uden for Den Europæiske Union ikke en af de i stk. 1 nævnte overenskomster, kan justitsministeren træffe beslutning om udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning, hvis betingelserne i stk. 1 i øvrigt er opfyldt og særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor.

§ 2 a. Udlevering af en udlænding til strafforfølgning eller til fuldbyrdelse af en dom i en stat uden for Den Europæiske Union kan ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere fængselsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med en pågældende stat.«

Af bemærkningerne til lovforslaget fremsat den 26. februar 2003 fremgår blandt andet:

»4. Justitsministeriets overvejelser

Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv. indeholder en række betingelser for udlevering og procedurer for behandlingen af udleveringsanmodninger, som væsentligt adskiller sig fra de betingelser og procedurer, der i dag gælder for udlevering til andre stater, herunder EU-medlemsstater. Som følge heraf foreslår Justitsministeriet, at der indføres en ny systematik i udleveringsloven, således at loven bl.a. opdeles i et kapitel om betingelser for udlevering til stater uden for EU (kapitel 2), et kapitel om betingelser for udlevering til EU-medlemsstater (kapitel 2 a), et kapitel om behandlingen af sager om udlevering til stater uden for EU (kapitel 3) samt et kapitel om behandlingen af sager om udlevering til EU-medlemsstater (kapitel 3 a). Lovens 4. kapitel om andre bestemmelser vil fortsat gælde for alle sager om udlevering, medmindre andet følger af de enkelte bestemmelser.

...

4.1.2. Lovovertrædelsens beskaffenhed

Efter rammeafgørelsens artikel 2, stk. 1, kan arrestordren udstedes med henblik på *straffuldbyrdelse*, hvis den, som arrestordren vedrører, er idømt fængsel mv. af mindst 4 måneders varighed i den

medlemsstat, der har udstedt arrestordren. Der kan ske udlevering til *strafforfølgning*, hvis arrestordren er udstedt for en lovovertrædelse, der i den pågældende medlemsstat kan straffes med fængsel i mindst 12 måneder i den medlemsstat, der har udstedt arrestordren.

Der kan endvidere ske udlevering til strafforfølgning eller straf fuldbyrdelse uanset kravet om dobbelt strafbarhed, såfremt arrestordren er udstedt for en lovovertrædelse, der er omfattet af de i artikel 2, stk. 2, særligt opregnede handlinger (den såkaldte positivliste), og handlingen i den anmodende medlemsstat kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst 3 år.

Rammeafgørelsens artikel 2 om anvendelsesområdet for den europæiske arrestordre indebærer, at det er nødvendigt at ændre de gældende betingelser i udleveringslovens § 2, stk. 1, (danske statsborgere) og § 2 a (udlændinge) for udlevering fra Danmark til en anden EU-medlemsstat.

...

4.1.2.1. Dobbelt strafbarhed (lovovertrædelser inden for eller uden for positiv-listen)

Efter rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, og artikel 4, stk. 1, kan der som udgangspunkt stilles krav om, at den handling, for hvilken den europæiske arrestordre er udstedt, ligeledes er strafbar i den anmodede medlemsstat. Dette indebærer, at det som udgangspunkt kan stilles som betingelse for udlevering til en anden

2910

EU-medlemsstat, at en handling svarende til den handling, for hvilken der søges udlevering, er strafbar efter dansk ret.

Kravet om dobbelt strafbarhed har længe været et grundlæggende princip i dansk strafferet. Efter Justitsministeriets opfattelse bør lovforslaget udformes således, at muligheden for at stille krav om dobbelt strafbarhed udnyttes. Lovforslaget indeholder derfor i § 10 a, stk. 2 og 3, bestemmelser, hvorefter det er en betingelse for udlevering for handlinger uden for positivlisten, at en handling, der svarer til den, der søges udlevering for, ligeledes er strafbar efter dansk ret.

Med hensyn til kravet om dobbelt strafbarhed, som ifølge lovforslaget skal gælde for handlinger, der ikke er omfattet af positivlisten, fremgår det af rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, at dette skal administreres fleksibelt, således at kravet anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er beskrevet i arrestordren, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i den anmodede medlemsstat. Dette indebærer, at det vil være tilstrækkeligt, for at kravet om dobbelt strafbarhed må anses for opfyldt, at sigtelsen, tiltalen eller dommen uanset den retlige beskrivelse vedrører en handling, som ligeledes efter dansk ret ville være strafbar, hvis handlingen havde fundet sted her i landet.

Efter rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, er det imidlertid ikke muligt at stille krav om dobbelt strafbarhed, såfremt arrestordren er udstedt for en lovovertrædelse, der er omfattet af de i artikel 2, stk. 2, særligt opregnede handlinger den såkaldte positiv-liste hvis disse handlinger i den anmodende medlemsstat kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst 3 år.

...

4.1.2.2. Udlevering af danske statsborgere

Rammeafgørelsen sonderer med hensyn til medlemsstaternes forpligtelse til at foretage udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre som udgangspunkt ikke mellem udlevering af egne statsborgere og udlændinge. Rammeafgørelsen indebærer således, at der som udgangspunkt ikke vil kunne opstilles forskellige betingelser for udlevering af danske statsborgere og udlændinge.

Den foreslåede bestemmelse i § 10 a sonderer derfor ikke til forskel for de gældende bestemmelser i udleveringslovens § 2 og § 2 a mellem egne statsborgere og udlændinge.

...

Til nr. 3 (§ 2)

Den ændrede affattelse af udleveringslovens § 2 er en konsekvens af, at bestemmelserne om betingelser for udlevering til EU-medlemsstater samles i et nyt kapitel 2 a. Bestemmelsen i § 2 indeholder herefter alene betingelserne for, hvornår danske statsborgere kan udleveres til lande uden for EU (og Norden). Bestemmelsen indebærer ikke ændringer i forhold til de gældende betingelser for udlevering af danske statsborgere til disse lande.

...«

Efter de fremkomne oplysninger og A's forklaring var han aktiv initiativtager til og deltog i nedkastningen af våbenforsendelsen den 17.-18. december 1995. A har herunder forklaret, at han under forløbet fik en fornemmelse af, at forsendelsen kunne indeholde andet end blot håndvåben (AK-47 maskinpistoler) og ammunition til disse, idet forsendelsen af hensyn til troværdigheden af det anvendte »end user-certifikat« skulle fremstå anderledes.

Efter A's forklaring var formålet med våbenedkastningen bevæbning af 3 x 75 mænd i et privat vagtværn til beskyttelse af Ananda Marga-tilknyttede områder, landsbyer og projekter i West Bangal-delstaten mod illegitime overgreb fra regeringstilknnyttede grupper og regeringstilhængere.

Disse handlinger, som har ført til sigtelserne efter *den indiske straffelov*, var ikke i sig selv strafbare i Danmark på gerningstidspunktet.

Retten tiltræder på det foreliggende grundlag Justitsministeriets opfattelse af, at handlinger svarende til disse, hvis de var begået i Danmark, ville kunne have været henført under den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114, stk. 1, og at handlingerne i dag ville kunne henføres under straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6 og/eller § 114, stk. 2, eller eventuelt § 114 f.

Strafferammen i den dagældende § 114, stk. 1, var fængsel indtil 6 år, og dette giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Retten tiltræder ligeledes, at handlingerne, som har ført til sigtelserne for overtrædelse af den indiske lovgivning om våben, eksplosivstoffer og eksplosive substanser, hvis handlinger svarende hertil var begået i Danmark, var og er strafbare efter lov om våben og eksplosivstoffer, jf. nu tillige straffelovens § 192a.

På tidspunktet for de foretagne handlinger var strafferammen i den danske lovgivning om våben og eksplosivstoffer fængsel indtil 2 år, mens strafferammen i straffelovens § 192 a i dag er fængsel indtil 6 år.

Retten tiltræder af de af Justitsministeriet anførte grunde, at det er strafferammerne for de *tilsvarende* handlinger på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om udlevering, som kan anvendes. Strafframmekravet i udleveringslovens § 2, stk. 1, nr. 2, for så vidt angår de rejste sigtelser for overtrædelse af den indiske lovgivning om våben, eksplosivstoffer og eksplosive substanser, er derfor også opfyldt.

Retten bemærker i denne forbindelse, at en beslutning om udlevering til strafforfølgning ikke i sig selv indebærer en stillingtagen til et strafferetligt skyldsspørgsmål og ikke i sig selv er en strafferetlig sanktion, jf. herved også EMRK artikel 7.

2911

Det ses ikke i udleveringslovens forarbejder at være forudsat, at begrebet anvendt i lovens nugældende § 2, stk. 1, nr. 2: »handling« er forskelligt fra begrebet anvendt i § 2, stk. 1, nr. 1: »en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering«, og at det således er et krav ved udlevering i henhold til stk. 1, nr. 2, at den *konkrete handling* i sig selv kan straffes i Danmark.

Det bemærkes i denne forbindelse, at begrebet »handlingen« tillige alene anvendes i denne form i lovens § 2 a om udlevering af en

udlænding til strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en dom i en stat uden for Den Europæiske Union.

En traditionel sproglig fortolkning af hele bestemmelsen i § 2, stk. 1, medfører ligeledes, at anvendelsen af den bestemte form »handlingen« efter anvendelsen af den ubestemte form »en handling« refererer til det samme grundlag.

På denne baggrund, og da retten i øvrigt ikke finder grundlag for at anvende en indskrænkende fortolkning af bestemmelsen i relation til, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt, har Justitsministeriet haft hjemmel til at træffe afgørelse om udlevering af A i medfør af udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2.

Det må efter de foreliggende oplysninger lægges til grund, at en udenlandsk efterretningstjeneste forud for våbennedkastningen var bekendt med, at der blev foretaget forberedelseshandlinger i form af våbenindkøb m.v., omend de nærmere detaljer om det konkrete kendskab henstår uvist. Endvidere fremgår det, at PET i efteråret 1995 blev gjort bekendt med i hvert fald en af de danske statsborgers mulige involvering i en våbenhandel.

Uanset dette forhold, og uanset A's opfattelse af, at der må have været en vis medvirken fra indiske myndigheders side, særligt i relation til et »open window«, tiltræder retten af de af Justitsministeriet anførte grunde, at særlige hensyn til retshåndhævelsen taler for at tage anmodningen om udlevering til følge, jf. udleveringslovens § 2, stk. 2, in fine.

Om politisk forbrydelse og terrorbombekonventionen

Ved lov nr. 280 af 25. april 2001 om ændring af blandt andet udleveringsloven blev der i den dagældende § 5, som var sålydende: »§ 5. Udlevering for en politisk lovovertredelse kan ikke finde sted.

Stk. 2. Omfatter handlingen tillige en lovovertredelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertredelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse ved udlevering til en medlemsstat i den Europæiske Union, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.«

indsat følgende:

»*Stk. 4.* Stk. 1 og 2 finder endvidere ikke anvendelse, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger.«

Af bemærkningerne til lovforslaget fremsat den 6. december 2000 fremgår blandt andet følgende:

»...

Til § 4 Lov om udlevering af lovovertredere

Til nr. 1 (§ 5, stk. 4)

Efter udleveringslovens § 5, stk. 3, finder forbudet mod at nægte udlevering for politiske lovovertredelser mv., jf. § 5, stk. 1 og 2, ikke anvendelse ved udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention til bekæmpelse af terrorisme, dvs. grove forbrydelser, der retter sig mod personers liv, fysiske integritet eller frihed, f.eks. kaping af og sabotage mod luftfartøjer, grove forbrydelser mod diplomater mv., bortførelse, gidseltagning mv. og anvendelse af bomber, granater, raketter mv., der rummer fare for personer.

Ved lovforslagets § 4 indsættes en ny bestemmelse i udleveringslovens § 5, stk. 4, der indebærer, at forbudet ifølge § 5, stk. 1 og 2, heller ikke finder anvendelse, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, jf. herved pkt. 4.1. og 4.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger. I modsætning til den gældende undtagelse i § 5, stk. 3, er den nye bestemmelse ikke begrænset til udlevering til andre EU-

stater. Den gælder udlevering i forhold til alle stater, der har ratificeret FN-konventionen, jf. herved lovforslagets § 12, stk. 2.

Om en overtrædelse er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, afhænger af en konkret vurdering. Den berørte person kan efter omstændighederne kræve en beslutning om udlevering for en handling, som anses for omfattet af de nævnte bestemmelser, indbragt for domstolene, så udlevering først kan finde sted, når beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse, jf. udleveringslovens §§ 16 og 17.

Den nye bestemmelse indebærer, at udlevering ikke kan nægtes, når nægtelsen udelukkende begrundes med, at den forbrydelse, som udlevering angår, er en politisk forbrydelse mv. At den pågældende tilhører en frihedsbevægelse eller lignende, som man fra dansk side sympatiserer med, kan derfor som udgangspunkt ikke begrunde, at udlevering nægtes. Udlevering kan dog efter omstændighederne fortsat nægtes med henvisning til andre bestemmelser i udleveringsloven, f.eks. § 6, hvorefter udlevering ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive

2912

udsat for forfølgelse, som retter sig mod den berørte persons liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

Det vil også være muligt at afslå udlevering, hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold må antages, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn, jf. udleveringslovens § 7.

Endelig kan udlevering fortsat kun ske på vilkår, at dødsstraf ikke fuldbyrdes for den pågældende handling, jf. udleveringslovens § 10, nr. 3.«

Efter flere ændringer af udleveringsloven er § 5 i dag sålydende: »§ 5. Udlevering for en politisk lovovertredelse kan ikke finde sted.

Stk. 2. Omfatter handlingen tillige en lovovertredelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertredelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, når handlingen er omfattet af

...

3) artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger,

...«

Af FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger (International konvention til bekæmpelse af terrorbombninger (New York, 15. december 1997) artikel 1 og 2 fremgår følgende:

»Artikel 1

I denne konvention anvendes følgende udtryk med den angivne betydning:

1. »Stats- eller regeringsfacilitet« omfatter ethvert permanent eller midlertidigt anlæg eller transportmiddel, der anvendes eller er optaget af statsrepræsentanter, medlemmer af regering, lovgivningsmagt eller retsvæsen eller af embedsmænd eller medarbejdere ansat af en stat eller en anden offentlig myndighed eller enhed eller af medarbejdere eller embedsmænd ansat ved en mellemstatslig organisation i forbindelse med deres tjenstlige hverv.

2. »Infrastrukturfacilitet« betyder ethvert offentligt eller privat ejet anlæg, der giver eller fordeler ydelser til gavn for offentligheden, såsom vand, kloakering, energi, brændsel eller kommunikation.

3. »Sprængstof eller anden dødbringende anordning« betyder:

a)

Et eksplosivt eller brandstiftende våben eller anordning, der er beregnet til eller i stand til at forårsage død, alvorlig personskade eller væsentlig materiel skade; eller

b)

Et våben eller en anordning, der er beregnet til eller i stand til at forårsage død, alvorlig personskade eller væsentlig materiel skade ved frigivelse eller spredning af eller påvirkning med giftige kemikalier, biologiske midler eller toksiner eller lignende stoffer eller stråling eller radioaktivt materiale.

4. »En stats militærstyrke« betyder en stats væbnede styrker, der er organiseret, uddannet og udstyret i henhold til dens egen lovgivning med nationalt forsvar eller sikkerhed som det primære formål, samt personer, der fungerer som støtte for disse væbnede styrker, og som er under deres formelle kommando, styring og ansvar.

5. »Offentlige steder« betyder de dele af bygninger, jord, gader, vandveje eller andre steder, der er tilgængelige eller åbne for offentligheden, enten permanent, periodisk eller fra tid til anden, og omfatter alle steder til brug for handel, forretninger, kultur, uddannelse, underholdning, fritid samt regeringsbygninger, historiske steder, steder til dyrkelse af religion og andre lignende steder, der i den forbindelse er tilgængelige eller åbne for offentligheden.

6. »Offentligt transportsystem« betyder alle offentligt og privat ejede anlæg, transportmidler og hjælpemidler, der anvendes i forbindelse med eller med henblik på offentligt tilgængelige tjenester til befordring af personer eller last.

Artikel 2

1. En person begår en forbrydelse i denne konventions forstand, hvis den pågældende ulovligt og forsætligt leverer, anbringer, affyrer eller detonerer en eksplosiv eller anden dødbringende anordning i eller på, ind i eller mod et offentligt sted, en stats- eller regeringsfacilitet, et offentligt transportsystem eller en infrastrukturfacilitet:

a)

med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade; eller

b)

med forsæt til at forårsage omfattende ødelæggelse af stedet, faciliteten eller systemet, hvis ødelæggelsen medfører eller sandsynligvis vil medføre et større økonomisk tab.

2. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en forbrydelse som anført i stk. 1.

3. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende:

a)

medvirker til en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 2; eller

b)

organiserer eller pålægger andre at begå en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 2; eller

2913

c)

på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.«

Henset til omfanget og karakteren af de nedkastede våben, og uanset det af A hævdede formål med våbenleverancen, findes handlingen med rette omfattet af terrorbombekonventionens artikel 2, jf. artikel 1.

Det er i denne forbindelse uden betydning, at FN's terrorbombekonvention først er vedtaget, og at undtagelsesbestemmelsen i udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 3, først er indsat i loven, efter at handlingerne blev foretaget. Der er herved lagt vægt på, at en beslutning om udlevering til strafforfølgning ikke i sig selv indebærer

stillingtagen til et strafferetligt skyldsspørgsmål og ikke i sig selv er en strafferetlig sanktion, jf. herved også EMRK artikel 7.

Uanset om A's handling anses for politisk motiveret, er dette efter udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 3, således ikke til hinder for udlevering til strafforfølgning i Indien.

Om forældelse

Retten tiltræder af de af Justitsministeriets anførte grunde, at forældelsesfristen er 10 år fra den strafbare virksomheds ophør, jf. udleveringslovens § 9, jf. straffelovens § 94, jf. § 93.

Anklageskrift (Charge-sheet) i sagen mod A (benævnt - - -) blev indleveret til den indiske domstol den 20. marts 1996.

Den 7. maj 1998 traf Københavns Byret i anledning af en editionsbegæring fra Københavns Politi afgørelse om, at Jyske Bank skulle forevise eller udlevere kontoudtog m.m. vedrørende konti registreret i navnet - - -.

Den 23. december 2002 begærede de indiske myndigheder A udleveret til strafforfølgning.

Den 28. februar 2003 blev der af Københavns Byret beskikket en forsvarer for A.

Under disse omstændigheder finder retten, at der er foretaget retsskridt, hvorefter A er gjort »bekendt med sigtelsen«, og at anklagemyndigheden har anmodet om »rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen«, jf. straffelovens § 94, stk. 5, således at forældelsesfristen blev afbrudt.

Uanset det langvarige sagsforløb i Justitsministeriet fra december 2003 til april 2010 finder retten ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at sagen de facto har været sat i bero, eller at forfølgningen har været standset på ubestemt tid, jf. straffelovens § 94, stk. 6.

Strafansvaret er derfor ikke forældet, jf. udleveringslovens § 9.

Om humanitære forhold og EMRK artikel 8

Uanset sagens langvarige forløb og A's nuværende personlige og familiemæssige forhold tiltræder retten af de af Justitsministeriet anførte grunde, at udlevering til strafforfølgning i Indien ikke vil være uforenelig, med humanitære hensyn efter udleveringslovens § 7 eller i strid med EMRK artikel 8.

Om betydningen af de diplomatiske garantier mv.

Udleveringslovens § 6 er sålydende:

»§ 6. Udlevering må ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod hans liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

Stk. 2. Udlevering må endvidere ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.«

Der er ikke mellem Danmark og Indien indgået overenskomst om udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning.

Justitsministeriet har derfor som betingelse for udlevering af A til strafforfølgning opstillet i alt 8 vilkår, jf. herved blandt andet udleveringslovens § 10. Det indiske udenrigsministerium har ved tre breve bekræftet, at disse vilkår vil blive overholdt fra indisk side.

Retten finder, at indholdet i de opstillede vilkår til en vis grad mangler tilstrækkelig præcision og detaljeringsgrad særligt med hensyn til kravene til de forhold, under hvilke A må forventes at blive frihedsberøvet i Indien.

Retten lægger efter det oplyste til grund, at administration og drift af fængselsvæsen og lokalt politi i Indien er et delstatsanliggende, og at der i Indien ikke eksisterer et system eller organ, som har mulighed for at føre et de indiske myndigheder uafhængigt tilsyn med fængselsvæsen og politi.

Der er således ikke mulighed for, at uafhængige kvalificerede personer effektivt kan overvåge (monitorere) overholdelsen af de opstillede vilkår.

Der er i de foreliggende oplysninger om menneskerettighedssituationen i Indien beskrevet og dokumenteret ganske betydelige problemer med overgreb og menneskerettighedskrænkelser på delstatsniveau, herunder i Vestbengalen. På grundlag af det foreliggende materiale findes det ubetænkeligt at lægge til grund, at der i Indien på delstatsniveau er betydelige vanskeligheder med at opfylde og efterleve internationalt anerkendte standarder og retssikkerhedsgarantier i forbindelse med tilbageholdelse og fængsling af mistænkte personer.

2914

Retten finder derfor, at det uanset det indiske udenrigsministeriums bekræftelse herpå, må anses for overvejende betænkeligt at lægge til grund, at den indiske centralregering effektivt og på en fuldt ud betryggende måde vil kunne sikre, at samtlige opstillede vilkår for udleveringen i enhver henseende vil blive overholdt af de lokale delstatsmyndigheder, som vil få ansvaret for fængsling af A efter udlevering.

Der må i denne forbindelse også lægges vægt på indholdet og den særdeles alvorlige karakter af de sigtelser, som de indiske myndigheder har rejst mod A.

Efter en samlet vurdering finder retten derfor tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at der er en sådan konkret og reel risiko for, at A, hvis han udleveres til strafforfølgning i Indien, vil blive udsat for forhold og behandling i strid med udleveringslovens § 6, stk. 2.

Betingelserne for udlevering af A til strafforfølgning i Indien er derfor ikke opfyldt. Justitsministeriets afgørelse af 9. april 2010 kan derfor ikke godkendes.

Justitsministeriets afgørelse

Justitsministeriets afgørelse af 9. april 2010 er sålydende:

»Om udlevering af den danske statsborger A (tidl. - - -) til strafforfølgning i Indien

1. Indiens begæring

1.1. Ved brev af 23. december 2002 har de indiske myndigheder begæret den danske statsborger A (tidl. - - -), født - - - december 1961, udleveret til strafforfølgning i Indien.

Det fremgår af begæringen, at A i Indien er sigtet for overtrædelse af den indiske straffelov, lovgivning om våben og eksplosivstoffer og lovgivning om luftfartøjer (jf. nærmere nedenfor under pkt. 3) ved i forbindelse med en våbenedkastning fra et fly, som fandt sted i Puruliadistriktet i den indiske delstat West Bengal natten mellem den 17. og 18. december 1995, bl.a. at have deltaget i sammensværgelse om at føre krig mod den indiske regering, indsamlet våben i den hensigt, fortiet planer om krigsførelse mod den indiske regering, besiddet og transporteret mv. (forbudte) våben og ammunition samt tilsidesat flysikkerheden mv.

1.2. De indiske myndigheder har i forbindelse med begæringen om udlevering af A sendt en sammenfatning af bevismaterialet og til uddybning heraf tre oversigter over materialet.

Det fremgår bl.a., at sigtelsen vedrører nedkastning af en betydelig mængde våben i form af et større antal fuldautomatiske rifler (AK47-rifler), pistoler, ammunition, raketaffyringsudstyr, panserværnsraketter, håndgranater m.v., og at den religiøse gruppe Ananda Marga angiveligt skulle være modtager af våbnene. Det fremgår videre, at de indiske myndigheder anser A for (som hovedmand) at have planlagt og deltaget i den pågældende våbenedkastning.

Herudover fremgår det, at det indiske Central Bureau of Investigation den 20. marts 1996 til the Court of Chief Metropolitan Magistrate Calcutta indleverede et anklageskrift (»charge-sheet«)

i sagen, som bl.a. omfattede - - - (et alias for A), og at Metropolitan Magistrate, 8 Court, Calcutta, den 3. december 2002 indkaldte A til et retsmøde. Ved brev af 25. august 2003 har de indiske myndigheder endvidere sendt en original anholdelsesbeslutning (»warrant of arrest«) vedrørende A, som er afsagt den 8. august 2003 af Metropolitan Magistrate, 9 Court, Calcutta. Endvidere fremgår det, at de indiske myndigheder på baggrund af retsanmodninger har indhentet en række oplysninger fra andre lande, herunder bl.a. Letland og Bulgarien.

1.3. I det følgende redegøres under pkt. 2 for sagsforløbet, mens de relevante indiske lovbestemmelser er omtalt nedenfor under pkt. 3. Justitsministeriets beslutning i sagen fremgår af pkt. 4 nedenfor.

2. Sagsforløbet

2.1. Om sagsforløbet forud for, at de indiske myndigheder begærede A udleveret, kan det oplyses, at Interpol København den 2. marts 1996 modtog oplysning om, at - - - (et alias for A) var eftersøgt af de indiske myndigheder i forbindelse med den ovennævnte våbenedkastning.

Efterfølgende modtog de danske myndigheder flere retsanmodninger fra de indiske myndigheder med henblik på at belyse den nævnte sag om våbenedkastning.

I december måned 2001 blev A fotograferet i en automatisk hastighedskontrol i Danmark, hvilket Københavns Politi via Interpol underrettede de indiske myndigheder om i marts 2002.

Herefter begærede de indiske myndigheder ved brev af 23. december 2002 A udleveret til strafforfølgning i Indien, jf. ovenfor under pkt. 1.

2.2. Den 28. februar 2003 beskikkede Københavns Byret advokat Niels Forsby som forsvarer for A i anledning af den indiske begæring om udlevering.

Ved brev af 28. marts 2003 til Justitsministeriet er advokat Niels Forsby fremkommet med en række bemærkninger til udleveringsbegæringen. Det fremgår bl.a., at A kan erkende at have medvirket til smuglingen af håndvåben (AK47-rifler) til landsbyen i Purulia den 17.-18. december 1995, hvorimod A afviser at have været involveret i bestilling af raketudstyr, granater, snigskytterifler eller miner.

I medfør af udleveringslovens § 15, stk. 1, forelagde Københavns Politi ved brev af 7. maj 2003 spørgsmålet om udlevering af A for Justitsministeriet via Statsadvokaten for København, Frederiksberg og Tårnby (nu Statsadvokaten for København og Bornholm).

2.3. Justitsministeriet har ved brev af 29. juli 2004 fra de indiske myndigheder modtaget oplysninger om bl.a. sagsforløbet og relevante straffeprocessuelle

2915

bestemmelser i indisk ret, herunder om den tiltaltes retsstilling, advokatbeskikkelse og andre grundlæggende rettigheder i forbindelse med behandlingen af straffesager i Indien.

Af det modtagne materiale fremgår det, at en oprindelige sigtelse mod A for overtrædelse af sektion 121, 121-A, 122 og 23 i den indiske straffelov samt overtrædelse af den indiske lovgivning om våben, og eksplosivstoffer og lovgivning om luftfartøjer er blevet ændret, så A nu alene sigtes for overtrædelse af sektion 121-A i den indiske straffelov, og (som hidtil) overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer og lovgivningen om luftfartøjer.

Baggrunden for den ændrede sigtelse er efter det oplyste udfaldet af den retssag, der er afsluttet ved dom afsagt af City Sessions Court i Kollcata (Calcutta) den 2. februar 2000, hvorved bl.a. en britisk statsborger blev fundet skyldig i overtrædelse af bl.a. den indiske straffelovs sektion 121-A og idømt livsvarigt fængsel for sin rolle i den våbenedkastning, som A er sigtet for (som hovedmand) at have deltaget i.

Justitsministeriet har til brug for sagen modtaget de relevante lovbestemmelser i den indiske straffelov, lovgivning om våben og eksplosivstoffer samt lovgivning om luftfartøjer (jf. pkt. 3 nedenfor).

2.4. Justitsministeriet har endvidere den 26. august 2004 og den 13. september 2004 modtaget oplysninger fra Udenrigsministeriet om forholdene for indsatte i indiske fængsler, om det forventede sagsforløb, den tiltalte retsstilling, advokatbeskikkelse og andre grundlæggende rettigheder i forbindelse med behandlingen af en straffesag i Indien samt om den forventede tidsmæssige udstrækning af sagens behandling ved de indiske domstole. Der er samtidig sendt oplysninger om strafferammerne efter indisk lovgivning for de påsigtede forhold. Det fremgår heraf bl.a., at overtrædelse af sektion 121-A i den indiske straffelov kan straffes med fængsel indtil på livstid, og at den alvorligste af de overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, som A sigtes for, kan straffes med fængsel indtil 14 år.

Justitsministeriet har ved brev af 17. september 2004 forelagt det materiale, som er modtaget fra de indiske myndigheder og fra Udenrigsministeriet, for advokat Niels Forsby. Som svar herpå har advokat Niels Forsby den 11. november 2004 sendt en udtalelse fra en indisk advokat om de indiske fængselsmyndigheders behandling af en anden person i sagskomplekset. Endvidere har advokat Niels Forsby ved brev af 19. november 2004 sendt materiale om forfølgning af medlemmer af Ananda Marga, en årsrapport fra 1999-2000 fra Kommissionen for menneskerettigheder i West Bengal, en oversigt over straffesager i West Bengal udarbejdet af Ananda Marga og avisartikler fra henholdsvis den 12. november 2004 i Hindustan Times og den 13. november 2004 i Times of India.

Herudover har A ved brev af 14. november 2004 rettet henvendelse til justitsministeren i sagens anledning.

Den indiske ambassade har den 23. februar 2005 på Justitsministeriets foranledning sendt en udskrift af den ovennævnte dom afsagt af City Sessions Court den 2. februar 2000.

2.5. Ved brev af 28. april 2005 til de indiske myndigheder har Justitsministeriet oplyst, at det er en forudsætning for, at ministeriet kan træffe beslutning i sagen, at de indiske myndigheder skriftligt erklærer at ville overholde en række nærmere angivne vilkår. De indiske myndigheder har ved breve af 14. og 21. juni 2007 besvaret Justitsministeriets brev af 28. april 2005.

Ved breve af 3. og 13. juli 2007 har Justitsministeriet anmodet advokat Niels Forsby om bemærkninger til de indiske myndigheders breve af 14. og 21. juni 2007.

Den 14. september 2007 beskikkede Københavns Byret advokat Tyge Trier som forsvarer for A i stedet for advokat Niels Forsby.

Advokat Tyge Trier er ved brev af 13. december 2007 fremkommet med bemærkninger om regelgrundlaget for sagens behandling og har samtidig anmodet om, at hjemmelsgrundlaget udskilles til særskilt behandling. Herudover har advokat Tyge Trier anmodet Justitsministeriet om at udsætte behandlingen af sagen på afklaring af en række andre punkter.

Ved brev af 5. marts 2008 har Justitsministeriet meddelt advokat Tyge Trier, at ministeriet ikke finder anledning til at udskille spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget til særskilt behandling. Det er også tilkendegivet i brevet, at Justitsministeriet ikke agter at udsætte sagen på en afklaring af de øvrige forhold, som fremgår af brevet fra advokat Tyge Trier.

Ved brev af 5. marts 2008 har Justitsministeriet anmodet de indiske myndigheder om at præcisere, at de indiske myndigheder vil overholde de vilkår, som fremgår af Justitsministeriets brev af 28. april 2005.

Ved brev af 5. marts 2008 har Justitsministeriet desuden anmodet Udenrigsministeriet om supplerende oplysninger om bl.a.

fængselsforholdene i Indien. Udenrigsministeriet har besvaret brevet den 27. marts 2008.

De indiske myndigheder har ved brev af 25. november 2008 besvaret Justitsministeriets brev af 5. marts 2008. Det fremgår af svaret, at de indiske myndigheder fuldt ud vil overholde de vilkår, som Justitsministeriet anførte i brevet af 28. april 2005.

2.6. Ved brev af 4. august 2009 har Justitsministeriet anmodet Udenrigsministeriet om supplerende oplysninger om bl.a. fængselsforholdene i Indien. Udenrigsministeriet har ved henholdsvis brev og e-mail af 24. august 2009 besvaret Justitsministeriets henvendelse.

2916

Justitsministeriet har ved brev af 4. august 2009 desuden anmodet Københavns Politi om at foretage en supplerende undersøgelse af, om der foreligger sådanne forhold, at udlevering vil være uforeneligt med humanitære hensyn efter udleveringslovens § 7. Københavns Politi har ved brev af 3. september 2009 - via Statsadvokaten for København og Bornholm - fremsendt resultatet af den supplerende undersøgelse.

Ved e-mail af 24. september 2009 har advokat Tyge Trier sendt supplerende oplysninger om A's personlige forhold, herunder hans bopælsforhold i perioden 1993-1995.

3. Indiske lovbestemmelser

Af det modtagne materiale, herunder navnlig de indiske myndigheders brev af 29. juli 2004, fremgår det, at A af de indiske myndigheder sigtes og begæres udleveret for overtrædelse af sektion 121-A i den indiske straffelov, overtrædelse af sektion 25(1-A) og 25(1-B) (f)(g) i den indiske våbenlov, overtrædelse af sektion 9B(2) i den indiske lov om eksplosivstoffer, overtrædelse af sektion 5 i den indiske lov om eksplosive substanser og overtrædelse af sektion 10, 11 og i 1-A i den indiske lov om luftfartøjer.

Sektion 121-A i den indiske straffelov har følgende ordlyd:

»Den, der i Indien eller uden for Indien, deltager i sammensværgelse om at begå lovovertrædelser strafbare efter sektion 121, eller er med i en sammensværgelse om, ved brug af strafbar magt eller fremvisning deraf, at indgyde frygt hos den indiske regering eller en delstatsregering, straffes med fængsel indtil på livstid eller i kortere tid, eller med fængsel af den ene eller anden art, hvilket kan være indtil 10 år, og straffes endvidere med bøde.«

Sektion 121 i den indiske straffelov har følgende ordlyd:

»Den, der fører krig mod, forsøger at føre krig mod, eller medvirker til at føre krig mod den indiske regering, straffes med døden eller med fængsel indtil på livstid, og straffes endvidere med bøde.«

Sektion 25 (1-A) i den indiske våbenlov har følgende ordlyd:

»Den, der erhverver, har i sin besiddelse eller bærer forbudte våben eller forbudte håndvåben eller forbudt ammunition i modstrid med sektion 7, straffes med fængsel fra 5 til 10 år, og straffes endvidere med bøde.«

Efter sektion 25 (1-B) (f)(g) i den indiske våbenlov straffes ind- og udførelse af våben eller ammunition til (fra) Indien med fængsel indtil 3 år.

Efter sektion 9B(2) i den indiske lov om eksplosivstoffer straffes fremstilling, besiddelse og import af eksplosivstoffer til Indien med fængsel indtil 3 år, og efter sektion 5 i lov om eksplosive substanser straffes fremstilling eller besiddelse af eksplosive stoffer i Indien med fængsel indtil 14 år.

Efter sektion 10 i den indiske luftfartslov straffes overtrædelse af visse bestemmelser om flysikkerhed med fængsel i indtil 2 år. Efter lovens sektion 11 straffes tilsidesættelse af regler om flysikkerhed og bestemmelser, der bringer liv eller personers ejendele i fare (til vands, til lands eller i luften), med fængsel indtil 6 måneder. Det bestemmes endelig i lovens sektion 1 1-A, at overtrædelse af lovens sektion 5-A straffes med fængsel indtil 6 måneder.

4. Justitsministeriets beslutning

4.1. Efter en gennemgang af sagens materiale finder Justitsministeriet, at betingelserne for udlevering efter udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2 (lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, som senest ændret ved lov nr. 99 af 10. februar 2009), er opfyldt for så vidt angår udlevering til strafforfølgning for overtrædelse af de nævnte bestemmelser i den indiske straffelov, våbenlov, lov om eksplosivstoffer og lov om eksplosive substanser.

Justitsministeriet har endvidere fundet, at udlevering ikke bør nægtes efter bestemmelserne i udleveringslovens § 3, stk. 4, eller § 4-9.

Det bemærkes herved særligt, at Justitsministeriet efter en samlet vurdering, herunder i lyset af at de indiske myndigheder har bekræftet at ville overholde de vilkår, som fremgår af pkt. 5 nedenfor, ikke har fundet at burde nægte udlevering med henvisning til, at A ikke kan forventes at få en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist, eller med henvisning til, at han vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling. Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at udlevering ikke vil være uforeneligt med humanitære hensyn, jf. udleveringslovens § 7.

4.2. Da betingelserne for udlevering således findes opfyldt, bestemmer Justitsministeriet hermed i medfør af udleveringslovens § 2, stk. 2, at A skal udleveres til de indiske myndigheder til strafforfølgning for overtrædelse af sektion 12 1-A i den indiske straffelov, overtrædelse af sektion 25(1-A) og 25(1-B) (f)(g) i den indiske våbenlov, overtrædelse af sektion 9B(2) i den indiske lov om eksplosivstoffer og overtrædelse af sektion 5 i den indiske lov om eksplosive substanser.

Justitsministeriet har ikke fundet, at udleveringslovens betingelser er opfyldt for at udlevere til strafforfølgning for så vidt angår den del af udleveringsbegæringen, som vedrører sigtelsen for overtrædelse af den indiske lovgivning om luftfartøjer.

Udlevering sker på de vilkår, som fremgår af pkt. 5 nedenfor.

4.3. Om den nærmere baggrund for Justitsministeriets beslutning kan følgende oplyses:

2917

4.3.1. Dobbelt strafbarhed og strafferammekrav

Ud fra det sagsmateriale, som foreligger i sagen, må det lægges til grund, at A ikke havde bopæl i Indien i de sidste 2 år forud for de strafbare handlinger, som udleveringsbegæringen vedrører. Der vil derfor ikke kunne ske udlevering af A til strafforfølgning i Indien i medfør af udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1.

Efter udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, kan der ske udlevering af en dansk statsborger, hvis en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Justitsministeriet har på den baggrund vurderet, om handlinger, der svarer til de forhold, der er omfattet af udleveringsbegæringen, er strafbare efter dansk ret (*kravet om dobbelt strafbarhed*), og om de nævnte handlinger efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år (*strafferammekravet*).

4.3.1.1. Dobbelt strafbarhed

a. Som anført ovenfor er A bl.a. sigtet for overtrædelse af den indiske straffelovs sektion 121-A om deltagelse i en sammensværgelse om krigsførelse mod den indiske regering, eller om at være med i en sammensværgelse om, ved brug af strafbar magt eller fremvisning deraf, at indgyde frygt hos den indiske regering eller en delstatsregering.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt for så vidt angår denne del af sigtelsen. Justitsministeriet finder således ved vurderingen af, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt, at handlinger svarende til dem, der er omfat-

tet af sigtelsen mod A, kan henføres *enten* under straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6, og/eller § 114, stk. 2, eller subsidiært under straffelovens § 114 f.

Straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6, angår straf for den, som - med forsæt til at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge danske eller udenlandske offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer - begår overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særligt skærpene omstændigheder efter straffelovens § 192 a, når handlingen i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade. Straffelovens § 114, stk. 2, omhandler transport af våben eller eksplosivstoffer med et tilsvarende forsæt. Straffelovens § 114 f omhandler deltagelse i eller ydelse af væsentlig økonomisk eller anden væsentlig støtte til korps, gruppe eller sammenslutning, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen.

Det bemærkes, at den indiske sigtelse omfatter »sammensværgelse«, der ikke er selvstændigt kriminaliseret i dansk ret. Karakteren af de handlinger, der er omfattet af sigtelsen, kan imidlertid som anført efter Justitsministeriets opfattelse henføres under straffelovens § 114 eller § 114 f - eventuelt sammenholdt med den almindelige medvirkenregel i straffelovens § 23. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at kravet om dobbelt strafbarhed må anses for opfyldt i det konkrete tilfælde, uanset at »sammensværgelse« ikke er selvstændigt kriminaliseret i dansk ret.

b. Om vurderingen af kravet om dobbelt strafbarhed i forhold til straffelovens § 114 f bemærkes det særligt, at bestemmelsen alene værner mod angreb på danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden, men ikke mod angreb på tilsvarende udenlandske interesser. Der kan herved henvises til det anførte om rækkevidden af dagældende § 114 (nu § 114 f) i bemærkningerne til »antiterrorpakken«, jf. lov nr. 378 af 6. juni 2002 (Folketingstidende, 2001-02, 2. samling, Tillæg A, side 875).

Imidlertid er dette efter Justitsministeriets opfattelse ikke afgørende ved vurderingen af, om udleveringslovens krav om dobbelt strafbarhed er opfyldt. Det afgørende efter ordlyden af lovens § 2, stk. 1, er således, om der i dansk ret findes en bestemmelse, der kriminaliserer »en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering.« Det indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at en *tilsvarende* handling som den, der søges udlevering for, skal være strafbar efter dansk ret, hvis handlingen var begået i Danmark. Det kræves derimod ikke, at den *konkrete* handling kan pådømmes i Danmark.

Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til bemærkningerne til det lovforslag, der lå bag gennemførelsen af udleveringslovens § 10 a (om den europæiske arrestordre), som blev indsat ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 (Folketingstidende 2002-03, Tillæg A, side 4298):

»Efter rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, og artikel 4, stk. 1, kan der som udgangspunkt stilles krav om, at den handling, for hvilken den europæiske arrestordre er udstedt, ligeledes er strafbar i den anmodede medlemsstat. Dette indebærer, at det som udgangspunkt kan stilles som betingelse for udlevering til en anden EU-medlemsstat, at en handling svarende til den handling, for hvilken der søges udlevering, er strafbar efter dansk ret.

Kravet om dobbelt strafbarhed har længe været et grundlæggende princip i dansk strafferet. Efter Justitsministeriets opfattelse bør lovforslaget udformes således, at muligheden for at stille krav om

dobbelt strafbarhed udnyttes. Lovforslaget indeholder derfor i § 10 a, stk. 2 og 3, bestemmelser, hvorefter det er en

2918

betingelse for udlevering for handlinger uden for positiv-listen, at en handling, der svarer til den, der søges udlevering for, ligeledes er strafbar efter dansk ret.

Med hensyn til kravet om dobbelt strafbarhed, som ifølge lovforslaget skal gælde for handlinger, der ikke er omfattet af positiv-listen, fremgår det af rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, at dette skal administreres fleksibelt, således at kravet anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er beskrevet i arrestordren, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i den anmodede medlemsstat. *« Dette indebærer, at det vil være tilstrækkeligt, for at kravet om dobbelt strafbarhed må anses for opfyldt, at sigtelsen, tiltalen eller dommen - uanset den retlige beskrivelse - vedrører en handling, som ligeledes efter dansk ret ville være strafbar, hvis handlingen havde fundet sted her i landet [fremhævet her]. »*

Det er på den anførte baggrund Justitsministeriets opfattelse, at kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt for så vidt angår den del af begæringen, der vedrører den indiske straffelovs sektion 121-A, også for det tilfælde, at handlinger af den omhandlede karakter skal henføres under straffelovens § 114 f.

I øvrigt kan det oplyses, at kravet om dobbelt strafbarhed også findes i lovgivningen om udlevering til de nordiske lande og i udleveringslovgivningen i de øvrige nordiske lande.

Efter § 2 i den nordiske udleveringslov (lov nr. 27 af 3. februar 1960 med senere ændringer) kan udlevering af en dansk statsborger således ske, hvis »handlingen eller en tilsvarende handling efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år«.

Efter § 3 i den norske »lov om utlevering av lovbrytere mv.« kan der kun ske udlevering, når »handlingen, eller en tilsvarende handling« efter norsk ret kan medføre fængsel i mere end 1 år, og efter § 4 i den svenske »lag om utlämning för brott« kan udlevering kun ske, hvis »den gärning för vilken utlämning begärs motsvarar brott«, som efter svensk ret kan medføre fængsel i 1 år eller mere.

For så vidt angår norsk ret anfører Johannes Andenæs, Alminnelig strafferet, 2004, side 569, at udtrykket »eller en tilsvarende handling« i den norske udleveringslov tager sigte på straffebestemmelser om forbrydelser mod norsk offentlig myndighed. For så vidt angår svensk ret anfører Karin Påle i "Vilkår för Utlämning, 2003, side 142 f., at hændelsesforløbet i en udleveringssag »försvenskas«, idet handlingen tænkes at være begået på svensk territorium eller rettet mod et svensk angrebsobjekt.

c. I tilknytning til det anførte om udleveringslovens krav om dobbelt strafbarhed kan der rejses spørgsmål om, hvorvidt dette krav skal være opfyldt også i forhold til den lovgivning, der gjaldt på gerningstidspunktet.

Justitsministeriet har ikke fundet anledning til mere generelt at tage stilling til dette spørgsmål, idet et sådant eventuelt krav om dobbelt strafbarhed, der gælder også i forhold til lovgivningen på gerningstidspunktet, under alle omstændigheder må anses for opfyldt i denne sag.

Det bemærkes herved, at handlinger svarende til dem, der er omfattet af sigtelsen mod A, efter Justitsministeriets opfattelse ville kunne have været henført under straffelovens dagældende § 114, stk. 1, der på det anførte gerningstidspunkt (1995) var den centrale bestemmelse i straffeloven om mere alvorlige former for angreb, magtanvendelse mv. over for offentlige myndigheder. I den forbindelse er det - som redegjort for ovenfor - uden betydning, at den dagældende bestemmelse alene værned mod angreb på danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden, men ikke mod angreb på tilsvarende udenlandske interesser.

Justitsministeriet har i en besvarelse af 27. maj 2003 af spørgsmål nr. 39 vedrørende lovforslag nr. L 168 (REU, L 168- bilag 42) antaget, at kravet om dobbelt strafbarhed efter udleveringslovens § 10 a, stk. 2 og 3 - om udlevering til en anden EU-medlemsstat på grundlag af en europæisk arrestordre - skal forstås således, at det er en betingelse for udlevering, at den pågældende handling var strafbar efter dansk ret både på gerningstidspunktet og på tidspunktet for afgørelsen af spørgsmålet om udlevering.

d. Justitsministeriet finder desuden, at handlinger, der svarer til de lovovertrædelser, som A sigtes for at have begået, er (og var) strafbare efter den nugældende (og dagældende) danske lov om våben og eksplosivstoffer, hvorefter indførelse, erhvervelse, besiddelse mv. af våben og eksplosivstoffer eller medvirken hertil (jf. straffelovens § 23) er ulovlig uden særskilt tilladelse.

e. Justitsministeriet har ikke taget stilling til, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt for så vidt angår den del af begæringen, som vedrører den indiske lovgivning om luftfartøjer, idet strafferammekravet for denne del af begæringen ikke er opfyldt, jf. nedenfor under pkt. 4.3.1.2.c.

4.3.1.2. Strafferammekrav

Efter udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, er det et krav, at den handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Det bemærkes herved, at udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, efter Justitsministeriets opfattelse må forstås således, at det er tilstrækkeligt, at strafferammekravet er opfyldt på udleveringstidspunktet (men ikke tillige på gerningstidspunktet). Det er således ministeriets opfattelse, at det - medmindre en anden fortolkning følger af ordlyden af udleveringslovens bestemmelser, forarbejderne til loven mv. - er forholdene på det

2919

tidspunkt, hvor der træffes beslutning om udlevering, som er afgørende, når det skal vurderes, om betingelserne for udlevering er opfyldte.

a. Strafferammen efter straffelovens § 114 og § 114 f er henholdsvis fængsel indtil på livstid og fængsel indtil 6 år. Strafferammekravet efter udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, er derfor opfyldt for så vidt angår den del af begæringen, der vedrører den indiske straffelov.

b. Efter den danske lovgivning om våben og eksplosivstoffer, der var gældende på tidspunktet for de handlinger, som A af de indiske myndigheder sigtes for at have begået, kunne overtrædelser af våbenlovgivningens bestemmelser om bl.a. erhvervelse og besiddelse af våben mv. straffes med fængsel i indtil 2 år, jf. den dagældende våbenlovs § 10.

Ved lov nr. 411 af 10. juni 1997 blev der indført en ny bestemmelse i straffelovens § 192 a, som hjemler en højere strafferamme for visse overtrædelser af lov om våben og eksplosivstoffer. Efter denne bestemmelse kunne overtrædelser af lov om våben og eksplosivstoffer, som på grund af deres farlige karakter er egnede til at forvolde betydelig skade, straffes med fængsel indtil 4 år. Strafferammen er siden forhøjet yderligere til fængsel indtil 6 år ved lov nr. 378 af 6. juni 2002.

De våben, som ifølge udleveringsbegæringen blev nedkastet i West Bengal, omfattede som nævnt ovenfor fuldautomatiske rifler (AK47-rifler), pistoler, ammunition, raketaffyringsudstyr, panserværnsgranater, håndgranater mv. og må betragtes som våben, der på grund af deres farlige karakter er egnede til at forvolde betydelig skade.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at strafferammekravet i udleveringsloven om højere straf end fængsel i 4 år må anses for opfyldt i den foreliggende sag, idet overtrædelser af den danske

våbenlov af tilsvarende karakter som de handlinger, der er omfattet af udleveringsbegæringen, må antages at kunne henføres under straffelovens § 192 a.

c. For så vidt angår den del af udleveringsbegæringen, som vedrører sigtelsen for overtrædelse af den indiske lovgivning om luftfartøjer, bemærkes det, at strafferammen for overtrædelse af den danske lov om luftfart er fængsel indtil 2 år, jf. § 149 i lovbekendtgørelse nr. 731 af 21. juni 2007 om luftfart, som ændret ved lov nr. 106 af 26. februar 2008.

Strafferammekravet i udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, er derfor ikke opfyldt i forhold til sigtelsen for overtrædelse af den indiske lovgivning om luftfartøjer.

4.3.2. Hensynet til retshåndhævelse

Det følger af udleveringslovens § 2, stk. 2, at udlevering til stater uden for Den Europæiske Union, med hvem Danmark ikke har indgået en overenskomst om udlevering, er betinget af, at særlige hensyn til retshåndhævelsen taler for, at der sker udlevering.

I forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 2001-02, 2. samling, Tillæg A, side 869) anføres følgende om baggrunden for dette krav:

»Når man hidtil har nægtet at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet - bortset fra de nordiske lande - har det været ud fra en betragtning om, at danske statsborgere, som mistænkes for strafbare handlinger, og som pågribes her i landet, bør have krav på at blive stillet for en dansk domstol med de retssikkerhedsgarantier, der er knyttet hertil.

Der er således efter straffeloven vide muligheder for at strafforfølge danske statsborgere for lovovertrædelser begået i udlandet, forudsat forholdet er strafbart både efter dansk ret og efter lovgivningen i det land, hvor overtrædelsen er begået (kravet om dobbelt strafbarhed).

Det må imidlertid erkendes, at der vil kunne forekomme sager - ikke mindst om terrorvirksomhed eller anden grov international kriminalitet - hvor det kan være forbundet med store - og eventuelt uoverstigelige - vanskeligheder under en straffesag i Danmark at føre bevis for lovovertrædelser begået i udlandet, når vidnerne eller beviserne ikke befinder sig i Danmark.

Dette taler for, at straffesagen som udgangspunkt gennemføres i det land, hvor lovovertrædelsen er begået, eller hvor det i øvrigt af hensyn til bevisførelsen er mest hensigtsmæssigt. Det må også indgå i overvejelserne, at det ikke kan udelukkes, at en opretholdelse af forbudet mod at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet vil kunne indebære, at en mistænkt dansk statsborger ikke kan straffes - eventuelt for meget alvorlig kriminalitet - fordi det i praksis ikke er muligt at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark.

Justitsministeriet vurderer på denne baggrund, at den eksisterende ordning, hvor danske statsborgere kan udleveres til de øvrige nordiske lande, bør udvides til i en revideret form at omfatte udlevering også til andre stater, særligt andre EU-medlemsstater, i de tilfælde, hvor hensynet til at beskytte danske statsborgere mod udlevering bør vige for den almindelige interesse i, at lovovertrædelser pådommes . . .«

De handlinger, som de indiske myndigheder sigter A for at have begået, må anses for at være meget alvorlig kriminalitet.

A vil ikke kunne strafforfølges her i landet for de pågældende handlinger, idet den relevante bestemmelse i straffeloven (den dagældende § 114) ikke værnede mod angreb på udenlandske myndigheder (jf. ovenfor under pkt. 4.3.1.1), og idet våbenloven som udgangspunkt må antages at være territorielt begrænset til forhold begået i Danmark. Det forhold, at A har taget ophold i

2920

Danmark, betyder således, at han undgår strafferetlig forfølgning for de påsigtede handlinger, medmindre udlevering finder sted.

Betingelsen om, at særlige hensyn til retshåndhævelsen skal tale for udlevering, findes på denne baggrund at være opfyldt.

4.3.3. Bevisgrundlag

I forhold til udleveringslovens § 3, stk. 4, hvorefter sigtelsen i udlandet ikke må savne tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, bemærkes det, at A har erkendt at have medvirket til våbensmuglingen af håndvåben (AK47-rifler). Det forhold, at A nægter at have været vidende om nedkastningen af andre typer våben, kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke i sig selv begrunde afvisning af udleveringsbegæring med henvisning til, at sigtelsen må anses for at savne tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

4.3.4. Politiske forbrydelser

Det følger af udleveringslovens § 5, stk. 1, at udlevering for en politisk overtrædelse ikke kan finde sted. Udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 3, fastsætter imidlertid, at bestemmelsen i stk. 1 bl.a. ikke finder anvendelse, hvis den handling, som ligger til grund for begæringen om udlevering, er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger.

Indien ratificerede FN's terrorbombkonvention den 22. september 1999. Danmark ratificerede konventionen den 31. august 2001.

Efter Justitsministeriets opfattelse er de handlinger, som A er sigtet for - i det omfang de måtte anses som politiske lovovertrædelser efter § 5, stk. 1 - omfattet af terrorbombkonventionens artikel 2, jf. artikel 1, og dermed af udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 3, om adgangen til at udlevere for en politisk lovovertrædelse. Udleveringslovens § 5, stk. 1, findes derfor ikke at være til hinder for udlevering.

Det forhold, at FN's konvention om terrorbomber først er gennemført i dansk ret efter gerningstidspunktet, kan i den forbindelse ikke føre til et andet resultat.

Der kan herved også henvises til det anførte ovenfor under pkt. 4.3.1.2.

Efter forarbejderne til udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 3 (oprindeligt § 5, stk. 4), er det en betingelse for at anvende bestemmelsen, at udleveringsbegæringen er fremsat efter, at FN's terrorbombkonvention er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat. Den betingelse er opfyldt i nærværende sag, jf. det anførte vedrørende tidspunktet for Danmarks og Indiens ratifikation af konventionen. Der kan i øvrigt henvises til § 12, stk. 2, i lov nr. 280 af 25. april 2001 om ændring af straffeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf mv., lov om samarbejde med Finland, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere samt forskellige andre love.

4.3.5. Torturrisiko

Det følger af udleveringslovens § 6, stk. 2, at udlevering ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bestemmelsen, der er indsat i udleveringsloven ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 som en præcisering af gældende ret, svarer til artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist kan endvidere indebære, at udlevering ikke kan finde sted.

Justitsministeriet har indhentet oplysninger fra de indiske myndigheder og via Udenrigsministeriet om bl.a. sagsforløbet og relevante straffeprocessuelle bestemmelser i indisk ret, herunder om den tiltaltes retsstilling, advokatbeskikkelse og andre grundlæggende rettigheder i forbindelse med behandlingen af straffesager i Indien. Endvidere har Justitsministeriet via Udenrigsministeriet modtaget

oplysninger om forholdene for indsatte i indiske fængsler og oplysninger om den forventede tidsmæssige udstrækning af sagens behandling ved de indiske domstole.

Justitsministeriet har herudover inddraget materiale fra bl.a. FN's menneskerettighedskomiteé, U.S. State Department og det britiske Home Office.

Efter en samlet vurdering af det foreliggende materiale har Justitsministeriet ikke fundet at burde nægte udlevering med henvisning til, at A ikke kan forventes at få en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist, eller med henvisning til, at han vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling. Justitsministeriet har således ikke fundet, at der foreligger sådanne omstændigheder, at det kan antages, at der er en reel risiko for, at A ved udlevering til Indien ikke kan forventes at få en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist, eller at han vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Det bemærkes herved, at de indiske myndigheder skriftligt har bekræftet at ville overholde en række vilkår, som er opstillet som betingelse for udleveringen, jf. pkt. 5 nedenfor.

4.3.6. Humanitære forhold

Efter udleveringslovens § 7 må udlevering ikke finde sted, hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredtilstand eller andre personlige forhold, må antages, at udlevering ville være uforeneligt med humanitære hensyn.

2921

De hensyn, der ligger bag udleveringslovens § 7, er også beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, hvorefter enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, og ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelse af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige trykthed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelser, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Justitsministeriet har fra Københavns Politi modtaget oplysninger om A's private og familiemæssige forhold mv., ligesom A selv har rettet henvendelse herom.

Det fremgår bl.a., at A har været gift siden 2004, og at han er far til to børn født i henholdsvis 2004 og 2007. A har oplyst, at han lider af Hortons migræne, som han bliver medicineret for. Det fremgår endvidere af oplysningerne, at A's hustru har lidt af en alvorlig spiseforstyrrelse, og at A er bekymret for, om hans hustru vil være i stand til at varetage børnenes tarv. Det fremgår herudover, at A i dag er direktør i firmaet - - - ApS.

Justitsministeriet finder, at udlevering af A til strafforfølgning i Indien vil indebære et alvorligt indgreb i hans personlige og sociale forhold. Heroverfor må der imidlertid lægges vægt på, at sigtelsen angår en lovovertrædelse af meget alvorlig karakter i form af nedkastning af en betydelig mængde særligt farlige våben med det sigte, at de pågældende våben skulle anvendes mod delstatsregeringen i West Bengal.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, herunder på grundlag af en afvejning af de ovennævnte forhold, finder Justitsministeriet, at udlevering ikke vil være uforeneligt med humanitære hensyn, jf. udleveringslovens § 7, eller i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det er herved også tillagt betydning, at de indiske myndigheder som nævnt har bekræftet at ville overholde en række vilkår, som er opstillet som betingelse for udleveringen, jf. pkt. 5 nedenfor.

I øvrigt kan der henvises til, at Østre Landsret ved kendelse af 2. juli 2009 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2009, side 2652) besluttede, at der kunne ske udlevering af en dansk statsborger, der

er (alene) mor til en to-årig datter, til retsforfølgning i USA for grov narkotikakriminalitet. Landsretten fandt, at den pågældendes personlige forhold og den omstændighed, at de påsigtede forhold var begået for mere end 11 år siden, ikke stod i et sådant misforhold til lovovertrædelsens beskaffenhed og de amerikanske myndigheders rimelige interesse i udleveringen, at det måtte anses for uforeneligt med humanitære forhold eller i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 at tillade udlevering.

4.3.7. Forældelse

Efter udleveringslovens § 9 kan der ikke ske udlevering, hvis strafansvaret ville være forældet efter dansk ret.

Bestemmelsen indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at der i forbindelse med en udleveringssag skal foretages en vurdering af, om der ville være indtrådt forældelse på udleveringstidspunktet, hvis en tilsvarende handling var begået i Danmark.

Længden af forældelsesfristen afhænger som udgangspunkt af den strafferamme, der gælder for den pågældende lovovertrædelse, jf. nærmere straffelovens § 93. Forældelsesfristen regnes fra den dag, da den strafbare virksomhed ophørte, jf. straffelovens § 94, stk. 1.

Som anført ovenfor under pkt. 4.3.1.1.c ville handlinger svarende til dem, som A er sigtet for, efter Justitsministeriets opfattelse på det anførte gerningstidspunkt (1995) kunne have været henført under dels straffelovens dagældende § 114, stk. 1, med en strafferamme på 6 års fængsel, dels lov om våben og eksplosivstoffer med en strafferamme på 2 års fængsel.

Forældelsesfristen ville i givet fald være 10 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 3, sammenholdt med stk. 4, hvorefter der - når nogen ved samme handling har begået flere lovovertrædelser, for hvilke der gælder forskellige forældelsesfrister (konkret 5 år og 10 år) - skal anvendes den længste af disse frister med hensyn til samtlige overtrædelser.

Som anført ovenfor under pkt. 1 indleverede de indiske myndigheder den 20. marts 1996 et anklageskrift til the Court of Chief Metropolitan Magistrate Calcutta, der bl.a. omfattede - - - (som nævnt et alias for A). Som videre anført ovenfor under pkt. 2 beskikkede Københavns Byret den 28. februar 2003 en forsvarer for A på baggrund af den indiske begæring om udlevering.

Der findes herefter at være taget retsskridt, hvorved forældelsesfristen er afbrudt, jf. straffelovens § 94, stk. 5. Som det fremgår af pkt. 1 ovenfor, fandt de forhold, som A er sigtet for, sted i december 1995. På det tidspunkt, hvor forældelsesfristen blev afbrudt, var der således ikke indtrådt forældelse efter straffelovens § 93, stk. 1.

Det kan i tilknytning til ovenstående overvejes, om en forhøjelse af strafferammen, som er gennemført efter gerningstidspunktet, men inden forældelsen er indtrådt i henhold til gerningstidspunktets lovgivning, medfører, at en længere forældelsesfrist, der er en følge af en sådan forhøjelse, skal anvendes ved vurderingen af, om der er indtrådt forældelse.

Overvejelser herom vil i det konkrete tilfælde kunne være relevant, i det omfang handlinger svarende til dem, som A er sigtet for, henføres under den gældende

2922

bestemmelse i straffelovens § 114 (indsat ved lov nr. 378 af 6. juni 2002, som trådte i kraft den 8. juni 2002), jf. herved det anførte ovenfor under pkt. 4.3.1.1.a. Strafferammen efter den gældende bestemmelse § 114 udgør fængsel indtil på livstid, hvorfor strafansvaret ikke forældes, jf. straffelovens § 93, stk. 1, modsætningsvis.

Justitsministeriet har imidlertid ikke fundet det nødvendigt at tage stilling til dette spørgsmål om anvendelse af ændrede frister for forældelse, allerede fordi forældelsesfristen som anført i det kon-

krete tilfælde må anses for afbrudt inden for 10 år fra gerningstidspunktet i 1995.

Det fremgår af sagsforløbet (jf. pkt. 2 ovenfor), at A har været efterlyst af de indiske myndigheder siden 1996, og at Indien den 23. december 2002 anmodede Danmark om udlevering af A. Det fremgår endvidere, at Justitsministeriet løbende har været i kontakt med de indiske myndigheder om indholdet af indisk lovgivning og om mulighederne for Indien for at imødekomme forskellige betingelser for en eventuel udlevering mv. På baggrund af det samlede sagsforløb er der efter ministeriets opfattelse ikke grundlag for at antage, at forfølgningen af A har været indstillet, sådan at der i givet fald ville kunne have været indtrådt forældelse efter straffelovens § 94, stk. 6.

4.3.8. Andre forhold

Der foreligger ikke oplysninger om forhold, som efter udleveringslovens § 4 (om militære lovovertrædelser), § 6, stk. 1, (om fare for forfølgning på grund af afstamning, religiøs eller politisk opfattelse mv.) eller § 8 (om at der er sket domfældelse eller frifindelse mv. for det påsigtede forhold) vil indebære, at udlevering ikke kan finde sted.

5. Sammenfatning

5.1. Sammenfattende finder Justitsministeriet, at der i medfør af udleveringslovens § 2, stk. 2, kan ske udlevering af A til strafforfølgning i Indien for så vidt angår den del af begæringen, som vedrører overtrædelse af den indiske straffelov, våbenlov, lov om eksplosivstoffer og lov om eksplosive substanser, jf. herved ovenfor under pkt. 3.

Justitsministeriet finder derimod ikke, at betingelserne for udlevering er opfyldt for så vidt angår den del af begæringen, som vedrører overtrædelse af den indiske lovgivning om luftfartøjer. De indiske myndigheder kan således ikke retsforfølge A herfor.

5.2. Udlevering af A til strafforfølgning i Indien sker på følgende vilkår, jf. bl.a. udleveringslovens § 10:

1) A må ikke drages til ansvar i Indien - eller udleveres videre til tredjeland - for nogen anden strafbar handling begået før udleveringen end de, han er udleveret for, medmindre

- Justitsministeriet tillader det efter udleveringslovens § 20,
- han, uanset at han i 45 dage uhindret har kunnet forlade Indien, har undladt dette, eller
- han efter at have forladt Indien frivilligt er vendt tilbage til Indien.

2) A må ikke uden Justitsministeriets tilladelse underkastes strafforfølgning ved en særdomstol, dvs. en domstol med dømmende magt, der nedsættes alene med det formål at behandle sagen mod A.

3) Dødsstraf må ikke fuldbyrdes for den pågældende handling.

4) A skal hurtigst muligt og senest 3 uger efter endelig dom overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. Fuldbyrdselsen i Danmark skal ske efter princippet om omsætning af retsfølgen, jf. artikel 11 i Den Europæiske Konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte.

5) Ved frihedsberøvelse af A som led i strafforfølgningen i Indien skal han ufortøvet fremstilles for en dommer. A skal under frihedsberøvelsen behandles i overensstemmelse med artikel 7, 9 og 10 i FN's internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og skal således bl.a. behandles human og med respekt for menneskets naturlige værdighed og må ikke underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Frihedsberøvelse skal i øvrigt ske under iagttagelse af FN's standard minimumsregler for behandlingen af fanger.

6) De danske myndigheder, herunder den danske ambassade i New Delhi og det danske konsulat i Kolkata (Calcutta), skal have

uhindret adgang til at besøge A under eventuel frihedsberøvelse i Indien. Endvidere skal A have adgang til jævnlige besøg fra sine pårørende.

7) A skal have uhindret adgang til at kontakte den danske ambassade i New Delhi og det danske konsulat i Kolkata (Calcutta), og de indiske myndigheder skal straks kontakte ambassaden/konsulatet, hvis A anmoder herom.

8) Straffesagen mod A skal fremmes med størst mulig hurtighed, og de indiske myndigheder skal den første dag i hver måned underrette det danske justitsministerium via den danske ambassade i New Delhi om status i sagen, herunder om sagens efterforskning og indlevering til retslig behandling, og hvornår sagen forventes afsluttet.

De indiske myndigheder har ved breve af 14. juni 2007, 21. juni 2007 og 28. november 2008 bekræftet, at ovennævnte vilkår vil blive overholdt.

5.3. A og dennes forsvarer, advokat Tyge Trier, bedes underrettet om Justitsministeriets beslutning om, at A skal udleveres. De pågældende bedes samtidig gjort bekendt med adgangen til domstolsprøvelse og med den *frist på 3 dage*, der gælder for fremsættelse af begæring herom, jf. udleveringslovens §§ 15 og 16.

Sagen bedes straks sendt tilbage til Justitsministeriet, hvis A giver afkald på domstolsprøvelse eller ikke inden fristens udløb fremsætter begæring herom.

Begæres spørgsmålet om udlevering indbragt for retten, bedes dette straks meddelt Justitsministeriet, og sagen bedes i så fald sendt tilbage til ministeriet snarest efter, at endelig retskendelse foreligger.«

Forklaringer

I grundlovsforhør den 10. april 2010 afgav A følgende forklaring: »A forklarede, at han bor i en andelsbolig på - - - sammen med sin hustru og to børn fra henholdsvis 2004 og 2007. Han har et firma, der hedder - - - ApS. Der er ikke indgivet konkursbegæring. Han får løn af firmaet med 40.000 kr. pr. måned. Han stak af fra politiet i 1982 og rejste rundt i verden. Han lavede forskelligt udviklingsarbejde i 14 år inden 1995. Det er korrekt, at han var med til at kaste våben fra et fly over indisk luftrum. Han mener, at våbenkastningen var berettiget nødværge mod det indiske regime. Han blev hentet ud af landet af andre politiske kræfter. Han brugte 2 falske engelske pas under rejsen tilbage til Danmark. Han har haft dem liggende siden, idet han ikke fået dem destrueret. Han har ikke gemt dem, men blot glemt at smide dem ud. De er begge udløbet. Det er korrekt, at han ankom til Danmark med fly fra Nepal via Frankfurt primo januar 1996. Han tilmeldte sig ikke folkeregistret. Han har boet på Sydsjælland nogle år. Det er korrekt, at han blev taget i en hastighedskontrol i 2001. Han blev tilmeldt folkeregistret i 2002 efter indflytningen på - - -, idet politiet i - - - oplyste, at han skulle tilmelde sig. Han har således efter sin egen opfattelse haft fast ophold i Danmark i perioden fra 1982. Han har boet på - - - siden 2002. Han fik i 2001 besøg af en politimand - - -, der forkyndte en indkaldelse til afhøring i Indien. Herefter fik han to gange af justitsministeren meddelelse om, at han ikke ville blive udleveret. Han har ingen hensigter om at forlade Danmark, idet han er eftersøgt i hele verden. Han har indtil i går troet, at han ikke ville blive udleveret fra Danmark. Han er skrækslagen for udlevering til de indiske myndigheder. Han ser frem til, at udleveringsbeslutningen skal behandles af en dansk domstol.

Han er meget nært knyttet til sin mor og søstre, der bor i Danmark. Han har ingen tilknytning til udlandet.«

Denne forklaring blev vedstået under hovedforhandlingen den 24. september 2010, hvor A afgav følgende forklaring:

»A forklarede, at forbindelsen til Ananda Marga begyndte med, at han fik kendskab til »Prout«, der er en socioøkonomisk del af

Ananda Marga. Første gang han stiftede bekendtskab med »Prout« var i 1980 i Rungsted. Han havde læst omkring deres arbejde og om teorien bag en decentral udviklingsmodel, som var meget anerkendt. Han deltog i adskillige møder og besøgte tit »Prout«'s kontor i St. Kongensgade i København. Han var et ungt menneske og inspireret af denne udviklingsmodel, herunder at man i den 3. verden kunne vende en udvikling. I juli 1981 foretog han sin første udlandsrejse, hvor han var i Filippinerne til en global konference. I forlængelse heraf besøgte han Calcutta, hvor al elendigheden gjorde et stort indtryk på ham. Kort tid efter hans hjemkomst erfarede han, at nogle af de mennesker han havde lært at kende i Calcutta umotiveret var blevet slagtet og brændt ihjel af politi i civil og af kommunistiske rockertyper, som delstatsregeringen stod bag. Han fik kendskab til episoden ved, at nogen fra organisationen ringede ham op og fortalte om det. Han har også set billeder fra episoden. Han var samlet 1½ måned i Indien i 1981/1982. I 1983/1984 var han i fuld gang med at lave udviklingsarbejde i Mellemerika, herunder i Guatemala, for en kristen organisation. Han var med til at bygge skoler og arbejdede med at finde udviklingsmodeller. Han følte, at han gjorde en forskel. Det var dybt inspirerende at være en del af. Prout var fortsat en inspiration. Han deltog i møder og konferencer. I visse tilfælde var der samarbejde om projekter bl.a. i Rusland. Der var en løbende kontakt gennem alle årene. Han besøgte Calcutta op gennem 80'erne, specielt Ananda Marga. I december 1989 besøgte han Indien i forbindelse med en konference. En tysk/australsk kvinde, der havde deltaget i konferencen, blev arresteret, da hun prøvede at komme på toget sammen med sine 3 børn. De var ca. 1.000 mennesker, der i procession gik mod politistationen. Politiet skød mod processionen og dræbte 1 lige ved siden af ham og sårede 5. Det var en voldsom oplevelse. De udlændinge, der deltog i processionen, blev hjulpet ud af Indien. I januar 1990 blev en sygeplejerske, Patricia, forulempet af kommunister/politibetjente. Da hun blev nægtet lægehjælp, arresterede politiet hende. Mother Theresa greb ind. Patricia blev deporteret ud af landet. Efter episoden med skyderiet mod processionen var der en stærk følelse af krise blandt tilhængerne af projektet i Calcutta. I starten af 1990 tog han kontakt til William Louis, en kammerat fra USA, der var tidligere marinesoldat. Han bad ham komme til Ananda Marga for at træne et vagtværn i »hand-to-hand-combat«. De mødtes i USA og diskuterede dette. William Louis indvilgede og trænede 50 mennesker. Træningen skete umiddelbart i 1990. Der er mange skoler og udviklingsprojekter, der lå langt fra hinanden, og det var derfor vigtigt, at vagterne kunne patruljere om natten, da der jævnligt forekom angreb fra de kommunistisk inspirerede grupper.

2924

I april 1990 angreb en gruppe regeringstilhængere en landbrugs-konsulent, der underviste i selvforsyning. Det var det hidtil voldsomste angreb. Landbrugskonsulenten havde undervist og var på vej tilbage sammen med 4 vagter. De blev stoppet af kommunisterne, der gennede dem ind i en hytte, og derefter spurgte det lokale politi til råds. Han har ikke selv oplevet episoden, men har fået forevist billeder af flere mennesker, som var blevet slagtet. Han oplevede ikke Vestbengalen som et demokrati. Episoden var ikke enestående for området; det er reglen mere end undtagelsen.

De følgende år arbejdede han i Rusland sammen med Greenpeace med at forøge at redde den sibirske tiger. Han havde stadig kontakt til Ananda Marga. I 1993 blev han inviteret til Indien af et medlem af det indiske nationale parlament, der havde hørt, at det var A, der havde taget initiativet til træning af et vagtværn. Parlamentsmedlemmets assistent ledsagede ham til et område for at vise ham, hvordan de oprindelige stammefolk led endnu mere under det kommunistiske regime. I 1993-1995 havde han 2 møder med par-

lamentsmedlemmet. Idéen om et bevæbnet vagtværn fremkom på et af disse møder. I starten lå det fjernt for ham med et bevæbnet vagtværn, men da han hørte mere om, hvad der foregik, indvilgede han i at hjælpe med træning af et vagtværn og supplere med håndvåben. For at sikre dækning hele døgnet, skulle 3 x 75 vagter bevæbnes. Det var den opgave, han blev bedt om at løse. Han havde en fornemmelse af, at parlamentsmedlemmet talte med andre politikere om det. Det sidste personlige møde var i slutningen af januar 1995, hvor det blev lagt fast, at det drejede sig om maksimalt 300 Kalashnikov-rifler.

Han tog tilbage til Danmark og forhørte sig om træning og bevæbning af vagter. Kontakten til Z blev etableret ad omveje. Han havde tidligere afholdt ca. 2 møder med X og han fornemmede, at X havde lyssky kontakter. X var den første, han mødtes med, og han forklarede ham, hvad han havde lovet politikeren i Indien. X satte ham i kontakt med Y, der sagde han ville hjælpe. Der var hele tiden snak om penge; Hvor meget kostede det? Hvad skulle de have for at hjælpe? Han betalte ikke ubetydelige summer til begge to for hjælpen. Han mødte Z første gang i Y's bolig i - - -, hvor han var kaldt til møde om sagen. Han fortalte Y præcist, hvad det handlede om, herunder at det handlede om at træne et vagtværn og bevæbne dem. Z præsenterede sig som ex-serviceman, og han opfattede, at Z var tidligere ansat i efterretningstjenesten, men nu handlede med våben og fly. Specifikt fortalte Z, at han havde lavet flere handler med hæren i Bangladesh, som han havde haft løbende leverancer til, og Bangladesh grænsede op til området. Han engagerede Z - i første omgang ved en mundtlig aftale. Z lagde nogle procenter på alle handler, så han kunne tjene penge. Der var efterfølgende møder med Z, bl.a. i Bangkok, der var et afgørende møde. På det tidspunkt handlede det udelukkende om 300 AK47. Foreholdt bilag 5-0-20, bekræftede A, at det er et eksempel på den korrespondance, der blev ført. Z havde en masse overvejelser om, hvordan det kunne lade sig gøre. Det var ikke noget han var detaljeret involveret i. Det var hovedsagelig mellem Y og Z. Han blev orienteret på anden vis. Han havde ikke særlig meget forstand på, hvordan det skulle løses. Mødet i Bangkok i sensommeren 1995 foregik i plenum. Efter mødet forekom det ham klart, at de var overvåget. Både Y og Z indikerede, at den engelske efterretningstjeneste holdt øje med dem. Z nævnte kort efter mødet, at han havde haft visse udfordringer i forhold til at få udstedt det nødvendige »End user-certifikat«. Z spurgte »Har jeg frie hænder? Det vil koste mere«. Han sagde, at det måtte Z løse. Efterfølgende kan han godt se, at Z havde været nødt til at variere indholdet af pakken med våben for at få den til at ligne en normal leverance til en militærenhed.

På mødet i sensommeren 1995 var der en repræsentant for politikeren til stede, en repræsentant for den hong kongske forretningsmand, Z, ham selv og hans australske advokat. Y havde forklaret ham, at han, inden de mødtes, havde drevet forretning i samarbejde med Z i Bangladesh. De havde en dansk kontakt i Hong Kong. Y havde et ønske om at starte en virksomhed med import/eksport mellem Bangladesh og Hong Kong. Virksomheden skulle overtage flyet, når våbenedkastningen var overstået. Han deltog i et enkelt møde i Hong Kong vedrørende den del af forretningen.

Z havde fortalt ham, at han var tidligere »Intelligence Officer« og gjort det klart, at den slags handler kunne han ikke fortsætte med, hvis det ikke blev cleared med de relevante myndigheder i England. Y sagde i Bangkok, at han havde haft besøg af PET. Han var stille i et par minutter og sagde så til Y, »Den risiko må jeg tage: Vi kører«. Y sagde, at PET havde sagt til ham, at han skulle være forsigtig. Med »den risiko må vi løbe« mente han risikoen ved en ulovlig våbenhandel på dansk jord og en lang fængselsstraf i Danmark. I forhold til det, han havde oplevet i Vestbengalen, ville det være »a walk in the park«. Han valgte at sige, at det var med livet

som indsats. Han regnede med en strafferamme på 4-6 år i Danmark, og det virkede ikke skræmmende. Efter nedkastningen skyndte han sig tilbage til Danmark, fordi han troede, at her kendte man til sagen.

Han tænkte meget over, om PET kunne have grebet ind overfor dem, og at politiet forholdt sig passivt. Han vidste, at han var kendt af det danske politi. Han boede hos sin søster, når han ikke var til møder, og var helt klar over, at han var ude på en tynd line. Han var jo ved at arrangere en stor våbenhandel, men så ikke noget andet valg. Da han i Bangkok fandt ud af, at de var overvåget, vidste han, at han havde opbakning fra den

2925

indiske politiker og gik ud fra, at dette også gjaldt den engelske efterretningstjeneste.

Foreholdt bilag 6-2-1, side 2, forklarede han, at der ingen tvivl var om, at man talte om Z. Det fremgår ikke af dokumentet, at PET ikke har talt med Y. Han er ikke i tvivl om, at der refereres til den engelske efterretningstjeneste. Han er sikker på, Y fortalte, at PET var mødt op på bopælen og havde sagt, at Y skulle være forsigtig. Både han selv og Y husker det meget tydeligt. Det var på det sidste besøg i København, inden mødet i Bangkok.

Han havde gennem sin kontaktperson i Hong Kong løbende kontakt med den indiske politiker. Den sidste kontakt inden nedkastningen var 15. december, hvor nationalpolitikeren lover at sørge for et »open window«, så de kunne komme flyvende ind fra Pakistan med et fly, der havde tvivlsomme papirer og var fyldt med våben, uden at blive stoppet eller forhindret på nogen måde. Politikeren fortalte, at de militære radarer ville være slukket, så man ikke bagefter havde nogen anelse om, hvilken rute de havde fløjet. Der var stor politisk vilje for at imødegå overgrebene i Vestbengalen. Uden dette »åbne vindue« ville det have været utænkeligt for ham at flyve ind på tvivlsomme papirer, lande, omlaste våbnene i Varanassi i Indien m.v. Der var en nogen indgriben fra de indiske myndigheder, der er meget opmærksomme på smugleraktiviteter. Det var tydeligt, da de landede, at der var et meget »åbent vindue«. Det var en helt klar aftale, at der skulle være et »åbent vindue«, ellers ville det have været selvmord.

Han fik først kendskab til hele indholdet af lasten, da de efterfølgende sad i Phuket. Han var med, da flyet blev lastet i Bulgarien. Det var store grønne kasser. Han kiggede ikke ned i kasserne. I Bulgarien var hans opgave at betale. Han var »paymaster«. Han begyndte at tvivle og spurgte Z, som sagde, at han var nødt til at gøre det. Det var først i Phuket, det gik op for ham, hvad der også var i lasten. Han så i tv på BBC, at en tolder holdt et raketror op. Han kunne ikke se, hvad det skulle have været brugt til. Man var oppe mod nogen med håndvåben og knive, ikke tanks. Han blev i tvivl i Burgas i Bulgarien, men han gav det ikke den nødvendige opmærksomhed.

Forespurgt af forsvareren, om han var skuffet over Z, forklarer han, at det på daværende tidspunkt var en lille detalje i mange ting. Det var ikke noget, han hæftede sig synderligt ved.

Forespurgt af anklageren forklarer han, at flyet var finansieret af den hong kongske forretningsforbindelse, der havde en plan om bagefter at etablere en import/eksport forretning. Forretningsforbindelsen betalte 1/4 mio. dollars for flyet, og skulle til gengæld råde over flyet bagefter. Våbnene havde han skaffet penge til ved gulds mugling. Han drev en gulds muglerforretning. Det havde meget lidt med Ananda Marga at gøre. De var en gruppe på 15-16 personer i gulds muglingsforretningen, der hjalp hinanden med at finansiere forskellige aktiviteter.

Forespurgt af forsvareren om, hvad formålet med nedkastningen var, og hvad han ville opnå forklarede han, at han bare ville have, at de forfærdelige overgreb skulle stoppe. Det var ren beskyttelse,

og der var ingen tanker om at angribe nogen som helst. Man havde jeeps der patruljerede om natten, og det var disse vagter, der skulle bevæbnes, så de kunne beskytte sig selv. Ingen politikere bevæger sig rundt i Vestbengalen uden vagter med AK47.

På det tidspunkt havde han allerede i 15 år arbejdet demokratisk med at hjælpe med skoler o.s.v. Intet ligger ham fjernere end at tro på, at der kan skabes bedre forhold gennem vold. Med hensyn til raketstyrene var der ingen, der havde behov for den slags våben.

Han kom tilbage til Danmark i januar 1996 lige efter nedkastningen. Han blev smuglet ud af Indien i politikernes bil, og fløj fra Katmandu via Frankfurt til Danmark. Han landede i Kastrup på et andet falsk pas. Han tog først ophold hos sin søster, men boede ellers hos venner og bekendte de første år. Han overvejede at henvende sig til de danske myndigheder, men fornemmede, at de danske myndigheder ville få et forklaringsproblem, hvis han var her officielt.

Han mødte og blev kæreste med K i slutningen af 1996. De købte i fællesskab en gård ved - - - i december 1997. De flyttede derned i januar 1998. De havde normal omgang med naboen, snakkede over hækken, var til kaffe hos hinanden. På den ene side boede en landmand og på den anden side en kriminalbetjent. Det var hans indtryk, at kriminalbetjenten vidste, hvem han var. De talte ikke om det. På det første besøg spurgte kriminalbetjenten ham hvem han var, hvad han lavede o.s.v. Han svarede tøvende og undvigende. Allerede i sommeren 1998 sagde kriminalbetjenten »Vi behøver ikke tale mere om din fortid«. På det tidspunkt kaldte han sig »Kurt«. Navnet var hans søsters påfund.

Foreholdt bilag 10-1, notits af 19. januar 2000, forklarede han, at PL solgte dem ejendommen. Han var landmand i området. Han havde opkøbt flere ejendomme. Den ejendom, de købte, var faldefærdig, så PL hjalp til. De havde et almindeligt naboskab med ham og Cirkus Arena, der var den næste nabo, og så kriminalbetjenten på den anden side.

K er den eneste i Danmark med det efternavn, hun har. De gik fra hinanden i 1999. De havde efter de første par måneder efter bruddet løbende kontakt, og hans nuværende nabo er bedsteveninde med K. Politiet kunne bare have ringet til K eller hans mor for at få at vide, hvor han opholdt sig. Ejendommen blev solgt i slutningen af 1999 med en lille avance. Han flyttede tilbage til

2926

København. Fra december 1997 til december 1999 boede han i - - - sammen med K. I København lejede han et erhvervslejemål på Frederiksberg, hvor han også boede. Han mødte H i sommeren 2000. De flyttede til - - - i 2002. Anden gang han og H mødtes, forklarede han H om hans situation. H startede kort efter på skole i - - -. De var weekend-kærester, og sås i den periode i de fleste weekender. Enkelte gange blev han ekstra dage i - - -. Det var et etableret kæresteforhold. De flyttede sammen i 2001. De forsøgte at få tilladelse til at bygge en øko-landsby, men det kunne ikke lade sig gøre. De købte derfor sammen med andre familier den ejendom, de bor i i dag, og byggede den om til en andelsbolig. De påbegyndte ombygningen i maj 2002. Det var et tidligere hotel, de byggede om, så de boede meget tæt. Han fik besked gennem advokat Niels Forsby om, at der ville komme en udtalelse fra Lene Espersen, og det var han bevidst om, at han skulle holde øje med. Kort efter Lene Espersens udtalelse om, at han aldrig ville blive udleveret, blev han stoppet af politiet i - - -. Han fortalte, at han hed - - - og oplyste sit cpr.nr. Han blev anholdt, og den arkitekt, der var med ham i bilen, kørte tilbage og fortalte H om anholdelsen.

I forbindelse med anholdelsen sagde han til politiet, at han ikke ønskede at udtale sig uden at hans advokat var til stede. Efter hvad der følte som et par timer, kom en betjent, der på trods af, at han havde sagt, at han ikke ville udtale sig, uden at hans advokat var

til stede, spurgte, om han ville tage en »gentleman«-snak med ham. Efter snakken sagde betjenten til ham, at nu måtte de have ham »ud at tjene nogle skattepenge«. Han blev så løsladt. Han oplevede det som om, han havde levet på tålt ophold indtil da. Først da indregistrerede han sig i folkeregisteret. En ting er at læse det på Folketingets hjemmeside, en anden er efter et godt fast håndtryk fra en betjent at få at vide, at man skal »ud at tjene skattepenge«. Derefter droppede han og H præventionen og etablerede sig.

I begyndelsen af 2002 var han ude at køre, og bilen blev »blitzet«. Kort efter blev hans mor ringet op af politiet og spurgt, om hun vidste noget om ham. Hun fik et nummer af betjenten. Han ringede selv til betjenten samme dag eller dagen efter. Det var første gang, myndighederne tog kontakt til ham. Hans nummer dengang var - - -. Han sagde også til politiet, at han kunne kontaktes på nummeret. Fra episoden med arkitekten til den telefoniske afhøring går der ca. 2-3 måneder. Det var kort tid efter Lene Espersens svar, og kort efter de flyttede til - - - i maj måned, så det må have været i maj/juni. H og han flyttede sammen i maj 2002, da de købte andelen i andelsboligforeningen. Da de startede projektet op købte man personlige andele, d.v.s. H havde én og han havde én. Da lejlighederne var defineret, var det overgået til at være fælles andele. Umiddelbart før, deres søn S blev født, blev de gift.

Hans søn er et følsomt væsen og tog ikke godt imod at starte i børnehaven. Han har gået til psykolog de sidste par år. Han har nogle nervøse trækninger og kræver ekstra opmærksomhed. S og han er meget tæt knyttede. Han vil tro, at S oplever ham som den primære forælder. S har haft svært ved at klare sig socialt. Han har hjulpet S meget med det. Rollefordelingen mellem H og han har været sådan, at det mest har været ham, der klarede det. Han er ankeret i S' liv og er bange for, hvordan S vil klare sig. S er »Fars dreng«.

Foreholdt bilag 19-4, hvoraf fremgår: »når der er stress-situationer, tager Han over«, forklarer han, at i det ligger der, at H også har en skrøbelighed i forhold til den slags situationer, så det er ham, der træder til. Fra psykologen har de fået rigtig mange gode råd om, hvordan de kan hjælpe S.

Foreholdt samme bilag, side 6, 3. afsnit, vedrørende indkørvanskeligheder, og forespurgt, om udfordringerne stadig er der, forklarer han, at S stadig har nervøse trækninger og tics. I forbindelse med indkøring i skolen har han været der den første halve time hver dag. Han har brugt rigtig meget tid på det. Han er meget bekymret for, hvordan familien vil klare det, hvis han sendes til Indien. Han forbereder sig på det. Det er han nødt til. Økonomisk vil H ikke kunne klare boligudgiften og konsekvensen vil være, at hun skal finde noget andet og få hjælp til at klare sig. S er knyttet til det sted, de bor. Der bor 14 familier med tætte relationer. Det var svært for S at starte i børnehaven, så han forestiller sig, at det også vil være svært for ham at skifte bolig.

Han er tæt knyttet til sin mor. De taler sammen dagligt, og han hjælper hende så godt han kan. Det, der er sket nu, har påvirket moderen meget. Hun har været nødt til at tage noget beroligende.

Forespurgt af anklageren, om hans mange fornemmelser om, at myndighederne vidste, at han var her, kunne være »båret af, at han levede under jorden, og at han så »spøgelser«, forklarede han, at det var hans klare indtryk, at 1983/1984 blev hans søster skygget og hans mor blev aflyttet og chikaneret o.s.v. Med hensyn til fornemmelsen omkring 1996-2000 forklarede han, at hvis man fra officielt hold havde interesse i at finde ham, ville man foretage nogle skridt for at finde ham, f.eks. kontakte venner, familie, aflytte o.s.v. Han har i alle årene holdt højtider sammen med sin familie. Fornemmelsen var meget klart, at politiet vidste nøjagtig hvor han var, men det står selvfølgelig »for egen regning«.

Han tog kontakt til pressen for at fremme forståelsen for nedkastningen. Det var en del af normaliseringsprocessen, hvor han i sommeren 2002 tilmeldte sig folkeregisteret. Han havde brug for at nuancere det billede, der

2927

blev tegnet af ham. Han blev kaldt ikke så flatterende ting, såsom terrorist/frihedskæmper. Han vidste godt i alle årene i Danmark, at han ikke kunne udleveres fra Danmark. Han havde en klar fornemmelse af, at han havde »helle« i Danmark.

Han spurgte betjenten fra København, der var her i - - -, om det betød, at han kunne registrere sig i folkeregisteret, og betjenten svarede »ja«. Politibetjent - - - havde også på sit kontor udtalt »den er svær at sparke til langt hjørne, den her sag«. Da han tog kontakt til advokat Niels Forsby i 2001, var han klar over retstilstanden i Danmark.

H mødte som vidne og blev gjort bekendt med vidnefritagelsesreglen og vidneansvaret. Vidnet oplyste, at hun er gift med A. Vidnet var villig til at afgive forklaring.

Vidnet forklarede, at hun er uddannet illustratør. Hun underviser bl.a. i dansk på - - - Skole og er i gang med en merit-læreruddannelse på - - -. Hun bliver færdig i sommeren 2011. Hun mødte A i juli 2000. De blev hurtigt kærestere, allerede efter at have mødtes et par gange og har været kærestere siden. Hun flyttede fra København til - - - i august 2000. Niels boede på Frederiksberg. De sås mest i København, men A kom også til - - -. I foråret 2002 besluttede de sammen med andre familier at finde et sted udenfor - - -, som de lavede til en andelsboligforening. De fik mulighed for at flytte derop i maj måned. Samtidig fik de meldinger om, at det var rimeligt sikkert, at A ikke kan udleveres. Det var rigtig rart, for der havde ligget en uvished. Hun fik meldingen gennem A, der var blevet oplyst om Lene Espersens udtalelse. Det var arkitekten, som A havde hentet på - - - Station, der fortalte hende, at A var blevet anholdt. Da A var blevet løsladt og kom tilbage, fortalte han om »en melding« om skattekroner og fortsat normalisering. Det betød selvfølgelig noget i forhold til deres mulighed for at stifte familie og etableringen af stedet og at få fast adresse.

Forespurgt af forsvareren, om det var et vendepunkt, og hvordan hun ville beskrive det, forklarer vidnet, at hun vil beskrive det som en stadig større sikkerhed. De blev gift på - - - Rådhus den 2. februar 2004 for at få »ordnede forhold«. Hun var da højgravid med S. De begyndte at gå med ring i maj 2002. Det kunne betragtes som en forlovelse. At hun ikke troede A skulle afsted var baseret på Lene Espersens udtalelse og episoden på - - - politistation med betjenten fra København. Folk omkring dem, venner og bekendte og folk, der kendte situationen, havde samme opfattelse af sagen som de havde.

Situationen med S ser hun sådan, at problemerne knytter sig til forandringer i S' liv. Da han begyndte i børnehaven, var der også uro blandt personalet. S er følsom, og det giver sig til udtryk ved, at han bider negle og fingre, rykker hår ud af hovedet og har haft en provokeret hoste ca. hver 20. sekund. De har tolket det som en form for tics. Det, at han river hår ud af hovedet, tror hun er usikkerhed og nervøsitet. S har en alder, hvor han begynder at få en fornemmelse for voksensnak og alvorlig voksensnak. Hun ved ikke, om S har en mistanke om, at der er noget galt. De ved ikke, hvad S tænker, da de ikke har fortalt ham alt om det. S vender tingene indad i stedet for at spørge og »piller fingre«. Han bruger udtryk som »jeg er bange«. Han har været bange for at være alene på toiletet. Psykologens rolle var at give gode råd til, hvordan de kunne give S de bedste omstændigheder. De har umiddelbart fået gode råd til at tackle det. S bider negle og bider på huden omkring neglene. Det er mest, når han ser fjernsyn eller er koncentreret om noget. På et tidspunkt havde han plastre på fingrene. Med hensyn til det praktiske med begge børn er det mest A, der henter og bringer

på grund af hendes arbejde og studier. A er meget knyttet til børnene. Hun er som S mere skrøbelig, og derfor er det A, der klarer de forskellige situationer, f.eks. vredesudbrud eller hvis familien er påvirket af stress. A har overblikket på en anden måde end hun. Der er situationer, hvor hun har svært ved at tackle det. Hun synes, at A er meget central i S' liv. A er også central i forhold til de andre børn, der bor i andelsboligforeningen. Der er en særlig forståelse mellem dem.

Hun er meget bekymret for konsekvenserne ved A's eventuelle udsendelse til Indien, al den stund at der er en uvished. Man kan ikke sige x antal uger. Hun er meget bekymret for S. Hun har ikke noget konkret bud, men er meget bekymret for hvordan S skal tackle det. Hun er i en deltidsstilling og betaler selv sin uddannelse, så det er ikke muligt at beholde boligen med den løn, hun har. Det er svært at gisne om andre konsekvenser af en eventuel udlevering, men det bliver meget svært for dem alle 3, hvis ikke A er der. A's relation til sin mor er nær. Han er jævnligt forbi, og M er jævnligt forbi dem. Det er A, moderen kontakter hvis hun har brug for hjælp. Udover hvor hårdt det er at miste dem man elsker, bliver det også praktisk svært for M.

M mødte som vidne og blev gjort bekendt med vidnefritagelsesreglen og vidneansvaret. Vidnet oplyste, at hun er mor til A. Vidnet var villig til at afgive forklaring.

Vidnet forklarede, at hun er bankuddannet - - - Hun gik på pension den 1. december 1993. Hun boede tidligere i - - -, men bor nu i - - -. Hun flyttede til - - - for 5 år siden. Hun har haft kontakt med politiet vedrørende A et par gange. Til at begynde med i 80'erne kontaktede hun politiet for at høre, om de havde fundet ham. Hun blev ringet op af en betjent i 1987 eller 1988, der spurgte, om hun havde hørt fra sin søn.

2928

En anden gang i marts 2002 ringede en politimand, muligvis fra - - - Politi eller PET, og spurgte efter A's telefonnummer. Hun kendte det ikke men sagde, at hun måske kunne foranledige, at A ringede til dem, og hun formidlede kontakt til A.

I perioden 2000 til sommeren 2002 kontaktes hun ikke af politiet, kun den ene kontakt i perioden, hvor hun formidlede kontakt til A. Hvis politiet havde bedt hende om det, kunne hun have formidlet kontakt tidligere.

Efter nedkastningen så hun første gang A i 1996-1997. Hun har mødt K og har været i - - - 1 gang. Hvis hun skulle mødes med A, kunne hun køre ned til ham eller mødes med ham hos datteren/søsteren. Hun kunne godt have ringet til A og sagt, at politiet havde været der og spørge efter ham. Forholdet til sønnen A er fantastisk og meget nært. Det er de i hele familien. De bor tæt og ser hinanden tit. Der er kun 12 minutters kørsel mellem deres bopæle. Hvis hun har behov for hjælp, og A overhovedet har mulighed for at komme, så kommer han. Han hjælper hende rigtig meget. A er ubetinget nærmest på hende til at hjælpe. Hun har en datter i - - - og en på - - -. Hun får beroligende medicin, men husker ikke navnet på medicinen. Hun har urolig hjerterytme. Justitsministeriets afgørelse har påvirket hende psykisk. Hun er blevet nervøs og bange, og har mareridt. A's familie er ved at falde fra hinanden, og hun synes, at det er en katastrofe. Hun er plaget af søvnløshed p.g.a. udleveringssagen. Hele familien bliver splittet ad, hvis de mister A. Hun synes ikke A er verdens stærkeste mand og synes ikke, han har kræfter til det. Han lider af migræne.

Hun ser jævnligt S. S er tæt forbundet til sin far - også til sin mor, men S har brug for sin far. S er et nervøst barn. Han har været hos hende 1 gang om ugen fra han var baby. Han bliver nervøs, hvis man går ind i et andet rum, f.eks. for at ryge. Hun tror, at han kan mærke den usikkerhed, der er i familien, der jo ikke er sprudlende

glade i øjeblikket. Hun er bekymret for S, hvis han skulle miste sin far.

- - -

Som vidne mødte Emma Reilly. Vidnet blev gjort bekendt med vidnepligten og vidneansvaret.

Vidnet forklarede, at hun er programleder og juridisk rådgiver for Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre (RCT). Hun har arbejdet med dette område i 5 år. Hun har udgivet en bog, som anvendes internationalt. Den hedder »Torture in International Law: A guide to Jurisprudence«, udgivet i 2008. Den er udover at være udkommet på engelsk også oversat til arabisk, spansk og portugisisk. Den er i alt på alle sprogene udgivet i omkring 14.000 eksemplarer. Den anvendes som lærebog i forbindelse med aktiviteter i lande, hvor der er problemer med tortur.

Forespurgt af advokat Tyge Trier om der er en international standard for, hvor lang en retssag skal vare fra start til slut forklarer vidnet, at den internationale indfaldsvinkel er, at det afhænger af sagens natur, men f.eks. Menneskerettighedskomiteen har ment, at over 29 måneder vil være for lang tid. Det afhænger som sagt meget af sagens fakta og kompleksitet m.v. Foreholdt af advokat Tyge Trier, at i den pågældende sag her foreligger der et »charge sheet« i marts 1996 og forespurgt, om det giver anledning til menneskeretlige overvejelser i forhold til varigheden, forklarer vidnet, at det absolut giver anledning til overvejelser. I princippet i henhold til Den Europæiske Konvention om Menneskerettigheder står der, at alle er berettiget til en retfærdig og uafhængig høring hos en uafhængig domstol indenfor en rimelig periode. Umiddelbart virker en periode på 14 år noget overdrevet, men vidnet kender ikke sagens fakta. Vidnet præciserede, at hun ikke hævder at være ekspert i sager, men at hun dog arbejder sammen med en indisk NGO, der har rapporteret problemer i denne henseende. Vidnet er bekendt med adskillige internationale rapporter, der har rapporteret problemer fra det indiske retsvæsen. Hvis sagen har været i 14½ år, og retssagen ikke er startet endnu i Indien, giver det anledning til bekymring.

Foreholdt af advokat Tyge Trier, at der i forhold til den pågældende sag her er fremkommet en brevveksling mellem den indiske og den danske regering; såkaldte diplomatiske garantier, og forespurgt, om hun har haft lejlighed til at kigge på disse breve, forklarede vidnet, at hun i fortrolighed har fået udleveret 5 breve, dateret henholdsvis den 25/11-2008 (bilag 18-5), 21/6-2007 (bilag 17-1), 14/6-2007 (bilag 17-1-5), 5/3-2008 (bilag 18-1) og 28/4-2005 (bilag 15-1). Forespurgt af advokat Tyge Trier, om dokumenterne giver vidnet anledning til bemærkninger set i forhold til den internationale retspraksis, der er om sådanne diplomatiske forsikringer, forklarede vidnet, at den type forsikringer er blevet forsøgt af en række regeringer i en årrække for at forsøge at minimere risikoen for tortur og mishandling i forbindelse med udleveringssager. Indtil videre har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol prøvet 11 sager, der vedrører diplomatiske forsikringer. Der har endnu ikke været en sag hvor de accepterede diplomatiske forsikringer. Det er bilaterale politiske aftaler rettere end juridiske aftaler. Domstolen har adskillige gange fundet, at de er utilstrækkelige til at beskytte nogen mod mishandling. Pålidelige kilder siger, at der er en vis praksis, som bliver accepteret eller tolereret af myndighederne, som er i strid med principperne i konventionen. Den formulering er blevet brugt f.eks. i sagen Sadi mod Italien fra 2008, i sagen Klein mod Rusland i 2010 og i den meget nylige sag Kutsayev mod Rusland og i Sarkow mod Rusland. Der er en række grunde til, at

2929

Menneskerettighedsdomstolen underkender sådanne diplomatiske forsikringer, men den primære grund er, at de ikke er juridisk bin-

dende. De kan ikke håndhæves, og man skal ikke stå til regnskab, hvis aftalen ikke overholdes. Sagen Klein mod Rusland er et eksempel på, at diplomatiske forsikringer underkendes, selv om det er et demokrati, der skal ske udlevering til. Sagen omhandlede en udleveringssag til Columbia. De columbianske myndigheder havde afgivet skriftlige forsikringer, f.eks. at Klein ikke ville kunne idømmes dødsstraf eller ville blive mishandlet, og at han kun ville blive straffet for den forbrydelse, der var omtalt i udleveringsanmodningen, samt at han ikke ville kunne blive retsforfulgt af diskriminerende grunde, såsom race.

Forespurgt af advokat Tyge Trier, om det kun er Strassbourg-domstolen, der underkender diplomatiske aftaler, eller om der er andre internationale organer, der ikke accepterer diplomatiske aftaler, forklarede vidnet, at af andre internationale organer man kunne nævne, er Komiteen mod Tortur og Menneskerettighedskomiteen, der begge har haft sager oppe i forbindelse med brug af diplomatiske forsikringer. Komiteen mod Tortur har været i kontakt med 3 sådanne sager. I en sag blev udleveringen tilladt, men den sag blev diskuteret og set i lyset af senere sager blev beslutningen omstødt. De 2 sager er mod Sverige. I sagen om Agiza mod Sverige blev aftalen mellem Sverige og Egypten underkendt, fordi der var fremkommet beviser i den mellemliggende periode. I den oprindelige sag mod Sverige havde Sverige ikke fremlagt en rapport fra 2002, der viste at de 2 personer, som sagen vedrørte, rent faktisk var blevet tortureret. Komiteen sagde også utvetydigt i sagen mod Agiza, at brugen af diplomatiske forsikringer var utilstrækkelige som beskyttelse mod nogle risici, især på grund af at de ikke ville kunne håndhæves (enforcement mechanism) og derefter, at der ikke er nogen uafhængig monitorering. Vedrørende aftalen mellem Danmark og Indien om A forklarede vidnet, at der er en række mangler i aftalen. For eksempel de forsikringer, som alle internationale organisationer anvender, og de synes ikke at være juridisk bindende. Der er ingen mekanismer til håndhævelse, lige så vel som forsikringerne i sagen Klein mod Rusland. De er vagt formuleret, og de mangler præcision. Specifikt hvad der omhandler adgang til A og adgang til de faciliteter, hvor han måtte blive huset, hvilket er noget som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og FN lægger vægt på. Det er uklart i de garantier, der er givet. I svaret fra Indien til en anmodning fra Danmark står der, at det kongelige danske konsulat i Calcutta vil kunne få adgang til A i fængslet i det omfang, og når det måtte være nødvendigt. I sagen mod Sverige blev det fastlagt af Menneskerettighedskomiteen, at det skulle være klart, at embedsmændene skal have privat adgang. De skulle også have den relevante lægelige og kriminaltekniske muligheder for at se, om at der var foregået mishandling eller ej. Også i sagen Pelit mod Aserbajdsjan, hvor der blev truffet afgørelse af Komiteen mod Tortur i 2007, er det fastslået, at den monitorering, der skulle foregå efter vedkommende var udvist, skulle være tilstrækkelig pålidelig og objektiv. Det skulle man kunne fastslå både rent objektivt og i klagers øjne. Det er noget, der kan diskuteres hvorvidt en part i diplomatiske garantier ville blive anset som værende tilstrækkelig objektiv. Foreholdt, at det af sagens akter fremgår, at ambassaden i Delhi og konsulatet i Calcutta har adgang til A og forespurgt, om dette ikke lever op til den standard, som følger af Pelit mod Aserbajdsjan, forklarede vidnet, at det efter hendes fortolkning af den sag ikke lever op til den standard. Den fortolkning er også blevet brugt af en række internationale eksperter, f.eks. Komiteen til Forebyggelse af Tortur, der har sagt, at det ville kræve uanmeldte besøg af uafhængige personer for at monitorere forholdene.

Foreholdt, at det af sagens akter fremgår, at aftalekomplekset ikke omfatter Covenant artikel 14, og forespurgt, om det, med det kendskab, hun har til retssektoeren i Indien, giver anledning til be-

kymring, at den diplomatiske aftale ikke indeholder »fair trial«, artikel 14, forklarede vidnet, at det absolut giver anledning til bekymring. Hun vil gerne vide, hvorfor det ikke er blevet inkluderet. I andre sager, som har involveret andre lande, har det været inkluderet, og ingen af de beslutninger er blevet vurderet til at have nok beskyttende virkning. Vidnet tror, at risikoen i Indien i Indien kan komme fra både myndighederne og fra private aktører. F.eks. udgav Times of Indian i sidste måned en artikel om en sag, hvor 5 fængselsansatte i et fængsel i Calcutta var blevet suspenderet fra tjeneste, men der er også fare i forbindelse med vold mellem indsatte. I hvert fald i henhold til internationale rapporter er det et område, der vækker bekymring. Der er rapporter om en anden tilbageholdt person, der, baseret på diplomatiske garantier, blev sendt til Indien fra Portugal, som i juli i år blev angrebet i fængslet af andre indsatte. I henhold til rapporter fra en række kilder, herunder Human Watch Rights, er korruption et problem i retssektoeren i Indien. Forespurgt, om det har betydning for vurderingen af, om A kunne være i fare, f.eks. i fængslet i Calcutta, forklarede vidnet, at det i hvert fald er noget, man godt kunne forestille sig, at en anden ville bestikke en embedsmand, men hun er ikke ekspert specifikt i Indien. Den internationale praksis kræver også sikkerhed under transport internt i Indien, f.eks. fra Delhi til Calcutta. Princippet bag denne monitorering er, at man skal have adgang til den tilbageholdte person når som helst i processen. Vidnet pointerer, at hvor Danmark har ratificeret Menneskerettighedskonventionen og den tilhørende frivillige protokol, der garanterer den ubegrænsede

2930

uanmeldte adgang til tilbageholdte personer gennemført af uafhængige personer, har Indien ikke ratificeret nogen af disse konventioner, så der er øjensynlig ingen adgang til monitorering for uafhængige personer i Indien. Forespurgt, om den diplomatiske aftale overordnet lever op til standarden forklarede vidnet, at aftalen, baseret på hendes analyse af det internationale retsvæsen, ikke lever op til standarden. Forespurgt, om den diplomatiske aftale mellem Danmark og Indien vil blive underkendt, hvis der efterfølgende kom en international klage fra A forklarede vidnet, at efter hendes erfaring og fortolkning af den Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols og FN-organernes afgørelser mener hun, at de ikke ville finde, at den diplomatiske aftale mellem Danmark og Indien er tilstrækkelig.

Forespurgt, hvordan alvoren af menneskerettighedsproblemer i Indien af retssektoeren vurderes forklarede vidnet, at der hele tiden menes at være meget store problemer i forbindelse med politivold og også vold udført af andre statslige embedsmænd. Det har f.eks. fået FN's særlige rapportør om tortur til at anmode om 2 besøg i Indien. Den første anmodning blev fremsat i 1993 og den anden i 2007. Indien har endnu ikke reageret. Der er også problemer i forbindelse med den velvilje, man kunne forvente fra Indiens side for at håndtere dette problem. F.eks. er en række internationale observatører fremkommet med kommentarer til et fremlagt udkast til en torturlovgivning, som er utilstrækkelig efter international standard.

Forespurgt, om man kan sige, at der er forskel på Delhi og Vest Bengalen forklarede vidnet, at hun ikke er tilstrækkelig kendt i Indien til at kunne give et særligt sammenhængende svar. I sagen Chahal mod Storbritannien, hvor problemet i den sag var, at domstolen mente, at den indiske regering havde fremsat garantier i god tro, men der var tvivl om at den centrale regering i Delhi ville have muligheden for at iværksætte de principper ud over hele landet. Forespurgt, om man kan sige, at A er en meget omtalt person, så derfor vil faren for ham være mindre, forklarede vidnet, at det modsatte er tilfældet. I sagen Chahal mod Storbritannien mente Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at når man er en højt profileret person, så var risikoen desto højere. Forespurgt, hvordan

indiske domstole i sagen med Abu Salem har vurderet aftalen mellem Portugal og Indien forklarede vidnet, at i en højesteretsdom fra 10. september 2010 udtalte den indiske højesteret, at på trods af de specifikke forsikringer der var givet om, at Abu Salem kun ville blive retsforfulgt i henhold til det, der var anført i udleveringsanmodningen, så kunne han også tiltales for mindre forbrydelser, der ikke var omfattet af udleveringsanmodningen. Det var i direkte modstrid med en garanti, der var blevet fremsat af den indiske ambassadør.

Forespurgt af anklageren, om hun nogensinde har været i Indien forklarede vidnet, at hun ikke har været i Indien professionelt. Hun kender ikke noget til fængslet i Calcutta. Hun er bekendt med, at der i indiske fængsler er særlige afdelinger for udlændinge, hvor der er bedre adgang til visse faciliteter. Vidnet er bekendt med Central Bureau of Investigation (CBI). Forespurgt, om hun er stødt på rapport om, at CBI skulle udsætte sine anholdte for nedværdigende eller umenneskelig behandling forklarede vidnet, at hun ikke er bekendt med, hvem disse rapporter specifikt har omhandlet, men de henviser som regel primært til politiembedsmænd. Forespurgt om hun har noget kendskab til domstolene i Vestbengalen og Calcutta forklarede vidnet, at hun - som tidligere anført - ikke hævder at være ekspert specifikt i indiske forhold. Forespurgt, om hun er enig i, at der er en juridisk forskel på vurdering af udvisnings-sager og udleveringssager forklarede vidnet, at hun er enig i, at der er flere juridiske forskelle i de 2 typer sager, men princippet om, at man ikke kan sende nogen tilbage til et sted, hvor de kan blive udsat for tortur eller mishandling, er lige relevant i begge type sager. Det var f.eks. en af de beslutninger, der blev truffet i sagen Chahal mod Storbritannien og Sadi mod Italien. Vidnet er enig med anklageren i, at hvis det handler om en udleveringssag, så er der en højere interesse i at give udtryk for, at man vil overholde de diplomatiske garantier, men selv de lande der systematisk bruger tortur, indrømmer generelt ikke, at de bruger tortur. Et af de emner, der gentagne gange er taget op ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, er at den monitorering der er inkluderet i størstedelen af disse aftaler, skal udføres af en af de stater, der er en part i aftalen. Forespurgt, om hun er enig i, at princippet for Menneskerettighedsdomstolen er, at der skal være »substantial grounds to have been shown for believing that . . . real risk that the person concerned will be subjected to treatment prohibited by article 3«, bekræfter vidnet dette. Forespurgt, om hun er enig i, at det også betyder, at man konkret skal vurdere, om der er en risiko, som er reel og forudsigelig i hvert enkelt tilfælde, bekræfter vidnet dette.

Forespurgt, om hun har nogen dokumentation for, at den umenneskelige behandling, der har været rapporteret om i Indien, er sket i den udenlandske afdeling i fængslet i Calcutta, forklarede vidnet, at hun ikke har sådanne specifikke oplysninger, men som sagt, er vidnet bekendt med en anden sag fra et fængsel i Calcutta fra sidste måned, men det er meget sjældent generelt, at tortursager bliver rapporteret med sådanne specifikke oplysninger. Forespurgt, hvor hun har de oplysninger hun har i denne sag fra, forklarede vidnet, at hun har dem fra det amerikanske udenrigsministerium, fra Human Rights Watch, fra Amnesty International og fra

2931

udtalelser fra internationale organer. Forespurgt, hvorfor Chahal var en højt profileret person forklarede vidnet, at han - så vidt hun ved - var anklaget for terroristvirksomhed, men det var domstolene, der mente, at han var en højt profileret person, og at det ville medføre en yderligere risiko. Forespurgt om vidnet ved, hvad årsagen var til, at han var højt profileret, forklarede vidnet, at han som sagt var mistænkt for at have forbindelse til en terroristorganisation. Forespurgt, hvorfor det skulle gøre ham mere sårbar, forklarede vidnet, at det var, hvad retten kom frem til i den sag. Domstolens

ræsonnement var, at han på grund af sin høje profilerede status ville være udsat for større risici. Forespurgt, om det var fordi han tilhørte et etnisk mindretal, forklarede vidnet, at hun mener, at det var hans forbindelse til Sikh-separatistgrupper.

Vidnet præciserede, at hun har forklaret, at der var blevet fremsat et lovgivningsforslag, som var blevet godkendt af et af de indledende kamre i det indiske parlament, hvorefter det kom videre til et højere niveau i parlamentet, og efter en debat på området blev det sat i udvalg i en separat kommission. Noget af debatten i forbindelse med lovgivningen var, at den ikke var i overensstemmelse med internationale standarder, således som den var udformet. Foreholdt, at anklageren har fået oplyst, at forslaget skulle være vedtaget den 20. september forklarede vidnet, at forslaget blev debatteret med NGO'ere i udvalget den 17. oktober. Så vidt vidnet ved, er forslaget ikke vedtaget. Forespurgt om hun ved, hvorvidt loven har til formål at få den FN-konvention om tortur, som Indien har underskrevet men ikke ratificeret, søgt gennemført, forklarede vidnet, at lovgivningen, således som den er fremlagt, synes umiddelbart at have til hensigt at implementere artikel 4, men der står også i forslaget i hvilket omfang, det synes nødvendigt at ratificere omtalte konvention, og der er en række områder i henhold til, hvordan lovgivningen er udformet, hvor det ikke er i overensstemmelse med internationale standarder.

Foreholdt fra dommen i Abu Salem-sagen, og forespurgt, om det er korrekt forstået af anklageren, at det den indiske højesteret har gjort, er at sige, at man anerkender specialitetsprincippet, men at man samtidig fortolker specialitetsprincippet sådan, at man kan straffes for det mindre i det mere, hvis det drejer sig om den samme hændelse, som man er udleveret for. Altså, hvis man som Abu Salem er udleveret for at have deltaget i bombeangrebet i Bombay i 2003, vil man også kunne straffes for overtrædelse af våbenloven, fordi det er det mindre i det mere i den samme hændelse, bekræftede vidnet, at det er hendes forståelse af, hvad domstolen kom frem til. Forespurgt, om hun mener, at det er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, forklarede vidnet, at hun ikke kan kommentere på, hvad Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols vil mene i forbindelse med den nævnte sag, men det relevante aspekt er, at de diplomatiske garantier, der er givet til Portugal, specifikt sagde, at han ikke ville blive retsforfulgt ud over, hvad der var indeholdt i udleveringsanmodningen. Vidnet ved ikke, hvordan det vil blive fortolket i henhold til portugisisk lovgivning, men det lader dog til, at uanset de andre lovovertrædelser må anses for det er mindre i det mere, så er det stadig andre overtrædelser, der er tale om her. Forespurgt, om vidnet er bekendt med, at der i menneskerettighedsdomstolspraksis er eksempler på, at det ikke er i strid med specialitetsprincippet at tage andre forbrydelser med, hvis det drejer sig om den samme hændelse, præciserede vidnet, at det er i modstrid med de diplomatiske garantier, men ikke i modstrid med specialitetsprincippet i sig selv. Forespurgt, om Portugal har klaget over det forklarede vidnet, at Portugal afventer resultatet af sagen. Vidnet ved ikke om, domstolen er nået frem til et resultat endnu.

Foreholdt samme materialesamling side 67 af advokat Tyge Trier, Amnesty International rapporter med titlen »Dangerous Deals«, om »diplomatic insurances«, og forespurgt, om vidnet er bekendt med dette dokument, bekræfter vidnet, at hun er bekendt med dette dokument. Foreholdt samme materialesamling side 66-67, »Tunser-loven«, hvor Nowaks besøg i Danmark omtales, og hvor ekspertudvalgets betænkning fra 2009 om udlændingeloven omtales, og forespurgt, at hvis man antager, at Amnesty's referat er loyalt, er de betingelser, som udvalget sætter vedrørende diplomatiske forsikringer, lever aftalen mellem Danmark og Indien op til de betingelser, der nævnes her, forklarede vidnet, at der bliver fremhævet

3 betingelser, og aftalen er ikke i overensstemmelse med nogen af dem. Der står f.eks. specifikt, at de garantier der gives, ikke må være generelle hensigtserklæringer, men skal derimod være en meget præcist formuleret juridisk aftale. Forespurgt, om der også er problemer med de 2 andre betingelser forklarede vidnet, at der ikke er nogen tiltag, som der står, der skal gives, for at den stat der udleverer en person skal have mulighed for at monitorere gennem direkte adgang. Det drejer sig om både omstændigheder og leveforhold og velfærd hos den udleverede person. Den indiske regering har tilladt den danske regering, at man kan besøge A i fængslet. Så det er ikke klart, om der vil være adgang under transporten, mens man sidder i en celle i et domhus, eller om man ville komme ud over et besøgsværelse for at se de forhold, som A måtte leve under. Et andet problem er, at der skal være klare formuleringer af, hvad en overtrædelse af aftalen ville betyde. Og det er ikke indeholdt i aftalen her. Det er også et problem, at det kun er en bilateral politisk aftale, som ikke kan retshåndhæves i henhold til artikel 1.

2932

Foreholdt, at grundkravet i Committee Against Torture, Human Rights Watch og Strassbourg-domstolen er ordet »real risk«, og forespurgt, hvordan retten her skal vurdere risikoen, og hvad praksis siger om det, forklarede vidnet, at hun citerede fra flere af de sager, der omhandlede diplomatiske garantier, hvor pålidelige kilder har rapporteret den praksis, der er blevet anvendt eller tolereret af myndighederne, som er i direkte modstrid med principperne i konventionen. F.eks. har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol brugt rapporter fra det amerikanske udenrigsministerium og fra Amnesty og fra Human Rights Watch m.v. Forespurgt, om der efter vidnets vurdering, hvis hun kigger på materialet omkring Indien, bl.a. fra US Departement of State og fra Amnesty International og andre kilder, er »reliable sources« om vanskeligheder i Indien i forhold til denne sag forklarede vidnet, at det mener hun, at der er.«

Parternes synspunkter

Anklagemyndigheden har til støtte for påstanden procederet i det væsentligste i overensstemmelse med svarkrift af 3. september 2010 med følgende indhold:

»...

Anklagemyndigheden påstår, at den af Justitsministeriet truffe udleveringsbeslutning er lovlig.

I det følgende vil de af forsvareren anførte hovedsynspunkter og anbringender blive gennemgået og kommenteret.

Ad 1 og 2. Forsvareren gør gældende, at udleveringssagen er tidligere endeligt afgjort og dette er meddelt A.

I den anledning bemærkes, at der har ikke før den 23. december 2002 været fremsat begæring om udlevering af A til Indien.

Indien har alene fremsat en række anmodninger om bistand til efterforskning i sagen primært rettet mod 2 danske statsborgere, X og Y, der satte A i forbindelse med personer, der kunne skaffe de våben og det transportfly, der senere blev anvendt til våbennedkastningen.

De indiske myndigheder, der siden anholdelsen af A's medgeringsmænd i Indien i december 1995, havde været klar over - - - alias A's rolle i våbennedkastningen indleverede i 1996 et anklageskrift (»charge sheet«) i sagen til The Court of Chief Metropolitan Magistrate Court, som bl.a. omfattede A, jf. bilag 6-0-30 og 7-4. Han blev i øvrigt efterlyst internationalt.

A levede »under jorden« frem til han i slutningen af 2001 i en fotofælde var blevet registreret for en hastighedsovertrædelse. Derefter deltog han i et interview med Politiken den 17. marts 2002 og i en tv-udsendelse den 18. marts 2002, hvor han forklarede om sin rolle i våbennedkastningen.

Efter at de indiske myndigheder i foråret 2002 havde fået bekræftet, at A opholdt sig i Danmark, fremsendte ambassaden en kopi af en anholdelsesbeslutning, og gjorde opmærksom på den internationale efterlysning jf. bilag 12-2-3.

Det forhold, at den daværende Justitsminister Lene Espersen den 23. marts 2002 jf. bilag 12-2 på et tidspunkt, hvor der ikke forelå nogen udleveringsbegæring, på et folketingsspørgsmål om mulighederne for at retsforfølge A i Danmark for terrorisme har svaret, »at udlevering af A, der er dansk statsborger, til Indien, ikke vil kunne ske i henhold til udleveringslovens § 2«, indebærer ikke, at der er truffet nogen afgørelse i forhold til A. Justitsministeren har alene i generelle vendinger orienteret Folketinget om den dagældende retstilstand i Danmark, hvorefter der var et absolut forbud mod udlevering af danske statsborgere jf. den daværende udleveringslov § 2: »En dansk statsborger kan ikke udleveres«.

Ved lov. nr. 378 af 6. juni 2002, blev udleveringsloven ændret således, at udleveringslovens § 2 fik sin nuværende udformning, hvorefter der i modsætning til tidligere kan ske udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning i et land uden for Norden. Lovændringen trådte i kraft den 8. juni 2002 og finder efter ændringslovens § 7, stk. 1, anvendelse på anmodninger om udlevering, der fremsættes efter lovens ikrafttræden.

Det har således været tilsigtet, at reglerne om udlevering af danske statsborgere også skulle finde anvendelse i sager, der angår forhold, som er begået før lovens ikrafttræden, jf. også U 2009.2652 (- - -).

Det forhold at Statsadvokaten for København i sin indstilling til Justitsministeriet den 7. maj 2003, bilag 13-6, om udleveringsspørgsmålet har givet udtryk for sin opfattelse om udleveringsmulighederne i forhold til spørgsmålet om dobbelt strafbarhed og en række andre betingelser i udleveringsloven indebærer ikke, at der er truffet en afgørelse i forhold til A. Der er tale om en intern brevveksling fra en underordnet til en overordnet myndighed som led i sagsbehandlingen af en udleveringssag. Indholdet af denne kommunikation er først efter Justitsministeriets udleveringsbeslutning i 2010 og i forbindelse med tilsendelse af sagsakterne i nærværende sag til forsvareren kommet til A's kundskab og indeholder ingen beslutning i forhold til A.

Det bemærkes i øvrigt at Højesteret i U 2004.2229H har fastslået, at en beslutning om at udlevere en person til strafforfølgning i et andet land ikke er en afgørelse i henhold til forvaltningsloven, men en straffeprocessuel beslutning i forbindelse med gennemførelsen af en straffesag.

Ad 3. Forsvareren gør gældende, at sagen ikke er tilstrækkelig oplyst, ligesom myndighederne har behandlet lignende sager på en uligeartet måde.

I den anledning bemærkes, at der har aldrig fra de indiske myndigheders side været fremsat begæring om

2933

udlevering af de af forsvareren nævnte 2 personer, X og Y. Det giver således ikke mening, at drøfte lighedsprincippet. Der har alene fra indisk side været fremsat en række begæring om oplysning af sagen. Herunder har der været fremsat anmodninger om fremskaffelse af dokumentation, ransagning og afhøring af de pågældende personer, hvilket også er sket, jf. bl.a. bilag 6-5, og 7-2. Justitsministeriet har i den anledning i maj og juli 1997 udtrykkeligt præciseret overfor de indiske myndigheder, at man ikke fra dansk side vil være i stand til at imødekomme yderligere retsanmodninger vedrørende X og Y, medmindre det udtrykkeligt oplyses, for hvilken lovovertrædelse de pågældende vil kunne sigtes og hvilken straf de i påkommende tilfælde vil kunne idømmes. Dette er gentaget i 1998 jf. bilag 8-1. I et svar til Folketinget (bilag 9-0-30) har den daværende Justitsminister i 1999 oplyst, at »ministeriet ikke har

fundet det rigtigt at medvirke til efterforskning mod danske statsborgere, når det ikke med tilstrækkelig sikkerhed fremgår, hvad det danske efterforskningsmateriale vil blive brugt til, og om der vil kunne blive tale om, at de pågældende danske statsborgere på grundlag af det danske efterforskningsmateriale risikerer at blive idømt strafferetlige sanktioner, som vil være uforenelige med fundamentale danske retsprincipper, herunder f.eks. dødsstraf.» Justitsministeriet har i samme svar redegjort for baggrunden for, at den danske afdeling af Interpol af de anførte grunde ikke så sig i stand til at deltage i det analysearbejde, som var bestilt af de indiske myndigheder i Danmark og en række andre lande.

Der ses ikke siden at have været henvendelser fra de indiske myndigheder vedrørende de pågældende personer, og sagerne er som nævnt ikke sammenlignelige, al den stund at Y og X aldrig er begæret udleverede.

Ad 4. Forsvareren har gjort gældende at betingelsen om dobbelt strafbarhed er ikke opfyldt

I den anledning henvises til det i Justitsministeriets beslutning under pkt. 4.3.1 om dobbelt strafbarhed og strafferammekrav anførte.

For at der kan ske udlevering fra Danmark til en stat uden for EU er det en grundlæggende betingelse at kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt jf. § 2. Kravet om dobbelt strafbarhed indebærer efter udleveringsloven, at en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, skal være strafbar efter dansk ret.

Det er anklagemyndighedens opfattelse, at kravet om dobbelt strafbarhed skal forstås således, at den pågældende handling ville være strafbar efter dansk ret, hvis en tilsvarende handling - altså en våbenedkastning - var begået i Danmark. Karakteren af de handlinger, der er omfattet af den indiske sigtelse i den indiske straffelovs sektion 121A »om deltagelse i sammensværgelse om krigsførelse mod den indiske regering, eller om at være med i en sammensværgelse om, ved brug af strafbar magt eller fremvisning deraf, at indgyde frygt hos den indiske regering eller delstatsregering« svarer til handlinger, der kan henføres enten under straffelovens § 114 stk. 1 nr. 6 og/eller § 114 stk. 2 eller under subsidiært straffelovens § 114f eventuelt sammenholdt med straffelovens § 23.

En tilsvarende handling skal altså være strafbar, men den dagældende § 114 kriminaliserede alene angreb på danske interesser, idet »den, som deltog i eller ydede væsentlig økonomisk eller anden væsentlig støtte til korps, gruppe eller sammenslutning, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen« kunne straffes med fængsel indtil 6 år. Spørgsmålet er herefter om den nationale begrænsning i den daværende § 114 bør forhindre en udlevering. Som ovenfor nævnt kan der således ikke være tvivl om, at en tilsvarende våbenedkastning i Danmark ville have været strafbar i Danmark, da den retlige beskrivelse er identisk.

Spørgsmålet er herefter om kravet om dobbelt strafbarhed indebærer, at den begåede handling konkret (nedkastning af våben over Indien) kunne straffes efter den dagældende danske lovgivning. Lægges denne fortolkning til grund, vil der ikke kunne udleveres.

En ordret forståelse af kravet om, at det skal være en handling, der »svarer til« den lovovertrædelse for hvilken, der søges udlevering fører imidlertid til, at det afgørende må være, om våbenedkastningen til en gruppe som nævnt i § 114e er strafbar. Det er anklagemyndighedens opfattelse, at denne helt naturlige sproglige fortolkning af udleveringslovens § 2 svarer til den almindelige internationale og nationale forståelse af kravet om dobbelt strafbarhed.

Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til udleveringsloven, s. 7 note 8, »hvorefter kravet om dobbelt strafbarhed med hensyn til fiskale lovovertrædelser ikke indebærer et krav om, at

der i Danmark skal opkræves samme slags skatter og afgifter, eller at der i Danmark skal være fastsat regler om skatter, afgifter eller valutaudveksling, der svarer til reglerne i den begærende stats lovgivning. Udlevering for forbrydelser i forbindelse med skatter, afgifter, told og valutaudveksling kan således finde sted, hvis forbrydelsen efter dansk ret udgør en lovovertrædelse, som svarer til en lovovertrædelse i den begærende stat«.

Den nordiske udleveringslov, samt norsk og svensk ret underbygger ligeledes Justitsministeriets opfattelse af, at udleveringslovens valg af ordene »en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering« ikke skal fortolkes indskrænkende i national eller territorial henseende, idet hændelsesforløbet i en udleveringssag »fordanskes«.

2934

Iflg. Johs. Andenæs, Almindelig strafferet, 5. udgave p.569, tager den norske udleveringslovs formulering »eller en tilsvarende handling« sigte på forbrydelse mod offentlig myndighed. »De norske straffebestemmelse om dette rammer ikke den som har forgået seg mot en udenlandsk myndighet, men dersom han hadde kunne rammes av den norske straffelov hvis handlingen hadde vært begått over for norske myndigheter, skal udlevering kunne ske«.

Den tilsvarende transformationstolkning antages at være gældende i Sverige jf. Karin Påle »Vilkor for utlånning«, s 142 og 143 hvorefter nationale og territoriale begrænsninger i lovteksten ikke gør, at kravet om dobbelt strafbarhed ikke anses opfyldt, idet hændelsesforløbet »forsvenskes«, således at gerningen anses for rettet mod et svensk angrebsobjekt. Her nævnes tillige, at tilsvarende tolkning sker i Tyskland, Østrig og Holland, hvorefter udlevering ikke skal nægtes vedrørende forbrydelser begået af eller mod udenlandske tjenestemænd (ex. udenlandske tjenestemænds modtagelse af bestikkelse eller vold mod udenlandsk tjenestemand). Man anvender således det anmodende lands germingsbeskrivelse med den modifikation, at den aktuelle forbrydelse bliver anset som begået mod den anmodede stats myndighed.

Det bemærkes endvidere, at den dagældende danske lovgivning om våben og eksplosivstoffer som udgangspunkt må antages at være territorialt begrænset til forhold begået i Danmark.

Reale grunder tilsiger endvidere, at A, der har erkendt våbenedkastningen og vidste, at han begik en alvorlig forbrydelse, da han i 1995 kastede våben ned over Indien, udleveres, da han kun vil kunne straffes, hvis han udleveres til Indien.

For så vidt angår det om retshåndhævelsen anførte, bemærkes, at A, der i 1995 flygtede fra Indien og indtil 2001/2002 har levet »under jorden« i Danmark, som nævnt ikke vil kunne strafforfølges i Danmark, hvorfor hensynet til retshåndhævelsen i lyset af den meget alvorlige kriminalitet, som A har erkendt at have begået, med styrke taler for udlevering. Det vil være stødende, såfremt A under disse omstændigheder helt kan undgå at blive retsfulgt.

Hertil kommer, at det ville være i strid med Sikkerhedsrådets resolution nr. 1373 af 28. september 2001, hvorefter FN's medlemsstater forpligter sig: »to deny safe haven to those who finance, plan, support or commit terrorist acts, or themselves provide safe haven«.

Den citerede dom i U 2006.7V synes ikke at belyse spørgsmålet om retshåndhævelsen.

Ad 5. Forsvareren har gjort gældende, at straffeloven kan ikke anvendes med tilbagevirkende kraft.

Ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 fik udleveringslovens § 2 sin nuværende formulering og loven trådte som nævnt i kraft den 8. juni 2010 og finder anvendelse på anmodninger om udleveringer, der fremsættes efter lovens ikrafttræden jf. § 7. Der er altså tale om et helt nyt retsgrundlag for behandling af udleveringssager .

Som ovenfor nævnt var kravet om dobbelt strafbarhed opfyldt i 1995 i form af den dagældende § 114, ligesom de handlinger, der

svarer til de lovovertrædelser, som A sigtes for at have begået *er* og *var* strafbare efter den nugældende og dagældende danske lov om våben og eksplosivstoffer. At strafferammerne er skærpet over årene indebærer ikke, at der ikke kan ske udlevering i overensstemmelse med den nye lov.

Det kan i øvrigt bemærkes, at en tolkning, hvorefter der alene ville kunne ske udlevering, hvis også strafferammekravet var opfyldt på gerningstidspunktet ville føre til, at man i mange år fremover ikke ville kunne imødekomme udleveringsbegøring for handlinger begået før lovens ikrafttræden. Formuleringen i § 2 stk. 1 nr. 2 »hvis handlingerne efter dansk ret *kan* medføre højere straf« i stedet for »*kunne*« underbygger denne tolkning.

Det følger i øvrigt af udleveringslovens § 3 stk. 3, at udlevering til strafforfølgning kan finde sted selvom betingelserne i §§ 2 og 2a og § 3 stk. 1 og 2 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets bemærkninger om de enkelte bestemmelser.

Ad 6. Forsvareren har gjort gældende, at handlingen er politisk motiveret

A har i grundlovsforhøret erkendt til våbennedkastningen, som han anser for sket i »berettiget nødværge« mod det indiske regime.

Om en lovovertrædelse er politisk må altid bero på en konkret helhedsvurdering, hvorved der navnlig lægges vægt på arten af den eller de interesser, der er krænket ved overtrædelserne samt på gerningsmandens motiv jf. bemærkningerne til § 5 s 8 note 14. Hvor en handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, tillige omfatter en overtrædelse, som ikke er af politisk karakter (f.eks. vold eller hærværk), vil udlevering for den sidstnævnte lovovertrædelse kunne ske, såfremt handlingen bedømt som helhed findes at måtte bedømmes som værende overvejende af ikke - politisk karakter. Jf. stk. 2. Forbudet mod udlevering for politiske forbrydelser retter sig alene mod den situation, hvor man som politisk dissident eller flygtning risikerer at blive udleveret til retsforfølgning i en diktaturstat. At en i øvrigt strafbar handling er politisk motiveret gør den ikke til en politisk forbrydelse. Begrebet »politisk forbrydelse« er en retlig standard, som bør tolkes i overensstemmelse med den til enhver tid værende retsopfattelse. Jf. Johs. Andenæs, Almindelig strafferet s 569.

Udøves f.eks. vold eller drab mod politiske modstandere kan man selvsagt, uanset motivet, normalt ikke

2935

undgå udlevering. Støtte til terrorbevægelser anses ikke som en politisk forbrydelse, selvom det alene drejer sig om politisk eller økonomisk støtte jf. UFR 2009/1453, (»Fighters and Lovers«) hvor Højesteret i en sag vedrørende overtrædelse af straffelovens § 114a nr. 2 (nu § 114b nr. 2) i kap. 13 har stilling til, at der ikke var tale om en politisk forbrydelse. Sagen blev ikke behandlet som nævningsesag jf. § 686 stk. 4 nr. 3. Senest er der ved Københavns byret rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 114e i Kap. 13 mod ROJ-TV for fremme af terrororganisationen PKK's propagandavirk-somhed. Sagen vil blive behandlet som en domsmandssag.

Der henvises i øvrigt til den kommenterede retsplejelov § 686 note 15 om forståelsen af begrebet »politisk forbrydelse«. Herefter er den retspraksis, som domstolene har anlagt, en snæver objektiv fortolkning, således at kun sager om overtrædelser af straffelovens kap. 12 og 13 kan komme på tale, idet kun såkaldte »absolutte« politiske forbrydelser medtages. Der anlægges en objektiv fortolkning, hvorefter det afgørende kriterium er forbrydelsens genstand og den angrebne beskyttelsesinteresse og ikke den subjektive fortolkning, der lægger vægt på forbrydelsens motiv. Udeladt er »relative« politiske forbrydelser som f.eks. drab, frihedsberøvelse, legemskrænkelser mv., men som realiseres i tilslutning til en politisk forbrydelse.

Selvom man accepterede A's anbringende om at våbennedkastningen er en politisk lovovertrædelse, er den efter anklagemyndighedens opfattelse dog at betragte som en terrorhandling og dermed omfattet af udleveringslovens § 5 stk. 3 nr. 3. Bestemmelsen § 5 stk. 1 er derfor ikke til hinder for udlevering. Bestemmelsen i stk. 3 indebærer iflg. bemærkningerne s. 8 note 18, »at udlevering ikke kan nægtes, når nægtelsen udelukkende begrundes med, at den forbrydelse, som udleveringen angår, er en politisk forbrydelse.« At den pågældende tilhører en frihedsbevægelse eller lignende, som man fra dansk side sympatiserer med, kan derfor som udgangspunkt ikke begrunde at udlevering nægtes.

Det er gjort gældende, at der ikke efter 2002 foreligger en fornyet indisk fængslingskendelse. De indiske myndigheder har i alt fremsendt 3 fængslingskendelser første gang den 26. marts 2002 (bilag 12-1-20) gældende til 26. marts 2003 (bilag 12-2-3) herefter igen den 16.7.2003 (bilag 13-6-8) med bemærkninger »the warrant is valid until such time as he is produced before the court« samt endelig arrestordre af 25.8.2003 efter fremsættelse af udleveringsbegøringen (bilag 13-7).

Det forhold at A kun erkender nedkastning af AK 47 rifler og nægter at have været vidende om nedkastning af andre typer af våben kan ikke i sig selv begrunde en afvisning med henvisning til at sigtelsen savner bevismæssigt grundlag. A har, uanset rækkevidden af hans erkendelse, ved sine handlinger realiseret det objektive gerningsindhold og udstrækningen af forsættet må herefter afgøres af den dømmende ret.

Ad 7. Forsvareren har gjort gældende, at terrorbombekonventionen er ikke anvendelig

Det er anklagemyndighedens opfattelse, at handlingerne er omfattet af terrorbombekonventionen, også selvom FN-konventionen først er gennemført i dansk ret efter gerningstidspunktet, idet det også i denne relation er forholdene på det tidspunkt, hvor der træffes beslutning om udlevering, der er gældende.

Der henvises til mine bemærkninger ovenfor under pkt. 6.

Ad 8. Forsvareren har gjort gældende, at der er fare for - samt reel og betydelig risiko for - menneskeretskrænkelser ved udlevering

Det følger af udleveringsloven, at der ikke må ske udlevering, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Det fremgår af udleveringsbeslutningen, at Justitsministeriet nøje har overvejet spørgsmålet og til brug for denne vurdering har inddraget materiale fra forskellige myndigheder og organisationer. Der er indhentet oplysninger fra de indiske myndigheder og via Udenrigsministeriet oplysninger om sagsforløbet og relevante straffeprocessuelle bestemmelser i indisk ret, herunder om den tiltaltes retsstilling, advokatbeskikkelse og andre grundlæggende rettigheder i forbindelse med behandlingen af straffesager i Indien. Herudover er der via Udenrigsministeriet indhentet oplysninger om forholdene for indsatte i indiske fængsler og oplysninger om den forventede tidsmæssige udstrækning af sagens behandling ved indiske domstole. Man har således efter en samlet vurdering af materialet ikke fundet, at der foreligger sådanne omstændigheder, at det kan antages, at der i den konkrete sag en reel risiko for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling over for A.

Dette skal også ses i sammenhæng med de betingelser, som de indiske myndigheder har bekræftet, at ville overholde. A vil blive behandlet i overensstemmelse med FN's internationale konvention om borgerlige eller politiske rettigheder og må således bl.a. ikke underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling og straf. Frihedsberøvelsen skal herudover ske under iagttagelse af FN' minimums standarder for behandling af fanger.

Det er endvidere en betingelse for udleveringen, at danske myndigheder, herunder den danske ambassade og konsulatet i Indien, har uhindret adgang til at kontakte A, der ligeledes har uhindret adgang til de danske repræsentationer i Indien. Det er på denne baggrund Justitsministeriets vurdering,

2936

at der ikke er en konkret og reel risiko for, at A vil blive udsat for tortur i Indien.

Det forhold, at der er set eksempler på menneskerettighedskrænkelser i Indien, er ikke ensbetydende med, at der er en forudsigelig, reel og personlig risiko for, A vil blive udsat for inhuman behandling. Det tilføjes, at det i international menneskeretspraksis (afgørelser fra den europæiske menneskerettighedsdomstol og FN's torturkomite) er fastlagt som princip, at det ikke blot er en teoretisk mistanke om krænkelser af artikel 3, der kan danne grundlag for nægtelse af udlevering, idet der skal være »*substantial grounds*« for »*a real risk*« for krænkelser før udlevering nægtes.

Det fremgår af vilkårene for udleveringen, at straffesagen skal fremmes med størst mulig hurtighed og at de indiske myndigheder én gang om måneden skal underrette Justitsministeriet om status i sagen ligesom der skal være muligheder for uhindret kontakt mellem A og den danske ambassade og konsulatet. Det bemærkes i den forbindelse, at såvel den danske som den indiske presse har betydelig opmærksomhed rettet på menneskerettighedsaspektet i netop denne sag, hvilket sammen med de i øvrigt stillede garantier vil være et yderligere værn mod overgreb, således at der ikke konkret kan antages at være en reel risiko for krænkelser.

Ad 9 Forsvareren har gjort gældende, at sagen er forældet.

Efter udleveringslovens § 9 kan der ikke ske udlevering, hvis strafansvaret er forældet efter dansk ret.

Der henvises til det af Justitsministeriet anførte. Forældelsesfristen er således afbrudt ved det retsskridt, der er taget i forbindelse med indgivelse af anklageskriftet til retten i Calcutta i 1996 jf. bilag 7-4 og 7-4-1. Efterfølgende er der den 7. maj 1998 indgivet begæring om en editionskendelse til Københavns byret vedrørende A's internationale Gibraltar-konto i Jyske bank. Ved retsmødet oplystes det, at kontoen, der var oprettet i navnet - - -, antoges at være af betydning som bevismiddel i sagen mod A (på daværende tidspunkt kendt som (A)), der var under mistanke for deltagelse i nedkastning af våben til terroristformål i Indien. Der var således tale om et retsskridt, der direkte har været rettet mod A inden en eventuel 10 års forældelsesfrist jf. bilag 8-2, og endelig er der i forbindelse med forsvarerbeskikkelsen af den tidligere beskikkede forsvarer, advokat Niels Forsby den 28. februar 2003 jf. bilag 13 taget retsskridt i anledning af den indiske sigtelse og begæring om udlevering, hvorved forældelsesfristen er afbrudt.

A er således senest ved beskikkelsen, der fulgte den sagsbehandling, der blev Iværksat efter udleveringslovens § 12, jf. § 14 gjort bekendt med udleveringsbegæringen, hvilket må sidestilles med en beskikkelse i anledning af en sigtelse for et strafbart forhold i Danmark.

Der er således ikke indtrådt forældelse jf. straffelovens § 93 stk. 1.

Sagen har på intet tidspunkt været indstillet eller været de facto standset jf. straffelovens § 94 stk. 6, idet A har været efterlyst siden 1996, ligesom der løbende efter fremsættelse af udleveringsbegæringen i december 2002, hvor sagsbehandlingen i henhold til udleveringsloven gik i gang, har været forhandlinger mellem Justitsministeriet og de indiske myndigheder om indholdet af indisk lovgivning og om mulighederne for at imødekomme forskellige betingelser for en eventuel udvisning. Der henvises til korrespondancen i bilagsmappen fra 2003 og fremefter (fanblad 13 ff.) uden at denne er udtømmende.

Det bemærkes endelig, at A har unddraget sig strafforfølgningen i hvert fald fra 1995 til 2001 jf. straffelovens § 94 stk. 6, hvorefter denne periode ikke skal medregnes ved beregningen af forældelsesfristen.

Ad 10. Forsvareren har gjort gældende, at humanitære hensyn taler imod udlevering.

Det bemærkes i den anledning, at det er ubestridt, at A siden flugten fra flyet i Indien i 1995 har opholdt sig i Danmark først »under jorden« indtil han i 2001 blev registreret i en hastighedskontrol og senere i 2002 med kendt adresse, hvor han siden har boet med sin kone, som han blev gift med i 2004 og de 2 børn, som han har fået i 2004 og 2007. Justitsministeriet har jf. beslutningen, s 9-10 fundet, at udlevering til strafforfølgning vil indebære et alvorligt indgreb i hans personlige og sociale forhold men har samtidig fundet, at sigtelsen er af meget alvorlig karakter i form af nedkastning af våben med det sigte, at de pågældende våben skulle anvendes mod delstatsregeringen i Vest Bengalen. Efter afvejning af disse forhold har Justitsministeriet ikke fundet, at udlevering er uforenelig med udleveringslovens § 7 eller med artikel 8 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Der henvises til den ovenfor nævnte ØL kendelse af 2. juli 2009, U2009.2652, hvor der skete udlevering af en dansk statsborger, der var (alene)mor til en 10-årig datter til retsforfølgning i USA for grov narkotikakriminalitet.

Imidlertid adskiller de krav, der er stillet til udleveringen i denne sag, sig markant fra de krav, der blev stillet i ovennævnte sag. Udover en række typevilkår, er der stillet en række skrappe krav om »fair trial« og om sagens hurtige fremme samt hurtig overførsel til strafforfølgning i Danmark efter endelig dom.

Ad 11. Forsvareren har gjort gældende, at der ikke er en overenskomst med Indien og juridisk bindende aftale om overholdelse af EMRK art. 6 og International Covenant artikel 14 - retfærdig rettergang.

I den anledning bemærkes, at der ikke foreligger en udleveringsaftale mellem Danmark og Indien.

2937

Hvis der i forhold til en stat uden for den Europæiske Union ikke gælder en overenskomst som nævnt i udleveringslovens § 2 stk. 1 kan Justitsministeren træffe bestemmelse om udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning, hvis særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor og hvis kravet om dobbelt strafbarhed og kriminalitetskravet i lovens § 2 stk. 1, nr. 1 eller 2 er opfyldt jf. § 2 stk. 3.

Beslutningen om udlevering af A er truffet af Justitsministeriet efter udleveringslovens § 2 stk. 2 jf. § 2 stk. 1 nr. 2 og der er tale om ensidigt opstillede betingelser fastsat fra dansk side. Der er således ikke tale om, at der har været forhandlet en udleveringsaftale eller lignende med de indiske myndigheder.

Justitsministeriet har ved bl.a. at stille krav om, at A udleveres til Danmark senest 3 uger efter dom i Indien, ladet de humanitære hensyn til hans personlige forhold indgå i den samlede vurdering. Det siden udleveringsbegæringens fremsættelse forløbne tidsrum har været benyttet til at foretage alle de undersøgelser, som nyere menneskerettighedspraksis forudsætter at det begærede land underkaster begæring om udlevering for.

Herunder er der opstillet og præciseret en række vilkår for beslutningen om udlevering, som de indiske myndigheder har erklæret at ville overholde. Det gøres af anklagemyndigheden gældende, at Justitsministeriet i den forbindelse nøje har vurderet, om der skulle være fare for at A skulle blive udsat for tortur eller anden umenneskelig behandling eller straf og det bestrides, at de foretagne undersøgelser ikke på tilstrækkelig grundig måde har behandlet de relevante spørgsmål. Hertil kommer at såvel den tidligere som den

nuværende beskikkede forsvarer har haft lejlighed til at fremkomme med indlæg. Der henvises til Justitsministeriets breve af henholdsvis 28. april 2005 og 5. marts 2008 til de indiske myndigheder samt de indiske myndigheders breve af henholdsvis 14. juni 2007, 21. juni 2007 og 25. november 2008.

Ad 12. Forsvareren har gjort gældende at diplomatiske forsikringer kan ikke lægges til grund

Brugen af udtrykket »diplomatiske forsikringer« og de fremhævede afgørelser fra CAT og EMD, hvor diplomatiske forsikringer ikke er fundet tilstrækkelig konkrete og realisable til at danne værn mod krænkelse, har relation til udvisningssager. Det vedrører situationer, hvor en stat har ønske om at udvise en person, som er mistænkt for terrorisme eller har begået andre alvorlige forbrydelser, men hvor man ikke kan udvise den pågældende, fordi der er vægtige grunde til at antage, at den pågældende vil blive underkastet tortur eller anden alvorlig forfølgelse.

I et svar til Folketingets retsudvalg (spørgsmål 1139) om forholdet mellem udvisning og udlevering har Justitsministeriet henvist til Betænkning nr. 1505 om administrativ udvisning af udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed s. 257:

»Diplomatiske forsikringer er egentlige udsendelsesaftaler, hvor den stat, som den pågældende person udvises til - modtagerstaten -, forpligter sig over for den stat, som udviser den pågældende - udsenderstaten -, til at sikre, at den udsendte ikke behandles i strid med torturforbuddet. Diplomatiske forsikringer kan også indeholde andre relevante elementer som f.eks. krav om retfærdige retssager eller særlige bestemmelser vedrørende dødsstraf [. . .]

Der vil i det følgende blive fokuseret på udvisningssituationen, og nedenstående vil ikke uden videre i sin helhed kunne overføres til en udleveringssituation; en situation, hvor en person udleveres efter anmodning til retsforfølgning i en anden stat. Forholdet mellem de to stater er således i udleveringssituationen anderledes end i udvisningssituationen, hvor det typisk kun er udsenderstaten, der har interesse i udsendelsen. Modtagerstaten vil normalt være anderledes motiveret til at efterleve sine forpligtelser ved udlevering end ved udvisning. [. . .]«

Det retten skal vurdere er, om de stillede vilkår er tilstrækkelige og om de vil blive efterlevet.

De indiske myndigheder har i den konkrete sag bekræftet, at A vil blive behandlet i overensstemmelse med artikel 7, 9 og 10 i FN's internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og således bl.a. ikke må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling og straf. Frihedsberøvelsen skal i øvrigt ske under iagttagelse af FN's minimumsstandarder for behandling af fanger.

Det følger direkte af udleveringsloven, at der skal fastsættes visse obligatoriske betingelser i forbindelse med en udlevering. Det er således fastsat i de opstillede betingelser, at en eventuel dødsstraf ikke må fuldbyrdes, og at de indiske myndigheder skal overholde det såkaldte specialitetsprincip, som indebærer, at den udleverede person alene retsforfølges for den handling eller de handlinger, som den pågældende er udleveret til strafforfølgning for. Det er også fastsat, at A ikke må underkastes strafforfølgning ved en særdomstol. Samtidig er det som tidligere nævnt en betingelse at straffesagen mod A i Indien skal fremmes med størst mulig hurtighed. For at sikre dette skal de indiske myndigheder hver måned underrette Justitsministeriet om sagen og om hvornår sagen forventes afsluttet. Der er således tale om specifikke betingelser, der indeholder en skitseret effektiv procedure til kontrol af deres efterlevelse, hvilket er opstillet som et krav i flere af de af forsvareren ovenfor nævnte afgørelser.

Departementschefen for det indiske Indenrigsministerium har bekræftet, at Indien vil overholde alle de

2938

betingelser, som Danmark har stillet i forbindelse med Justitsministeriets udleveringsbeslutning.

Justitsministeriet har ingen grund til at antage, at Indien vil undlade at overholde de vilkår, som Justitsministeriet har fastsat i forbindelse med beslutningen om udlevering.

Alt internationalt samarbejde inden for det politimæssige og strafferetlige område baserer sig på gensidig tillid. Det er helt nødvendigt i en globaliseret verden, at der finder et samarbejde sted med andre demokratiske lande som f.eks. Indien. Det er den eneste måde, hvorpå der kan ske retsforfølgning i alvorlige sager som denne. Uden et samarbejde kan det ikke forventes, at andre lande vil udlevere personer til Danmark, der er mistænkt ener dømt for alvorlig kriminalitet. Det ville have vidtrækkende konsekvenser for Indiens fremtidige muligheder for at deltage i det internationale samarbejde på dette område, hvis Indien ikke overholdt de betingelser, som Danmark har fastsat og det ville ikke kun have meget negative konsekvenser i forhold til Indiens samarbejde med Danmark fremover, men også i forhold til det øvrige internationale samfund.

Dette vil selvsagt føre til, at Indien nøje vil overholde betingelserne i udleveringsbeslutningen.«

Forsvareren har til støtte for påstanden procederet i det væsentligste i overensstemmelse med sit procesindlæg af 19. august 2010, som er sålydende:

»1. A-sagen er tidligere endeligt afgjort under loven

Der er tidligere truffet en endelig afgørelse i sagen af en eller flere omgange under udleveringsloven. Der er en væsentlig mangel i JM's afgørelse, hvilket medfører ugyldighed, at dette forhold ikke er indgået i afgørelsen og at så centralt faktum ikke fremgår af afgørelsen og dens begrundelse. Allerede fordi der én gang er blevet truffet endelig afgørelse i sagen, er afgørelsen af 9. april 2010 ugyldig. jf. bl.a. spørgsmål nr. 1487 af 23. marts 2002 og svar af 9. april 2002 hvor Justitsminister Lene Espersen til retsudvalgets formand svarer, at »indiske myndigheder har endvidere modtaget underretning om . . . ikke vil kunne udleveres«. Denne forvaltningsretlige afgørelse, som er truffet efter omfattende sagsbehandling over en længere periode, kan ikke omgøres til skade for borgeren otte år senere vedrørende samme faktum, herunder henvises til helt grundlæggende retssikkerhedshensyn.

2. Endelige afgørelse er meddelt A

Idet den endelige afgørelse er meddelt til A har han og hans familie en legitim og berettiget forventning om, at sagen var endeligt afsluttet, hvorfor den ikke kan genoptages eller omgøres vedrørende de samme faktiske forhold. Principperne som følger af retsplejeloven § 724, stk. 2 må finde tilsvarende anvendelse vedrørende forløbet forud, herunder forløbet i april 2002 (justitsministeren, ligesom der henvises til forløbet i maj 2003 (Københavns Politi og Statsadvokaten for København). Der foreligger ikke nye væsentlige faktuelle oplysninger, som kan fratage tidligere afgørelses retskraft, idet tilbagekaldelse af JM's lovlige, begunstigende forvaltningsakt ikke kan finde sted.

3. Sagens oplysning og lighedsprincippet

A-sagen har ikke været tilstrækkeligt oplyst af myndighederne, og denne væsentlige mangel, medfører ugyldighed. Det fremgår af politirapport af 31. januar 2003 og offentlig dokument fra folketinget i spørgsmål til og svar fra justitsministeren, at der er truffet afgørelse om udlevering i to sager (X og Y), der omhandler samme gerningsindhold. Det fremgår ikke af afgørelsen, at myndighederne har inddraget disse sagers afgørelse i A-sagens grundlag, hvilket forhold ligeledes medfører ugyldighed. Det følger af lighedsprincippet, at A's sag skal afgøres i overensstemmelse med de øvrige sager omhandlende samme gerningsindhold. JM's afgørelse forskel-

sbehandler på usaglig måde A i forhold til to andre danske statsborgere, hvor JM ikke må stille A ringere end de to andre. Manglende oplysning fra JM om hvorledes de to andre sager er afsluttede må tillægges processuel skadevirkning, idet opfordringerne om disse sagers afgørelser er forblevet ubesvarede, herunder A's begrundede antagelse om, at JM har forsøgt at opnå et tilsagn fra Indien om at undlade at begære udlevering af de to andre danskere, bl.a. for at beskytte PETs og andre efterretningstjenesters rolle i forløbet forud for nedkastningen i december 1995.

Retligt stilles strengere krav til beviset i sager om frihedsberøvelse og af proportionalitetssynspunkter følger, at sager om frihedsberøvelse ligeledes har strenge krav til sagens oplysning, lighedsprincippet og tilvejebringelse af gældende ret og afgørelse i overensstemmelse hermed.

Ved sagsbehandlingen har danske myndigheder varetaget usaglige hensyn, herunder ikke tilbørlig rådgivning til indiske myndigheder samt undladelse af anholdelse af A, selvom Interpol efterlysningen med Red Corner Alert pålægger at anholde personen med henblik på gennemførelse af udleveringssag. Interpol København, Københavns Politi, PET og Justitsministeriet var bekendt med, at A befandt sig i Danmark og bl.a. i 2001 kontaktede han politiet og oplyste, at han kunne træffes via moderen.

4. Betingelse om dobbelt strafbarhed er ikke opfyldt

Lovens klare udgangspunkt i § 2 er,

- at der skal være en overenskomst med den pågældende stat, og efter § 2, stk. 1, nr. 1

- at udlevering alene kan ske, hvis personen har haft bopæl i landet »de sidste 2 år forud« for handlingen.

A havde ubestridt ikke bopæl i Indien to år forud for handlingen (december 1993 - december 1995), hvorfor lovens udgangspunkt er, at udlevering skal nægtes,

2939

også henset til at der ikke foreligger en overenskomst mellem Danmark og Indien.

§ 2, stk. 1, nr. 2 er en snæver undtagelse fra den klare hovedregel om at udlevering ikke kan ske, idet udlevering dog konkret kan gennemføres for meget alvorlige forbrydelser, hvor personen ikke har haft bopæl og derfor ikke har haft anledning til at indrette sig på det begærende lands regler, idet loven ufravigeligt kræver, at der skal være dobbelt strafbarhed. Loven kræver, at »*handlingen* efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år«. På tidspunktet for handlingen som A begæres udleveret for kunne handlingen efter dansk ret ikke medføre straf, idet det er uomtvisteligt, at der i december 1995 i dansk ret ikke var strafferetlig jurisdiktion over handlingen, idet den ikke var rettet mod Danmark. (jf. skriftlig fremsættelse af 13. december 2001 straffelovsændringen »... og den gældende bestemmelse i straffelovens § 114 (der svarer til de foreslåede bestemmelser i § 114 c og § 114 d, der kun vedrører anslag mod den *danske* samfundsorden mv.«).

Der var ingen lovhjemmel og JM begår en klar fejl, idet afgørelsen anvender et ukorrekt kriterie i afgørelsens grundlag, hvorfor afgørelsen er ugyldig. JM sammenblander på kritisabel måde ordlyden og kriterierne i udleveringslovens § 2, stk. 1, nr. 1, og stk. 1, nr. 2 og fejlciterer § 2 i afgørelsen samt i øvrigt kriterierne i den europæiske arrestordre. Yderligere er JM's henvisning og parallelisering til det særegne lokale EU-system fejlagtigt jus-grundlag i denne afgørelse, ligesom henvisningerne til Norge og Sverige er misvisende, da norsk og svensk ret ikke indeholder betingelsen om, at handlingen tillige kan straffes konkret, men har bredere formuleringer. Selve handlingen fra A's side i december 1995 kan ikke medføre straf efter dansk ret og derfor er § 2 ikke iagttaget.

Betingelserne i udleveringslovens § 2, stk. 1 er ikke opfyldt og bestemmelsen kan derfor ikke anvendes som hjemmel i nærværende

sag, ligesom der ikke foreligger »særlige hensyn til retshåndhævelsen« femten år efter handlingen, hvilket er en udtrykkelig betingelse i § 2, stk. 2. Jf. praksis under EMRK artikel 5 om hensynet til retshåndhævelse gøres det gældende, at hensynet gradvis mister vægt (»may have existed initially, but takes the view that it diminished and indeed disappeared with the passing of time«), jf. bl.a. Tomasi v. France.

Endvidere fremgår det af lovkommentaren til straffelovens § 7 i note 28 at tidspunktet for dobbelt strafbarhed skal foreligge ved tidspunktet for sigtelsen. Det fremgår af sagens akter, at sigtelse blev rejst i 1996, hvorfor tidspunktet for dobbelt strafbarhed skulle foreligge på dette tidspunkt for at udlevering efter § 2, stk. 1, nr. 2 kan overvejes.

Det er positivt forkert, når JM side 10 anfører, at kravet »under alle omstændigheder må anses for opfyldt i denne sag«, jf. tillige Statsadvokatens udtalelse af 9. maj 2003, Københavns Politis udtalelse af 7. maj 2003 samt vicepolitidirektør Arne Stevns til Dagbladet Politiken 16. marts 2002, ligesom U.2006.7V viser dette. Endvidere henvises til Justitsministeriets betænkning nr. 1488 og 1470 angående dobbelt strafbarhed samt U.1992.364V, U.1992.156V og U.1988.788V.

5. Straffeloven kan ikke anvendes med tilbagevirkende kraft

Dansk strafferetlig jurisdiktion over handlinger rettet mod *udenlandske offentlige anliggender og samfundsordener* er først blev indført ved lovændring i 2002. Før dette tidspunkt kunne sådanne handlinger ikke medføre straf efter dansk ret, lovbestemmelsen var territorielt begrænset. Betingelsen for dobbelt strafbarhed for handlingen var ikke opfyldt for handlingen. Anvendelsen af efterfølgende straffelovsændringer til at pålægge en handling foretaget 6-7 år før handlingen blev strafsanktioneret, med antagelse af, at handlingen kan medføre straf, betyder, at straffelovsændringen *de facto* tillægges tilbagevirkende kraft. Det fremhæves, at udelukkende handlinger foretaget efter bestemmelsens ikrafttræden kan medføre straf efter denne.

I forslaget til nuværende straffebestemmelser, fremsat den 13. december 2001 af Justitsministeren fremgår blandt andet »Det er imidlertid fast antaget i teorien med henvisning til blandt andet forarbejderne til såvel lov nr. 123 af 28. april 1934, den såkaldte »urolov«, som § 114 var en videreførelse af, og til straffelovens § 114, at bestemmelsen forudsættes anvendt som værn over for angreb på danske offentlige anliggender og den danske samfundsordenen. Se Vagn Greve m.fl.: Kommenteret straffelov. Speciel del (7. udg. 2001), s. 28, Jørn Vestergaard: Straffelovens såkaldte »terroriseparagraf«, i Kriminalistisk Instituts Årsberetning 1989, s. 131, og Michael Elmer i Karnov ad § 114: »Som et andet initiativ foreslås, at terroriseparagraffen i modsætning til den nuværende bestemmelse i straffelovens § 114 også kommer til at *værne udenlandske offentlige anliggender og samfundsordener* for bedre at kunne tage højde for terrorismens globale karakter.« På gerningstidspunktet var A's aktiviteter således ikke strafbare og JM anvender på [retsstridig] måde den nugældende § 114 m.v. med tilbagevirkende kraft, hvilket tillige er i modstrid med EMRK artikel 7 og UN Covenant artikel 15. At det forholder sig sådan understreges af Statsadvokaten for Københavns afgørelse af 9. maj 2003, jf. Københavns Politis afgørelse af 7. maj 2003. Kerneproblemet med »retroactive effect« er, at handlingen ikke var strafbar, da den blev begået, og at udleveringsbegæringen søger at omgå dette med tilbagevirkende kraft, hvor forarbejderne til udleveringsloven ikke tager højde for denne situation.

2940

Der henvises tillige til afsnittet nedenfor angående Terrorbombekonventionen, der ikke var i kraft i december 1995, og derfor ikke kan anvendes, da anvendelse vil medføre et resultat, der ganske

må sidestilles med lovgivning med tilbagevirkende kraft i forhold til A.

6. *Handlingen er politisk motiveret*

Handlingens motiv og baggrund er alene politisk, hvorfor handlingen samlet set må henføres til udleveringsloven § 5. Handlinger er omfattet af § 5 som en politisk forbrydelse, hvilket forløbet med orientering af efterretningstjenester i England, Danmark og Indien samt involvering af indiske, engelske og danske politikere m.v. i sagen tillige dokumenterer. Der forelå ingen andre motiver end politiske for A, hvorved sagen adskiller sig fra tidligere danske afgørelser. Den politiske karakter dokumenteres tillige af medieomtalen i Indien, Danmark, Storbritannien og Rusland, herunder delstatsregeringens forfølgelse af den politiske bevægelse Ananda Marga internt og internationalt. JM's afgørelse indeholder ikke en konkret stillingtagen hertil, herunder A's frygt for forfølgelse grundet tilhørsforholdet til denne politiske bevægelse, jf. tillige udleveringsloven § 6, stk. 1.

Der foreligger særlige omstændigheder, hvorefter der foreligger rimelig tvivl om A's skyld. Det må anses for betænkeligt at lægge en indisk afgørelse fra 2002 til grund på nuværende tidspunkt. Det bestrides, at grundlaget for JM's afgørelse kan være materiale fra 2002 og tidligere, herunder er det ikke oplyst, at en indisk fængselskendelse, som er gyldig og aktuel foreligger, ligesom det ikke er klarlagt om A's rolle og viden i forhold til handlingen (nedkastning af håndvåben) er strafbar med det klarlagte politiske motiv og baggrund. Bemærkningerne til udleveringsloven forudsætter, at udleveringsanmodningen indeholder det fornødne grundlag for fængsling/udlevering, men denne betingelse er ikke opfyldt, jf. principperne der følger af § 3, stk. 4 sammenholdt med det ovenfor anførte.

7. *Terrorbombekonventionen er ikke anvendelig*

JM anvender konventionen med tilbagevirkende kraft, hvilket ikke er foreneligt med udleveringsloven og EMRK artikel 7 m.v. Da handlingen blev begået i december 1995 var konventionen ikke vedtaget.

Hertil kommer, at Terrorbombekonventionen ikke omfatter den handling, som A måtte kunne drages til ansvar for, allerede fordi konventionelle håndvåben ikke er omfattet af denne konvention og det ikke er godtgjort af JM, at anvendelsen af disse håndvåben var til aggression mod civilbefolkningen, idet disse våben jo netop skulle anvendes til civilbefolkningens selvforsvar. Leverance af konventionelle ikke-angrebs våben alene til anvendelsen til selvforsvar for civilbefolkning er ikke omfattet af konventionen, hvor sagen omhandler »AK-47«, som alene skulle bruges defensivt og ikke skulle bruges mod civile.

8. *Fare for - samt reel og betydelig risiko for - menneskeretskrænkelser ved udlevering*

Der foreligger en reel risiko for menneskeretskrænkelser i forhold til A, hvor JM ikke giver nogen konkret begrundelse i afgørelsen udover »samlet vurdering« og »ikke . . . det kan antages, at der er en reel risiko«. JM har undladt at inddrage centrale kilder, herunder Amnesty International og Human Rights Watch, ligesom advarsler fra andre kilder er siddet overhørig, herunder fra FN's torturrapporteur Manfred Nowak, samt en række konkrete eksempler på mishandling i Indien og i særlig grad i Vest-Bengalen. Det fremgår klart af retspraksis fra EMD, herunder Saadi v. Italy, at der skal lægges vægt på oplysninger fra troværdige kilder der peger på, at anvendelsen af tortur eller umenneskelig og nedværdigende behandling er udbredt i det land, hvor der udleveres til. I tilfælde hvor det sandsynliggøres, at der ved udlevering opstår en reel risiko for overtrædelse af EMRK artikel 3 overgår bevisbyrden til den stat der ønsker at udlevere. De ovennævnte oplysninger viser klart, at

der består en konkret og reel fare for tortur i Indien, hvilken formodning JM ikke har formået at afkræfte.

Udleveringsloven angiver, at hvis der er fare for umenneskelig behandling må udlevering ikke finde sted. Det er uomtvisteligt, at der er en fare for at A vil blive udsat for overtrædelse af fair trial samt tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling. Denne fare har vist sig reel f.eks. i sagen, hvor Indien til en udleverende stat havde givet tilsagn om ikke at udsætte den udleverede for tortur, hvor det efterfølgende viste sig, trods tilsagnet, at personen blev udsat for umenneskelig og nedværdigende behandling. Ligeledes er det fast antaget, at en stat, der ikke har underskrevet eller ratificeret FN's relevante menneskeretskonventioner må formodes ikke at ville overholde den. Den centrale konvention, FN's torturkonvention er ikke tiltrådt af Indien, og betingelsen i § 6 (Stk. 2. Udlevering må endvidere ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.) er ikke opfyldt.

JM's afgørelse bygger på et ukorrekt grundlag, idet »en reel risiko« ikke er det samme som »hvis der er fare for«. Lovens krav er en generel og mere abstrakt vurdering, hvor JM skal godtgøre, at der ikke er fare, idet lovens ordlyd fordrer undladelse af udlevering, selv hvis risiko skulle findes at være på et lavere niveau end reel og konkret fare.

9. *Forældelse*

Sagen er forældet efter dansk ret. Forbrydelsen findes ikke i dansk ret, hvorfor straffelovens korteste

2941

forældelsesfrist må finde anvendelse, altså to år. Beskikkelse af advokat Niels Forsby i februar 2003 i udleveringssagen har ikke afbrudt forældelsen. A bliver ikke sigtet.

Subsidiært gøres det gældende, at en gennemgang af forløbet viser, at sagen de facto har været sat i bero og/eller undladt fremmet på tilbørlig måde, således at forældelsen har løbet videre, jf. straffeloven § 94, stk. 6, da der er sket en de facto standsning af forfølgningen. Det fremhæves, at beskyttelsen mod forældede udleveringsbegæringer er et centralt tema i domstolsprøvelsen i medfør af udleveringsloven, og at udlevering ikke kan finde sted, når der efter dansk ret er indtrådt forældelse, jf. § 9.

10. *Humanitære hensyn*

A opfylder betingelserne i § 7 om humanitære hensyn, jf. EMRK artikel 8 og UN Covenant artikel 17 med en særdeles stærk tilknytning til Danmark og med mindreårige børn og en ægtefælle på fælles bopæl og med stærk tilknytning til og afgørende rolle for A's moder samt stærk og fast tilknytning til arbejdsmarkedet. JM har ikke godtgjort at handlingen er tilstrækkeligt alvorlig i forhold til de meget tungtvejende humanitære hensyn, hvor det er forudsat, at vedkommendes sociale situation skal sikres.

Ved afgørelsen må det forløbne tidsrum siden begyndelsen af 1996 (indisk og dansk sagsbehandling m.v.), tilknytningen til landet og de personlige forhold tillægges afgørende betydning således at en samlet vurdering fører til nægtelse af udlevering, jf. bl.a. U.1991.386H.

11. *Manglende overenskomst med Indien og juridisk bindende aftale om overholdelse af EMRK art 6 og International Covenant artikel 14 - retfærdig rettergang*

Der foreligger ikke en juridisk bindende aftale med Indien men alene nogle uklare breve fra juni 2007 og november 2008 med mellemkommende korrespondance og med en række uklarheder til følge. En række uklarheder kan påpeges.

Brevvekslingen mangler den basale retsgaranti om overholdelse af UN Covenant artikel 14 svarende til EMRK artikel 6. Allerede i december 2007 [17-3] fremhævedes dette afgørende punkt, som

JM ikke har sikret. En række alvorlige artikel 14-menneskeretskrænkelser foregår i det indiske retssystem og denne afgørende mangel gør, at udlevering ikke kan ske. UMs redegørelse er upræcis og spinkel og henviser til forældede redegørelser, og modsiges af international ekspertise angående Vest-Bengalen, idet UM primært beskriver forholdene i Delhi, men ikke beskriver Vest-Bengalen, som er det relevante område. Endvidere forholder UM sig ikke til det afgørende moment, at A er særligt eksponeret i forhold til sikkerhedstjenester, politiske fraktioner m.v., idet UM slet ikke ses at udtale sig om den konkrete sag, hvilket er påkrævet.

12. Diplomatiske forsikringer kan ikke lægges til grund

A henviser til retspraksis fra EMD og fra CAT, som kan opsummeres med følgende citater:

Saadi v Italy (EMD)

147. The Court further notes that on 29 May 2007, while the present application was pending before it, the Italian Government asked the Tunisian Government, through the Italian embassy in Tunis, for diplomatic assurances that the applicant would not be subjected to treatment contrary to Article 3 of the Convention (see paragraphs 51 and 52 above). *However, the Tunisian authorities did not provide such assurances.* At first they merely stated that they were prepared to accept the transfer to Tunisia of Tunisians detained abroad (see paragraph 54 above). It was only in a second note verbale, dated 10 July 2007 (that is, the day before the Grand Chamber hearing), *that the Tunisian Ministry of Foreign Affairs observed that Tunisian laws guaranteed prisoners' rights and that Tunisia had acceded to »the relevant international treaties and conventions«* (see paragraph 55 above). In that connection, the Court observes that the existence of domestic laws and accession to international treaties guaranteeing respect for fundamental rights in principle are not in themselves sufficient to ensure adequate protection against the risk of ill-treatment where, as in the present case, *reliable sources have reported practices resorted to or tolerated by the authorities* which are manifestly contrary to the principles of the Convention.

148. Furthermore, it should be pointed out that even if, as they did not do in the present case, the Tunisian authorities had given the diplomatic assurances requested by Italy, that would not have absolved the Court from the *obligation to examine whether such assurances provided, in their practical application, a sufficient guarantee that the applicant would be protected against the risk of treatment prohibited by the Convention* (see *Chahal*, cited above, § 105). The weight to be given to assurances from the receiving State depends, in each case, on the circumstances prevailing at the material time.

Klein v Russia (EMD, april 2010)

55. The Court notes that the Government invoked assurances from the Colombian Ministry of Foreign Affairs to the effect that the applicant would not be subjected to ill-treatment there (see paragraph 16 above). However, *the Court observes that the assurances in question were rather vague and lacked precision: hence, it is bound to question their value. The Court also reiterates that diplomatic assurances are not in themselves sufficient to ensure adequate protection against the risk of ill-treatment where reliable sources have reported practices resorted to or tolerated by the authorities*

2942

which are manifestly contrary to the principles of the Convention (see *Saadi*, cited above, §§ 147-148).

Relevant facts in *Klein v Russia*

- Vice President of Colombia said that the applicant should 'rot in jail'

- relevant international materials on incidences of torture/ill-treatment in Colombia: CAT - incidences torture and ill-treatment; measures against terrorism could encourage practice of torture; UN High Commission for Human Rights - reports of tortured detainees; poor prison conditions; violent deaths in prisons - from inmates fights and rioting.

Pelit v Azerbaijan (CAT)

[11] . . . The Committee further notes that the Azeri authorities received diplomatic assurances from Turkey going to issues of mistreatment, an acknowledgment that, without more, expulsion of the complainant would raise issues of her mistreatment. While a certain degree of post-expulsion monitoring of the complainant's situation took place, the State party has not supplied the assurances to the Committee in order for the Committee to perform its own independent assessment of their satisfactoriness or otherwise (see its approach in *Agiza v Sweden*), *nor did the State party detail with sufficient specificity the monitoring undertaken and the steps taken to ensure that it both was, in fact and in the complainant's perception, objective, impartial and sufficiently trustworthy.* In these circumstances, and given that the State party had extradited the complainant notwithstanding that it had initially agreed to comply with the Committee's request for interim measures, the Committee considers that the manner in which the State party handled the complainant's case amounts to a breach of her rights under article 3 of the Convention.

Agiza v Sweden (CAT)

[13.4] In the Committee's view, the natural conclusion from these combined elements, that is, that the complainant was at a real risk of torture in Egypt in the event of expulsion, was confirmed when, immediately preceding expulsion, the complainant was subjected on the State party's territory to treatment in breach of, at least, article 16 of the Convention by foreign agents but with the acquiescence of the State party's police. It follows that the State party's expulsion of the complainant was in breach of article 3 of the Convention. *The procurement of diplomatic assurances, which, moreover, provided no mechanism for their enforcement, did not suffice to protect against this manifest risk.*

Chahal v UK (EMD)

- seen to represent the European standard on an absolute prohibition against torture and inhumane treatment - is not to be a balancing act

[79] Article 3 (art. 3) enshrines one of the most fundamental values of democratic society (see the above-mentioned *Soering* judgment, p. 34, para. 88). *The Court is well aware of the immense difficulties faced by States in modern times in protecting their communities from terrorist violence. However, even in these circumstances, the Convention prohibits in absolute terms torture or inhuman or degrading treatment or punishment, irrespective of the victim's conduct.* Unlike most of the substantive clauses of the Convention and of Protocols Nos. 1 and 4 (P1, P4), Article 3 (art. 3) makes no provision for exceptions and *no derogation* from it is permissible under Article 15 (art. 15) even in the event of a public emergency threatening the life of the nation (see the *Ireland v. the United Kingdom* judgment of 18 January 1978, Series A no. 25, p. 65, para. 163, and also the *Tomasi v. France* judgment of 27 August 1992, Series A no. 241-A, p. 42, para. 115).

[80] *The prohibition provided by Article 3 (art. 3) against ill-treatment is equally absolute in expulsion cases.* Thus, whenever substantial grounds have been shown for believing that an individual would face a real risk of being subjected to treatment contrary to Article 3 (art. 3) if removed to another State, the responsibility of the Contracting State to safeguard him or her against such treatment is engaged in the event of expulsion (see the above-mentioned

Vilvarajah and Others judgment, p. 34, para. 103). *In these circumstances, the activities of the individual in question, however undesirable or dangerous, cannot be a material consideration.* The protection afforded by Article 3 (art. 3) is thus wider than that provided by Articles 32 and 33 of the United Nations 1951 Convention on the Status of Refugees (see paragraph 61 above).

Soldatenko v Ukraine (EMD)

[69] Ill-treatment must attain a minimum level of severity if it is to fall within the scope of Article 3. The assessment of this minimum is, in the nature of things, relative; it depends on all the circumstances of the case, such as the nature and context of the treatment or punishment, the manner and method of its execution, its duration and its physical or mental effects. Treatment will be considered to be »inhuman« within the meaning of Article 3 because, *inter alia*, it was premeditated, was applied for hours at a stretch and caused either actual bodily injury or intense physical or mental suffering. Furthermore, in considering whether a punishment or treatment is »degrading« within the meaning of Article 3, the Court will have regard to whether its object is to humiliate and debase the person concerned and whether, as far as the consequences are concerned, it adversely affected his or her personality in a manner incompatible with Article 3. When assessing conditions of detention, account has to be taken of their cumulative effects as well as the applicant's specific allegations. The duration of detention is also a relevant factor (see,

2943

Garabayev v. Russia, cited above, § 75, with further references). *Furthermore, even if diplomatic assurances have been given, the Court is not absolved from the obligation to examine whether such assurances provided, in their practical application, a sufficient guarantee that the applicant would be protected against the risk of treatment prohibited by the Convention* (see *Chahal*, cited above, § 105; *Saadi v. Italy* [GC], cited above, § 148).

73. The Court further notes that in his letter of 19 April 2007 the First Deputy Prosecutor General of Turkmenistan wrote that the requirements of Article 3 of the Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms would be fulfilled in respect of the applicant and he would not be subjected to torture, inhuman or degrading treatment or punishment after extradition (see paragraph 20 above). *The Court observes, however, that it is not at all established that the First Deputy Prosecutor General or the institution which he represented was empowered to provide such assurances on behalf of the State. Furthermore, given the lack of an effective system of torture prevention, it would be difficult to see whether such assurances would have been respected.* Finally, the Court notes that the international human rights reports also showed serious problems as regards the international cooperation of the Turkmen authorities in the field of human rights and categorical denials of human rights violations despite the consistent information from both intergovernmental and nongovernmental sources (see paragraph 36 above).

74. *In the light of the above findings, the Court cannot agree with the Government that the assurances given in the present case would suffice to guarantee against the serious risk of ill-treatment in case of extradition.*

Relevant facts in *Soldatenko*

- US State Department credible reports of torture, routine beatings and use of force against criminal suspects
- Report of UN Secretary General - torture as punishment for persons who had confessed; poor prison conditions
- lack of investigation allegations of torture/ill-treatment by competent Turkmen authorities

Soldatenko - can rely on the general information from credible international human rights reports in assessing the danger of violation of Article 3.«

Det fremhæves, at en række af betingelserne opstillet i international retspraksis ikke er overholdt i forløbet med indiske myndigheder, hvorfor udlevering må nægtes allerede fordi JM ikke har sikret sig dette.

13. Yderligere

Den handling som kan henføres til A er ikke »meget alvorlig« og det bestrides, at våbnene er »særligt farlige« (s. 16).

Afgørelsen i medfør af § 17 skal sikre en samlet vurdering af forløbet fra 1995 til 2010, herunder myndighedernes ageren igennem forløbet, bl.a. ud fra hensynet til retfærdig rettergang »within reasonable time«, og denne samlede vurdering må foretages med udgangspunkt i hensynet til den berørte person og hans familie, herunder at rimelig tvivl og usikkerhed om sagsbehandlingen og sagens videre forløb i tilfælde af udlevering til et afgørende anderledes varetægts-, fængslings- og strafferetssystem angående en politisk sag fra 1995 kommer den berørte til gode.

Der henvises til tidligere indlæg til Justitsministeriet fra A og hans advokater samt retsbøger og korrespondance med anklagemyndigheden.«

Østre Landsrets kendelse.

Ved Hillerød Rets kendelse af 1. november 2010 (- -) blev det bestemt, at Justitsministeriets beslutning af 9. april 2010 om udlevering af den danske statsborger A til strafforfølgning i Indien ikke er lovlig.

Anklagemyndigheden har kæret kendelsen med påstand om, at Justitsministeriets beslutning kendes lovlig.

A har påstået stadfæstelse, subsidiært hjemvisning af sagen til fornyet behandling i Justitsministeriet.

Kæremålet har været mundtligt forhandlet.

Supplerende sagsfremstilling

I brev af 17. december 2010 til de kompetente indiske myndigheder har anklagemyndigheden anmodet om oplysninger om, hvorledes de indiske myndigheder konkret vil overholde de vilkår, som det danske justitsministerium har stillet som betingelse for udleveringen, herunder med hensyn til at sikre, at A ikke vil blive udsat for forhold og behandling, som strider mod den danske udleveringslovs § 6, stk. 2.

Forespørgslen er besvaret ved e-mail af 10. januar 2011 fra Indiens centrale efterforskningsenhed, CBI, hvori det i dansk oversættelse blandt andet hedder:

» . . . at der i Indien findes et lovhjemlet organ ved navn National Human Rights Commission . . . Kommissionen ledes af en tidligere højesteretspræsident, og den har uhindret adgang til alle fængsler i Indien. . . .

. . .

I Vestbengalen findes der endvidere et lovhjemlet organ, State Human Rights Commission, som ledes af en tidligere dommer ved delstatens »High Court«. Delstatskommissionen følger nøje den nationale menneskerettighedskommissions retningslinjer og de retningslinjer, der er udstedt af den indiske højesteret og delstatens »High Court«.

Ethvert brud på menneskerettighederne - uanset om der er tale om en fri borger, en fængslet eller en sigtet, herunder en domfældt - undersøges minutløst, og der træffes de nødvendige afhjælpende foranstaltninger,

2944

herunder retslige skridt og erstatning som følge af ansvarspådragende handlinger.

. . .

For så vidt angår den danske domstols bekymring med hensyn til centraladministrationens effektivitet i forhold til den lokale delstatsregerings overholdelse af de vilkår, der er opstillet for udleveringen, har Additional Chief Secretary ved Home & Correctional Administration under Vestbengalens regering ved brev af 10. december 2010 tydeligt udtrykt en garanti fra Vestbengalens regerings side vedrørende A's sikkerhed og tryghed i Kolkatafængslet, herunder A's adgang til kontakt med sin advokat under frihedsberøvelsen. . . .

Ved sin ankomst til Indien efter udlevering vil A af Indiens centrale efterforskningsenhed CBI blive fremstillet for en dommer inden for 24 timer, og hans eventuelle frihedsberøvelse i politiets varetægt skal godkendes af dommeren og må ikke overstige 15 dage ifølge strafferetsplejelovens § 167, stk. 2. Den tiltalte vil derefter blive varetægtsfængslet, såfremt retten ikke løslader ham mod kaution. I overensstemmelse med strafferetsplejelovens § 309 vil han i første omgang eventuelt blive varetægtsfængslet i op til 15 dage, og derefter vil den tiltalte komme for retten hver 15. dag.

Under den videre behandling af straffesagen mod ham i Indien vil han være varetægtsfængslet i et af retten udpeget fængsel. Retten vil sandsynligvis placere ham i Alipore Central Correctional Home i Kolkata.

Overnævnte bestemmelser forudsætter ikke blot, at den tiltalte skal være fri til at lade sig forsvare af en advokat efter eget valg under straffesagen - den betyder endvidere, at den tiltalte skal have rimelig mulighed for at kommunikere med sin juridiske rådgiver om sit forsvar, mens han er i politiets varetægt. En tiltaltes ret til at rådføre sig med en advokat efter eget valg er endvidere blevet stadfæstet af den indiske højesteret.

Under sin eventuelle varetægtsfængsling vil A modtage al den lægehjælp, der er tilgængelig, og han vil blive placeret for sig selv i fængslet. . . . Alle fængsler giver de indsatte mulighed for at gøre brug af rekreative områder, uddannelsesmuligheder og fritidsaktiviteter.

Centraladministrationen eller den indiske regering er den kompetente myndighed i forhold til at sikre, at det danske justitsministeriums vilkår bliver overholdt, og der er allerede afgivet skriftlig garanti for alle otte punkter til de danske myndigheders tilfredshed. Endvidere har Additional Chief Secretary ved Home & Correctional Administration ved Vestbengalens regering i Kolkata afgivet en garanti på vegne af delstatsregeringen for, at A's menneskerettigheder vil blive respekteret, og at han vil være fuldstændig sikker og tryk under sit ophold i fængslet Alipore Central Correctional Home i Kolkata samt at han vil være sikret adgang til sin advokat under varetægtsfængslingen. Vedlagt er en kopi af brevet fra Additional Chief Secretary ved Vestbengalens regering.

Som sådan har den indiske regering og Vestbengalens regering tydeligt accepteret at overholde den garanti, som er afgivet til de danske myndigheder med hensyn til udlevering, retssag, varetægtsfængsling, beskyttelse af menneskerettigheder og advokatadgang for A.

Overnævnte vilkår [hvorledes det vil blive sikret, at A har uhindret adgang til at kontakte den danske ambassade i New Delhi, og at de danske myndigheder, bl.a. ambassaden, uhindret kan besøge A] vil blive sikret ved anmodning til dommeren ved Court og Sessionsretten, når A er varetægtsfængslet med henblik på retsforfølgning.

Endvidere har Additional Chief Secretary ved Home & Correctional Administration ved Vestbengalens regering i Kolkata allerede

på dennes vegne over for den indiske regering afgivet en garanti vedrørende advokatadgang for A under dennes varetægtsfængsling.«

I brev af 9. februar 2011 til det indiske indenrigsministerium har CBI afgivet supplerende oplysninger, hvori det i dansk oversættelse blandt andet hedder:

»Indenrigsministeriet har ligeledes anmodet om en redegørelse for de forskellige stadier i processen, fra der søges om at få A i varetægt fra de danske myndigheder og indtil hans hjemsendelse til Danmark, herunder om hvorledes de otte garantier, som den indiske regering har afgivet, vil blive ført ud i praksis, og om navnene på de nøglemedarbejdere, som kan kontaktes af den danske ambassade og A's pårørende, således at de nævnte garantier kan blive håndhævet.

I denne forbindelse kan jeg oplyse, at spørgsmålet vedrørende udpegning af en nøglemedarbejder i Kolkata, som kan kontaktes af den danske ambassade og A's pårørende, er blevet drøftet med Vestbengalens indenrigsminister, og at denne ifølge notat . . . af den 4. februar 2011 har udpeget Shri B.D. Sharma, IPS, vicegeneralpolitidirektør (fængselstjenesten) som nøglemedarbejder på vegne af Vestbengalens regering. Shri B.D. Sharmas telefonnumre og e-mail-adresse er:

For så vidt angår proceduren efter at A bliver varetægtsfængslet, set i forhold til den indiske regerings garantier, lyder den trinvis redegørelse således:

Når landsretten i Danmark har omstødt byrettens kendelse, vil CBI anmode dansk politi om at varetægtsfængsle A og føre ham til New Delhi, hvor CBI formelt vil varetægtsfængsle ham. Såfremt det er nødvendigt, kan der sendes et hold til Danmark med henblik på at føre A til Indien.

2945

A vil under sin retssag i Kolkata have adgang til at kontakte det danske konsulat i Kolkata i Vestbengalen, og de danske konsulater i New Delhi og Kolkata vil have adgang til at besøge A i fængslet efter behov.«

Oplysninger om forholdene i Indien i relation til udleveringslovens § 6, stk. 2

I Coreu PRA/0234/2009/COHOM-COASI »Human Rights Fact Sheet: India«, senest opdateret den 9. februar 2009, hedder det blandt andet:

»On paper, India has good human rights protections in place. India has signed most core international human rights treaties and its national legislation has been adapted and amended accordingly. However, in practice, there are numerous inconsistencies and inadequacies in India's human rights record. Legislation is often not enforced and impunity is a widespread problem affecting all major human rights areas. The increased focus on terrorism, particularly in the aftermath of the Mumbai attacks in November 2008, risks giving rise to a situation where human rights observance could be further eroded in the name of security.

India has been, and continues to be, sensitive about discussing its human rights record and related issues with foreign partners and, in this context, the fact that India agrees to a regular human rights dialogue with the EU is very significant.

While India has ratified the major UN human rights conventions . . . , it has not ratified the Convention Against Torture . . .

There is widespread impunity of law enforcement agencies due to their little accountability, thus civil and political rights of the people are often violated . . .

...
 However there are positive steps as well taken by the Indian government. In 1993 the National Human Rights Commission was created, complemented by State Human Rights Commissions in various federal states. It is an independent body overseeing the implementation of human rights. However, the National Human Rights commission has no investigation power . . .

...
 There are allegations from different NGOs and human rights organizations that the use of torture is still widespread. Cases of abuses by police, prison, security staff and »non-state« actors (separatists movements, naxalites etc.) are frequently reported and torture is allegedly still regularly used. The so-called »fake encounter« killings by security forces - masking outright executions - remain a problem in the country. The problem has been particularly pertinent in the state of Jammu and Kashmir, but cases of extrajudicial killings have been reported also from a number of other states and reflect a »take no prisoners«-attitude, particularly in the fight against terrorism . . .«

I U.S. DEPARTEMENT of STATE »2010 Human Rights Reports: India« af 8. april 2011 hedder det blandt andet:

»Major human rights problems included reported extrajudicial killings of persons in custody, killings of protesters, and torture and rape by police and other security forces. Investigations into individual abuses and legal punishment for perpetrators occurred, but for many abuses, a lack of accountability due to weak law enforcement, a lack of trained police, and an overburdened court system created an atmosphere of impunity; lengthy court backlogs prolong the latter. Poor prison conditions and lengthy detentions were significant problems.

...
 Separatist insurgents and terrorists in Jammu and Kashmir, the Northeastern States, and the Naxalite belt committed numerous serious abuses, including killing armed forces personnel, police, government officials, and civilians. Insurgents engaged in widespread torture, rape, beheadings, kidnapping, and extortion. The number of incidents, however, declined compared with the previous year.

...
 Custodial deaths, in which prisoners were killed or died in police custody, also remained a serious problem, and authorities often delayed or failed to pursue prosecutions against members of the police or security forces. In April the AHRC [Asian Human Rights Commission] reported that, »according to the [most recent] statistics submitted to parliament by the MHA [Ministry of Home Affairs] . . . under the United Progressive Alliance (UP A) rule from 2004-2005 to 2007-2008, prison custody deaths increased by 70.72 percent«; there was no current data regarding custodial deaths. While the NHRC [National Human Rights Commission] published guidelines that directed all the state governments to report to it within 48 hours all cases of deaths in police actions, state governments did not consistently comply with the guidelines. In addition the armed forces were not required to report custodial deaths to the NHRC, and the commission did not have the power to investigate the armed forces. The NHRC was empowered to seek only reports from the central government regarding deaths in custody, and the central government was not bound by its recommendations.

...
 The ACHR [Asian Center for Human Rights] stated in its April report, *Torture in India 2010*, »[t]orture in police custody remains a widespread and systematic practice in the country« and »[t]he lack of any effective

2946

system of independent monitoring of all places of detention facilitates torture.« NGOs asserted that custodial torture was common in Tamil Nadu, and credible sources claimed police stations in Punjab, Andhra Pradesh, Haryana, and Chandigarh used torture to obtain desired testimony. The AHRC claimed police used torture and assault in Kerala and Gujarat as a means of criminal investigation. While guidelines against torture exist, states reportedly continued to use it to extract information or obtain statements from those in custody.

...
 Prison conditions were frequently life threatening and did not meet international standards. Prisons were severely overcrowded, sanitation and other environmental conditions often did not meet international standards, and food and medical care were inadequate. . . . According to the report, the overcrowding caused extremely inhuman conditions in most facilities, which reportedly caused high rates of disease and the deaths of an average of 300 inmates per year in the various state prisons.«

I Human Rights Watch, India, Country Summary, January 2010, hedder det om »Justice and Accountability« blandt andet:

»India points to its independent judiciary, vibrant media, and active civil society as evidence that it is a thriving, rights-respecting democracy. Yet fundamental, structural problems remain including, most glaringly, widespread impunity for human rights violations. The government routinely fails to hold security forces accountable for abuses.

...
 Laws such as article 197 of the Criminal Procedure Code and the Armed Forces Special Powers Act provide legal protection for members of the security forces who violate human rights. The problem of de jure impunity is likely to be exacerbated by December 2008 amendments to the Unlawful Activities (Prevention) Act, which expand the already vague definition of terrorism, authorize search and seizure with few safeguards, and double periods of pre-charge detention to 180 days, 30 of which may be in police custody. The use of draconian laws such as the Maharashtra Control of Organised Crime Act, which allows confessions to police to be used as evidence despite it being evident that they are coerced, is a cause for serious concern, as are efforts by other states such as Gujarat to enact similar legislation.«

Af Asian Centre for Human Rights, *Torture in India 2010*, April 2010, fremgår blandt andet:

»However, the Central government has failed to take action in the Union Territories that it governs directly. Further, in the decade 1999-2009, the Congress-National Congress Party ruled Maharashtra had the highest number of deaths (276 cases) in police custody follow by Uttar Pradesh (165 cases), Gujarat (139 cases) West Bengal (112 cases), . . .

...
 The use of torture in Indian prisons/detention centres is a matter of documented fact. The National Human Rights Commission registered 1.996 cases of torture of prisoners in 2006-2007, 2.481 cases in 2007-2008 and 1.596 cases in 2008-2009 (up to 11 December 2008). According to National Crime Records Bureau (NCRB) under Ministry of Home Affairs, 1.424 prisoners died in 2006, 1.387 prisoners in 2005, 1.169 prisoners in 2004, and 1.060 prisoners in 2003 in India. Of the 1.423 prisoners who died in 2006, 80 died as a result of »unnatural« causes.

There have been claims of existence of secret detention centres in India. An investigation by The Week has identified 15 »secret interrogation centres« in India - three each in Mumbai, Delhi, Gujarat and Jammu and Kashmir, two in Kolkata and one in Assam.

Terror suspects are allegedly subjected to torture in these illegal detention centres to extract confessions/information.«

I Asian Centre for Human Rights, India Human Rights Report, Quarterly, Juli-September 2010, hedder det om »West Bengal« blandt andet:

»... The National Human Rights Commission (NHRC) recorded 175 cases of atrocities in police custody from the state during 2009-2010 (as on 28 February 2010). During July-September 2010, the ACHR documented a number of cases of deaths in police and prison custody.

...

The National Human Rights Commission (NHRC) recorded 63 cases of atrocities in judicial custody from West Bengal during 2009-2010 (as on 28 February 2010). There were also reports of deaths in prison custody.«

I Asian Centre for Human Rights, India Human Rights Report, Quarterly, October-December 2010, hedder det om »West Bengal« blandt andet:

»The law enforcement personnel continued to be responsible for human rights violations in West Bengal. During October-December 2010, the Asian Centre for Human Rights documented a number of cases of violations of civil and political rights.«

Af Asian Human Rights Commission - Statement - 21 September 2010, »India: Prevention of Torture Bill, 2010 requires a thorough review« fremgår blandt andet:

»It can be argued that a large number of law enforcement officers in the country believe that the deterrence quotient against a crime is the possibility of being tortured, rather than the crime being detected, prosecuted and punished in the legal process. Extensive delays in court proceedings and the repeatedly demonstrated professional and intellectual paucity of the country's

2947

prosecutors appear to offer a layperson's excuse for the widespread belief among law enforcement officers that the only punishment a criminal might get in India is the torture at the hands of the investigator.

This has led into a situation where torture is widely practiced, particularly in the police stations, throughout the country. Police officers and other law enforcement officers generally consider torture as an essential investigative tool for investigation. ...

...

The UN Human Rights Committee as early as 1997 has expressed its concern about the widespread use of torture by the law enforcement agencies in India. (CCPR/C/79/Add. 81). The Committee on Elimination of Racial Discrimination has expressed similar concerns (CERD/C/IND/CO/19) in 2007 and the Committee on Economic Social and Cultural Rights (E/C.12/IND/CO/5) in 2008.«

I Amnesty International, Press Release, 14 October 2010, »India: Government should ensure torture law meets international standards«, hedder det blandt andet:

»Amnesty International is today urging the Indian government to help end the routine torture of those held by police and prison authorities by ensuring the new Prevention of Torture Bill in India, 2010 meets international standards before adopting it.

...

According to official reports, 127 people died in police custody in India in 2008-09, although the figure could be higher since several states failed to report such deaths.

Torture is also reportedly widespread in prisons. The National Human Rights Commission registered 1.596 complaints of torture of prisoners in 2008-09. The number of deaths due to torture is not routinely reported.

The vast majority of cases of torture inflicted on detained people in India are unlawful and punishable under current Indian law, however prosecutions are extremely rare.

Law enforcement personnel enjoy virtual immunity from prosecution for torture and other human rights abuses, and prosecutions remain sporadic and rare. In »disturbed areas«, such as Jammu and Kashmir and the north-eastern states where the Armed Forces Special Powers Act is in effect, Armed Forces personnel enjoy additional immunity protection and there is virtually no accountability for violations.«

Forklaringer

For landsretten er der afgivet supplerende forklaring af A, Emma Reilly og M.

I landsretten er der endvidere afgivet forklaring af Z og Y.

A har supplerende forklaret blandt andet, at Ananda Margas udviklingsprojekt havde til formål at hjælpe lokalbefolkningen i området med at vende udviklingen blandt andet mod demokrati. Ananda Marga blev modarbejdet ved brug af voldelige metoder fra de kommunistiske myndigheder i Vestbengalen, og det, der fik ham til reagere, var mange overgreb, herunder drab, på hans venner. Han er ikke på nogen måde tilhænger af vold, og han har ikke haft til hensigt at anstifte krig eller lignende, men kun at beskytte sine venner ved at give våben til vagterne. Under omlastningen i Benares fik han mistanke om, at der i flyet var flere våben end oprindeligt aftalt, men det var først, efter at han var kommet til Phuket, at han fik vished om omfanget og karakteren af de nedkastede våben. Politiet har siden 1996 kunnet få kontakt til ham, hvis de ønskede det. Efter anholdelsen i 2010 har han følt sig ført bag lyset af de danske myndigheder, navnlig henset til justitsminister Lene Espersens udtalelser i Folketinget om, at han ikke kunne udleveres til strafforfølgning i Indien, samt til at han ikke har fået samme behandling som de to andre danskere, der også var involveret i sagen. Han vil være i stor risiko for at miste livet, hvis han udleveres til Indien, da der er mange, som har en interesse i at se ham død og har midlerne til at betale herfor. Han tror ikke, at de betingelser, der af Justitsministeriet er opstillet for hans udlevering, vil blive overholdt, og han nærer stor bekymring for, om den honorære konsul i området vil være i stand til at yde tilstrækkelig overvågning af hans forhold.

Emma Reilly har supplerende forklaret blandt andet, at de af hende i byretten nævnte 11 sager om diplomatiske forsikringer fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol alle vedrørte forsikringer i relation til tortur og mishandling. Hendes forklaring om rapporter om nedværdigende eller umenneskelig behandling af anholdte i Indien vedrørte rettelig »embedsmænd som håndhæver loven« og ikke »politieembedsmænd«, og hendes udtalelser om monitorering af aftaler om diplomatiske garantier var rettelig, at denne monitorering skal udføres uafhængigt af de stater, der er parter i aftalen. Hun arbejder blandt andet for FN med generelle kommentarer om tortur i relation til torturkonventionens artikel 14, og på baggrund af korrespondancen med de indiske myndigheder, som har fundet sted efter byrettens afgørelse, og som hun har modtaget fra advokat Tyge Trier, mener hun, at beslutningen om udlevering af A til Indien på flere punkter fortsat ikke lever op til de internationale standarder.

M har supplerende forklaret blandt andet, at hun altid har været villig til at samarbejde med politiet. Hun havde A's telefonnummer, og hun oplyste politiet om, at de kunne kontakte A via hende. Der er et meget stort pres på familien, og det er svært for hende at se sin

2948

familie blive flået fra hinanden på grund af udleveringssagen. A's to børn, S og D, er meget påvirkede, selv om de ikke har kendskab

til sagen, og også for svigerdatteren H, som er et meget følsomt menneske, er sagen en utrolig stor belastning. Hun ser forandringer hos alle fire familiemedlemmer på grund af sagen, og hun er meget bekymret for dem alle, hvis A bliver udleveret til Indien.

Z har forklaret blandt andet, at han var professionel soldat, indtil han i 1989 forlod den rhodesiske hær og fortsatte i sikkerhedsbranchen. Efter nogle år trak han sig delvist tilbage for i stedet at sælge de våben og det udstyr, han tidligere havde anvendt. Første gang han hørte om Purulia-sagen, var fra danskeren - - -, der boede i Tyskland, og som ønskede tilbud til en dansker ved navn Y vedrørende levering af cigaretter. Y reagerede på hans tilbud herom ved i juni/juli 1995 at anmode om et tilbud på rifler, nærmere bestemt 2.500 AK 47-rifler. Formålet med anskaffelsen af våbnene blev ikke oplyst, men dette er heller ikke normalt i våbenbranchen. Til brug for sine priskalkulationer m.v. bad han om et omtrentligt leveringssted og fik oplyst, at våbnene skulle leveres til Calcutta havn, og på det tidspunkt gik han ud fra, at der var tale om en lovlig transaktion. Efter forudgående aftale mødtes han den 17. august 1995 med Y og X i et hus i nærheden af København, og til mødet, medbragte han en kontrakt til underskrift. Under mødet sagde Y og X, at de ikke havde oplysning om, hvordan de ville få våbnene ud af toldområdet, og han fandt da ud af, at der var tale om en ulovlig handel, og han sagde derfor, at hans kontrakttilbud ikke længere var gældende. Han ville hurtigst muligt væk fra København og mente, at den bedste måde at gøre dette på var at gøre, som de to personer sagde, og herefter rejse tilbage til England. Han sagde derfor, at hvis han skulle lave et nyt tilbud, måtte han kende det endelige leveringssted. Y og X gik ind i et andet rum, hvorfra han kunne høre, at de talte med en tredje person. En af mændene kom herefter tilbage og sagde, at de havde talt med chefen. Chefen kom derpå ind i lokalet, og denne viste sig at være A. Dette var hans første møde med A, der på et kort over Vestbengalen udpegede det sted, hvor våbnene skulle leveres. Om formålet med våbenleverancen fik han ikke mange oplysninger, ud over at våbnene skulle leveres til en gruppe mennesker i området, som led under kommunisternes voldsudøvelser og drab. Det er rigtigt, at de foreviste dokumenter bærer hans underskrift, og at det drejer sig om det kontraktudkast, som han trak tilbage.

En afdeling i det britiske forsvarsministerium havde dengang til opgave at hjælpe britiske våbenhandlere og videregive oplysninger fra disse, og han ringede til - - - i afdelingen og fortalte, hvad der var sket dagen før under mødet i Københavnsområdet. - - - sagde, at han ville sørge for, at hans oplysninger gik videre til de rigtige personer, og at han derfor blot skulle fortsætte våbentransaktionen og ikke fortælle om sin kontakt til afdelingen. Han har senere erfare, at hans oplysninger blev videregivet til M15, som er den britiske myndighed svarende til PET i Danmark. Formentlig i september 1995 havde han et møde i Bangkok med A, som sagde, at han aldrig havde ønsket 2.500 rifler, men at han havde fået at vide, at det var det mindste antal, der kunne købes. Da dette ikke var rigtigt, bad A i stedet om 500 rifler, fordi han ikke havde brug for flere. A fortalte, at mange var blevet dræbt i Calcutta, og at adskillige nonner og munke var blevet overfaldet og antændt med benzin, samt at riflerne skulle bruges til at beskytte folk mod overgreb. Ifølge en politiofficer blev alle hans oplysninger til den omtalte afdeling i det britiske forsvarsministerium videregivet til den indiske regering, der var interesseret i oplysning om identiteten på modtagerne af våbnene, der først kunne arresteres og sigtes for fuldbyrdet forbrydelse, når våbnene var leveret. Han deler A's opfattelse af, at der den pågældende nat må have været et »åbent vindue«, da det ellers ikke ville have været muligt at forlade den normale flyrute og flyve til Purulia. Det svarer også til de oplysninger, han fik under straffesagen mod ham i Calcutta, nemlig at den indiske luftforsvarsradar

og radaren i Calcutta lufthavn ikke havde været aktiveret den pågældende nat. Han er overbevist om, at årsagen hertil kun kan have været politisk. Efter hans opfattelse var Y's rolle i sagen udspillet i december 1995. Inden nedkastningen af våbnene havde han overdraget handlen på de 500 rifler til det engelske firma BTI.

Hans kontakt med de britiske myndigheder blev først etableret efter lang tids fængselsophold, selv om han havde bedt herom allerede ved anholdelsen, men hvor lang tid der gik, kan han ikke udtale sig om, da han som andre fængslede var låst inde i en celle og dermed mistede enhver form for tidsfornemmelse. Da han endelig fik besøg af den lokale konsul på en fængselsfunktionærs kontor, oplyste konsulen, at han mange gange forgæves havde bedt om et møde med ham. Han var på dette tidspunkt i en yderst ringe tilstand og havde tabt sig kolossalt meget på grund af manglende føde. I fængselsafdelingen var der en »overfange«, som bestemte alt over de øvrige fanger, herunder om de skulle være i gården, låses inde i deres celle, eller om de måtte få noget at spise. De russiske flybesætningsmedlemmer blev behandlet endnu værre end han, og både han og to af flybesætningsmedlemmerne var nær ved at dø under fængselsopholdet. I de første 2-3 år af sit fængselsophold fik han ikke lov til at tale med nogen, uden at CBI-ansatte var til stede. Nogen tid før sin løsladelse blev han overført til Alipore Central-fængslet, idet han, der da lignede en kz-fange, skulle tage på i vægt inden

2949

løsladelsen. I forbindelse med fængselsoverførslen blev han - både i det fængsel, han forlod, og i Alipore Central-fængslet - af fængselsvagter slået voldsomt og trukket nogen gennem gangene.

Y har forklaret blandt andet, at han i efteråret 1995 første gang mødte A, som da tilkendegav, at han ønskede at købe forskellige effekter, herunder våben og et fly. Han fortalte, at han repræsenterede en organisation i Indien, som drev hospitaler m.v., og at organisationen var udsat for mange røverier. Han skulle bruge 100 rifler til at etablere et privat vagtværn til beskyttelse af organisationen. X sagde, formentlig for at tjene mest muligt på handlen, at der skulle købes mindst 2.500 rifler, hvilket blankt blev afvist, og resultatet blev en aftale om køb af 200 til 250 rifler. Han var i Bangladesh for at undersøge mulighederne for at etablere cargo-flyvning ud af Bangladesh. Han kontaktede endvidere de danske myndigheder, der oplyste, at våbenhandlen var lovlig, hvis blot der forelå de fornødne tilladelser, og af to repræsentanter fra PET fik han, vistnok i oktober 1995, på sin bopæl udleveret en brochure om våbenhandel. Han videregav sine oplysninger til A, for at A selv skulle sørge for de fornødne tilladelser. Først efter sin hjemkomst til Danmark forud for julen 1995 blev han klar over, at nogen havde smidt våben ud fra et fly over Indien. Da han fik mistanke om, at det kunne være fra det fly, han havde skaffet, kontaktede han PET, der i begyndelsen af 1996 vendte tilbage og viste ham et foto af en meget ung A, som han bekræftede var den person, som han kendte under navnet - - -. Han blev frarådet at tage tilbage til Bangladesh og Indien, og den dag i dag er han taknemmelig for den behandling, han fik af PET.

Anbringender

Parterne har gentaget deres anbringender for byretten og har i det væsentlige procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Landsretten tiltræder af de grunde, der er anført af Justitsministeriet, at sigtelserne mod A for overtrædelse af sektion 121-A i den indiske straffelov samt bestemmelserne i den indiske lovgivning om våben og eksplosivstoffer vedrører handlinger, som også ville have været strafbare, såfremt de var begået her i landet, og at tilsvarende handlinger efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i

4 år. Sigtelserne angår en særdeles alvorlig forbrydelse, og da A næppe vil kunne strafforfølges her i landet for de pågældende handlinger, tiltræder landsretten, at betingelserne for udlevering i udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 2, er opfyldt. Det forhold, at justitsministeren i april 2002 i besvarelse af et folketings spørgsmål oplyste, at A som dansk statsborger efter dagældende udleveringslov ikke kunne udleveres fra Danmark til strafforfølgning i Indien, afskærer ikke Justitsministeriet fra at træffe beslutning om udlevering efter ændringen af udleveringsloven i juni 2002, hvorved der blev tilvejebragt hjemmel for at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet, jf. Højesterets kendelser gengivet i U 1991.326/2 H og U 2004.2291 H.

Af de grunde, der herom er anført af Justitsministeriet, tiltræder landsretten, at der ikke er antageliggjort sådanne særlige omstændigheder, at sigtelseerne mod A savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, jf. lovens § 3, stk. 4, at forholdene ikke ville være forældede efter dansk ret, jf. lovens § 9, og at bestemmelserne i lovens § 5 om politiske lovovertrædelser ikke er til hinder for udlevering.

En udlevering af A til strafforfølgning i Indien og for en forbrydelse, der er begået for mere end 15 år siden, vil indebære et alvorligt indgreb i A's personlige og sociale forhold, men heroverfor må der lægges afgørende vægt på, at sigtelseerne angår en særdeles alvorlig forbrydelse, og at A unddrog sig retsforfølgning ved at rejse af Indien og herefter holde sig skjult, indtil de danske myndigheder i december 2001 tilfældigt fik kendskab til hans ophold her i landet. Landsretten tiltræder derfor, at en udlevering af A ikke vil være uforenelig med humanitære hensyn, jf. lovens § 7, eller i strid med proportionalitetskravet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 6, stk. 2, svarer til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, hvorefter ingen må underkastes tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Det følger af Menneskerettighedsdomstolens praksis vedrørende artikel 3, at udlevering af en person vil være i strid med bestemmelsen, såfremt der er væsentlige grunde til at antage, at der er en reel risiko for, at den pågældende vil blive udsat for en behandling i strid med artikel 3. Ved vurderingen af denne risiko inddrager Menneskerettighedsdomstolen rapporter fra uafhængige internationale menneskerettighedsorganisationer som eksempelvis Amnesty International og Human Rights Watch samt regeringskilder som f.eks. US State Departement.

Indien har ikke ratificeret FN's torturkonvention, og med de for landsretten fremlagte rapporter m.v. fra uafhængige internationale menneskerettighedsorganisationer og regeringskilder er der fremkommet oplysninger om, at der i Indien fortsat er udbredt og systematisk brug af tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling af personer i politiets og fængslernes varetægt samt alvorlige problemer med drab og dødsfald blandt sådanne personer. Hertil kommer oplysninger om overfyldte fængsler med utilstrækkelig mad og medicinsk behandling. Det fremgår endvidere af oplysningerne, at der er udbredt straffrihed for myndigheds personer, der

2950

forbryder sig mod menneskerettighederne, blandt andet som følge af manglende effektive systemer til at overvåge brud på menneskerettighederne.

På denne baggrund, og da sigtelseerne mod A vedrører opstand mod de indiske myndigheder, finder landsretten, at der ved udlevering af A til strafforfølgning i Indien vil være en reel risiko for, at han vil blive udsat for en behandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. De diplomatiske garantier kan ikke i sig selv anses for tilstrækkelige til at sikre A beskyttelse mod risikoen for tortur og umenneskelig eller nedværdigende

behandling, når pålidelige kilder har rapporteret om udbredt myndighedspraksis, der strider mod principperne i artikel 3.

Landsretten tiltræder således, at Justitsministeriets beslutning af 9. april 2010 om udlevering af A til strafforfølgning i Indien strider mod bestemmelsen i udleveringslovens § 6, stk. 2, og at udlevering derfor bør nægtes.

Thi bestemmes:

Byrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

- 1 Forklaringerne er indføjede i kendelsen.